

Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk

Instytut Sławistyki PAN

Warszawa, 27.01.2020

ul. Bartoszewicza 1b m. 17

00-337 Warszawa

tel./fax. (0 22) 826 76 88

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN W 2019 ROKU

I. OGÓLNE INFORMACJE O INSTYTUCIE

Dyrektor: prof. dr hab. Anna Zielińska

Zastępca dyrektora ds. naukowych: do 31 lipca 2019 dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN, od 1 sierpnia 2019 dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Zastępca dyrektora ds. ogólnych: do 31 lipca 2019 dr Dorota Pazio-Wlazłowska, od 1 sierpnia 2019 dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Przewodniczący Rady Naukowej: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Instytut ma uprawnienia do nadawania stopni:

- doktora nauk humanistycznych w **zakresie językoznawstwa**; doktora nauk humanistycznych w **zakresie nauk o kulturze i religii**
- doktora habilitowanego nauk humanistycznych w **zakresie językoznawstwa** oraz występowania z wnioskiem o nadanie tytułu profesora nauk humanistycznych.

1. MIEJSCE W RANKINGU

Decyzją nr 296/KAT/2017 z dn. 15.11.2017 roku Instytut Sławistyki PAN otrzymał kategorię A w rankingu placówek naukowych MNiSW.

2. ZATRUDNIENIE

Stan na 31 grudnia 2019 roku

Ogółem **83 osoby**, w tym:

- profesorowie: 6 osób
- profesorowie IS PAN: 23 osoby
- adiunkci: 20 osób
- asystenci: 8 osób
- specjaliści badawczo-techniczni: 7 osób
- pracownicy inżynieryjno-techniczni ds. obsługi badań: 12 osób
- pracownicy biblioteczni: 1 osoba
- pracownicy administracji: 6 osób

3. PION NAUKOWY INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN

W Instytucie Sławistyki PAN działają cztery zakłady:

- **Zakład Językoznawstwa**, kierownik: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN
- **Zakład Literaturoznawstwa i Kulturoznawstwa**, kierownik: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN
- **Zakład Historii**, kierownik: prof. dr hab. Ryszard Grzesik
- **Zakład Badań Narodowościowych**, kierownik: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir.

W Instytucie funkcjonują zespoły tematyczne, odpowiedzialne za realizację tematów statutowych Instytutu oraz przygotowywanie i realizację krajowych i zagranicznych projektów grantowych, a także upowszechnianie wyników badań (redakcje czasopism, konferencje). Zespoły powoływane są na czas niezbędny do wykonania konkretnego projektu.

4. KIERUNKI BADAWCZE W INSTYTUCIE SLAWISTYKI PAN

Instytut Sławistyki PAN prowadzi interdyscyplinarne badania nad językami, literaturami, historią, mentalnością i zagadnieniami narodowościowymi na obszarze Słowiańszczyzny. Prace naukowe w Instytucie Sławistyki PAN prowadzone są w ramach sześciu pól badawczych:

1. Kulturowe dziedzictwo Słowiańszczyzny. Badania diachroniczne;
2. Badania nad tożsamością (mity, idee, pamięć zbiorowa, dyskursy);
3. Kontakty i pogranicza językowo-kulturowe. Mniejszości (językowe, etniczne, religijne);
4. Językowy obraz świata – etnolingwistyka sławistyczna;
5. Sławistyczne językoznawstwo synchroniczne: badania konfrontatywne, semantyka, kognitywizm, lingwistyka komputerowa, lingwistyka korpusowa;
6. Sławistyczna informacja naukowa. Badania sławistyczne na świecie.

5. UDZIAŁ W KONSORCJACH NAUKOWYCH

Instytut Sławistyki PAN należy do międzynarodowych konsorcjów naukowych:

- CLARIN-PL wchodzący w skład CLARIN ERIC – Common Language Resources & Technology Infrastructure European Research Infrastructure Consortium, ogólnoeuropejskiej infrastruktury naukowej, która stawia sobie za cel udostępnianie zasobów i narzędzi językowych dla wszystkich języków europejskich w ramach jednej wspólnej infrastruktury badawczej, stanowiącej warsztat pracy naukowców z nauk społecznych i humanistycznych.
- DARIAH-PL (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities) założone w 2014 roku największe konsorcjum humanistyczne w Polsce. Obecnie w skład Konsorcjum wchodzi 18 wiodących w zakresie humanistyki cyfrowej instytucji naukowych. Konsorcjum działa na podstawie umowy konsorcjalnej oraz regulaminu Rady.

6. UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW BADAŃ NAUKOWYCH

Instytut Sławistyki PAN upowszechnia wyniki badań naukowych przez następujące działania:

- Działalność wydawnicza: wydawanie ośmiu czasopism naukowych (7 roczników i 1 półrocznik) oraz publikacji książkowych w czterech seriach wydawniczych i poza seriami w tzw. otwartym dostępie.
- Realizację projektów Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki w modułach „Umiedzynarodowienie” i „Uniwersalia 2.1”, w ramach których polskojęzyczne publikacje tłumaczone są na języki kongresowe.
- Sporządzanie i udostępnianie bibliografii językoznawstwa sławistycznego iSybisław na stronie internetowej.
- Udostępnianie rozpraw doktorskich, autoreferatów i recenzji oraz preprintów prac naukowych z zakresu światowej sławistyki językoznawczej i dziedzin pokrewnych w Internetowym Repozytorium Tekstów Sławistycznych iRetesław.
- Uczestnictwo w Koalicji Otwartej Edukacji – porozumieniu organizacji pozarządowych i instytucji działających w obszarze edukacji, nauki i kultury.

Celem działania Koalicji Otwartej Edukacji jest budowanie i promocja otwartych zasobów edukacyjnych oraz aktywność na ich rzecz.

- Organizowanie konferencji, sesji, warsztatów oraz otwartych zebrań naukowych poszczególnych zakładów.
- Wykłady popularyzujące naukę w ramach Festiwalu Nauki w Warszawie i podczas Bukowińskiego Festiwalu Nauki.
- Udział w Warszawskich Targach Książki.
- Współpracę na rzecz promocji i popularyzacji nauki z Fundacją Sławistyczną oraz z podmiotami samorządu terytorialnego w kraju i za granicą.
- Prowadzenie naukowej Biblioteki Instytutu Sławistyki PAN im. Zdzisława Stiebera.

7. DANE LICZBOWE

W 2019 roku pracownicy i doktoranci Instytutu wydali **246** publikacji:

- monografie autorskie: **6**
- monografie współautorskie: **3**
- wznowienie: **1**
- redakcja i współredakcja naukowa monografii i tomów zbiorowych: **17**
- bibliografia: **1**
- artykuły, rozdziały i inne: **216**
 - w tym:
 - w recenzowanych czasopismach wydanych w kraju i za granicą z listy MNiSW: **83**
 - w recenzowanych czasopismach wydanych w kraju i za granicą (spoza listy MNiSW): **30**
 - rozdziały w monografiach wieloautorskich: **103** (w tym **81** w monografiach z listy MNiSW i **22** w monografiach spoza listy MNiSW)
- tłumaczenia: **2**

W 2019 roku pracownicy Instytutu Sławistyki PAN wygłosili **85** referatów na konferencjach międzynarodowych oraz **21** wykładów na zaproszenie zagranicznych instytucji.

W roku sprawozdawczym realizowano:

- **56** tematów statutowych
- **24** projekty w ramach umów międzynarodowych we współpracy z placówkami naukowymi z **11** krajów
- **18** projektów w ramach grantów afiliowanych w Instytucie Sławistyki PAN

Ponadto pracownicy wykonywali badania naukowe w **13** projektach afiliowanych poza IS PAN.

II. NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

1. PRESTIŻOWE GRANTY STRUKTURALNE

Grant Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej „Welcome to Poland”

W ramach programu w latach 2018-2020 realizowany jest projekt „EASTWEST – Między Wschodem a Zachodem. Zwiększenie potencjału Instytutu Sławistyki PAN jako prestiżowego ośrodka badań międzynarodowych”. Program „Welcome to Poland” umożliwia wsparcie jednostek naukowych poprzez finansowanie projektów ukierunkowanych na rozwój kompetencji kadry akademickiej i potencjału instytucji w przyjmowaniu osób z zagranicy, przygotowanie organizacyjne do obsługi studentów i kadry zagranicznej oraz rozwijanie działań związanych z internacjonalizacją w domu. Kluczowym działaniem jest również kształtowanie postaw otwartości i tolerancji w środowisku. Otrzymane dofinansowanie zostało przeznaczone na organizację kursów językowych, anglicyzację kluczowych dokumentów dostępnych na stronie internetowej Instytutu, zakup baz czasopism oraz kształcenie tzw. umiejętności miękkich, wspomagających rozwój kompetencji istotnych przy funkcjonowaniu w środowisku akademickim.

Grant PROM Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na międzynarodową wymianę stypendialną doktorantów i młodej kadry akademickiej

W 2019 roku Instytut Sławistyki otrzymał z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej grant PROM. Grant ten przeznaczony jest przede wszystkim dla doktorantów i doktorantek. W jego ramach jedna osoba będzie miała szansę na odbycie 16-dniowego stażu naukowego w wybranej placówce zagranicznej, dwie – dwutygodniowych kwerend zagranicznych. Dziesięciu osobom zostaną zrefundowane koszty udziału w zagranicznej konferencji naukowej. Dodatkowo we wrześniu 2020 roku jedenaścioro doktorantów i doktorantek z zagranicy przyjedzie do Warszawy na warsztaty dotyczące badań nad mniejszościowymi językami i wspólnotami językowymi.

Trzy osoby z młodej kadry Instytutu Slawistyki PAN odbędą 16-dniowe staże w ośrodkach naukowych USA. Troje zaproszonych gości z zagranicy przyjedzie do Warszawy na warsztaty poświęcone złożeniu wspólnego projektu z funduszy europejskich.

Celem grantu jest umocnienie pozycji IS PAN na arenie międzynarodowej, nawiązanie trwałych kontaktów z ośrodkami zagranicznymi oraz umożliwienie młodym badaczkom i badaczom udziału w międzynarodowym życiu akademickim.

Program POWER: studia doktoranckie

„Pogranicza, mniejszości, migracje w perspektywie socjolingwistycznej”

Instytut Slawistyki PAN od roku akademickiego 2018/2019 prowadzi w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) „Humanistyczne interdyscyplinarne studia doktoranckie: pogranicza, mniejszości, migracje w perspektywie socjolingwistycznej”. Sześćoro doktorantek i doktorantów w 2019 roku uczestniczyło w autorskim programie zajęć poświęconych socjolingwistyce oraz metodologii badań w dyscyplinach nauk humanistycznych i społecznych. Zdobywali także kompetencje niezbędne do pracy w środowisku wielokulturowym i wielojęzycznym. Dodatkowo odbywały się zajęcia pozwalające na zdobycie umiejętności „miękkich” niezbędnych do prezentowania wyników badań i pozyskiwania na nie funduszy. W 2019 roku odbyła się dziesięciodniowa szkoła letnia na Kaszubach, podczas której doktoranci i doktorantki przeprowadzali samodzielne badania terenowe oraz uczyli się prezentować ich wyniki. W roku 2019/2020 realizowane jest między innymi międzynarodowe seminarium prowadzone przez wybitnych specjalistów z Polski i ze świata.

Uzyskane przez Instytut Slawistyki PAN wsparcie finansowe pozwoli uczestniczkom i uczestnikom studiów na udział w zagranicznych konferencjach naukowych, lektoratach z języków obcych, odbycie miesięcznego stażu w zagraniczej instytucji naukowej. Umożliwi także kontakt z badaczkami i badaczami z Polski i ze świata. Doktorantki i doktoranci otrzymują stypendium naukowe przez cały okres trwania studiów doktoranckich w Instytucie Slawistyki PAN.

2. DOKTORANCI I DOKTORANTKI W IS PAN

Przystąpienie Instytutu Sławistyki PAN do Szkoły Doktorskiej Anthropos Instytutów Polskiej Akademii Nauk

W dniu 15 marca 2019 roku powstała Szkoła Doktorska Anthropos Instytutów Polskiej Akademii Nauk. Umowę o utworzeniu Szkoły podpisali Dyrektorzy dziewięciu Instytutów PAN: Instytutu Archeologii i Etnologii, Instytutu Badań Literackich, Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego, Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla, Instytutu Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów, Instytutu Języka Polskiego, Instytutu Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych, Instytutu Sławistyki oraz Instytutu Sztuki. Instytutem wiodącym został Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla.

Szkoła Doktorska Anthropos oferuje wszechstronny program kształcenia, który łączy przygotowanie do samodzielnej i zespołowej pracy badawczej oraz seminaria specjalistyczne i interdyscyplinarne. Do najważniejszych założeń programu Szkoły należy przygotowanie doktorantów do samodzielnego funkcjonowania w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym, w tym rozwijanie umiejętności związanych z warsztatem pracy. Działalność Szkoły Doktorskiej Anthropos wspiera międzynarodowa Rada Programowa.

We wrześniu 2019 roku odbyła się pierwsza wspólna rekrutacja do Szkoły Doktorskiej Anthropos, w wyniku której na pierwszy rok studiów zostało przyjętych piętnaście osób, w tym jedna realizująca swoje badania w Instytucie Sławistyki PAN. Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2019/2020 odbyła się 7 listopada 2019 roku i została uświetniona wykładem prof. Dariusza Stoli.

Sukcesy młodych naukowców – doktorantów Instytutu Sławistyki PAN

17 maja 2019 roku Narodowe Centrum Nauki rozstrzygnęło kolejne edycje swoich najpopularniejszych konkursów na projekty badawcze w zakresie badań podstawowych. Do finansowania skierowano projekt „Proces instytucjonalizacji getta

ławkowego w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestoleciu międzywojennym” autorstwa **mgr Natalii Judzińskiej**, doktorantki Instytutu Slawistyki PAN. Opiekunką naukową projektu jest **dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN**. W konkursie PRELUDIUM 16 o środki na badania mogły ubiegać się osoby rozpoczynające karierę naukową, nieposiadające stopnia naukowego doktora. W maksymalnie trzyosobowym zespole jedynie opiekun naukowy mógł mieć stopień doktora habilitowanego lub tytuł naukowy. W szesnastej edycji konkursu PRELUDIUM do NCN nadesłano aż 1088 wniosków, spośród których jedynie 256 otrzymało finansowanie o łącznej wysokości niemal 40 mln zł.

W dniu 15 sierpnia 2019 roku **mgr Tymoteusz Król**, doktorant Instytutu Slawistyki PAN, został wyróżniony odznaką honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” za działalność na rzecz kultury Wilamowic i języka wilamowskiego. Jest to odznaczenie ministerialne przyznawane osobom wyróżniającym się w tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Odznakę wręczył prezes Fundacji „Cepelia” Polska Sztuka i Rękodzieło podczas występu Zespołu Regionalnego „Wilamowice” na 43. Międzynarodowych Targach Sztuki Ludowej w Krakowie.

Mgr Tymoteusz Król otrzymał także Stypendium Prezesa PAN za wybitne osiągnięcia naukowe na rok akademicki 2019/2020. Podczas oficjalnej uroczystości wręczenia nagród, która miała miejsce 11 grudnia 2019 roku w Pałacu Staszica, doktorant Instytutu Slawistyki PAN, jedyny humanista wśród wyróżnionych, miał przyjemność przemawiać w imieniu wszystkich odznaczonych młodych badaczy.

W 2019 roku czworo doktorantów Instytutu Slawistyki PAN obroniło prace doktorskie. 11 czerwca 2019 roku odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **Bartosza Cemborowskiego** pt. *Prestiż i funkcjonowanie gwar wielkopolskich w przestrzeni medialnej* (promotor: **dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN**). 25 czerwca 2019 roku miała miejsce publiczna obrona rozprawy doktorskiej **Kariny Stempel-Gancarczyk** pt. *Procesy zanikania języka na podstawie badań gwar polskich na Bukowinie rumuńskiej* (promotor: **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**). Rozprawa została obroniona z wyróżnieniem. Dnia 29 października 2019 roku odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **Gabrieli Augustyniak-Żmudy** pt. *Biografie językowe przesiedleńców ze wschodnich województw II Rzeczypospolitej mieszkających w regionie lubuskim* (promotor: **prof. dr hab. Anna Zielińska**). 19 grudnia 2019 roku

Tatsiana Kasataya obroniła rozprawę doktorską pt. *Ewangeliczni chrześcijanie-baptyści w BSRR w latach 1944-1985: warunki istnienia i działalności* na Uniwersytecie w Białymstoku (promotor: **dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN**).

3. NAGRODY I STYPENDIA OTRZYMANE PRZEZ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU

Monografia *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego* **prof. dr hab. Joanny Tokarskiej-Bakir** została uznana za najlepszą publikację z dziedziny humanistyki wydaną w 2018 roku. Nagrodę im. Jana Długosza wręczono prof. Tokarskiej-Bakir 24 października 2019 roku podczas Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie. Do 22. edycji konkursu zgłoszono 67 publikacji. Zwycięzcy otrzymała statuetkę oraz nagrodę pieniężną, której fundatorem są Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Targi w Krakowie.

Decyzją Yad Vashem International Book Prize Committee monografia *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego* **prof. dr hab. Joanny Tokarskiej-Bakir** zajęła też pierwsze miejsce w tegorocznej edycji konkursu na najlepszą publikację. W 2019 roku jury przyznało dwie pierwsze nagrody (drugą uhonorowaną publikacją jest praca *Anatomy of Genocide* prof. Omera Bartova). Uroczystość wręczenia nagrody odbyła się 28 listopada 2019 roku w Yad Vashem w Jerozolimie.

Monografia *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego* **prof. dr hab. Joanny Tokarskiej-Bakir** została także w 2019 roku nominowana do Nagrody NIKE oraz Nagród: im. Jerzego Giedroycia, im. Chone Shmeruka i im. Kazimierza Moczarskiego.

Podczas 140. sesji Zgromadzenia Ogólnego PAN wybrano nowych członków i członkinie tego najważniejszego organu Akademii i zarazem prestiżowej korporacji uczonych. W skład Zgromadzenia Ogólnego PAN wchodzi wszyscy członkowie krajowi PAN – wybitni naukowcy, którzy określają kierunki rozwoju i działalności Akademii. Podczas grudniowej sesji **prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir** została wybrana na członka korespondenta PAN.

Na wniosek Fundacji Sławistycznej Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznał **dr hab. Helenie Krasowskiej, prof. IS PAN** oraz prof. Lechowi A. Suchomłynowi (Międzynarodowa Szkoła Ukrainistyki Narodowej Akademii Nauk

Ukrainy) Brązowe Medale „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Uroczystość wręczenia medali odbyła się 2 kwietnia 2019 roku, podczas organizowanej przez Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego prezentacji książki *Świadectwo zanikającego dziedzictwa. Mowa polska na Bukowinie: Rumunia – Ukraina*, której autorami są Helena Krasowska, Magdalena Pokrzyńska oraz Lech Aleksy Suchomłynow. W laudacji podkreślono zasługi odznaczonych naukowców w upowszechnianiu polskiego dziedzictwa kulturowego na arenie międzynarodowej. Prof. Krasowska od wielu lat zajmuje się badaniem kultury Polaków żyjących w Rumunii i na Ukrainie. Działalność obydwójga naukowców przyczynia się do upowszechniania i ocalania polskiego niematerialnego dziedzictwa narodowego.

16 maja 2019 roku **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN** została też odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi. Uroczystość odznaczenia miała miejsce w Charkowskiej Filharmonii podczas obchodów 228. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Odznakę wręczył Konsul Generalny RP w Charkowie w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Uznano, iż dokonania naukowe prof. Krasowskiej cechują się bardzo wysokim poziomem merytorycznym. Jej prace nie tylko podejmują temat ważny dla polskiej kultury i dziedzictwa narodowego, ale są jednocześnie działaniami na rzecz ich ochrony. Doceniono także jej duże zaangażowanie na rzecz aktywizacji i integracji środowiska polskiego poza granicami Polski.

18 listopada 2019 roku na plenarnym posiedzeniu Komitetu Językoznawstwa PAN w Pałacu Kultury i Nauki dyplom za wybitne osiągnięcie naukowe w zakresie językoznawstwa w kategorii prac zespołowych otrzymała książka *Świadectwo zanikającego dziedzictwa. Mowa polska na Bukowinie: Rumunia-Ukraina* autorstwa **dr hab. Heleny Krasowskiej, prof. IS PAN**, dr Magdaleny Pokrzyńskiej i prof. Lecha Aleksiego Suchomłynowa. W imieniu Prezesa Polskiej Akademii Nauk dyplomy honorowe laureatom wręczył prof. Stanisław Filipowicz, Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk.

Dnia 8 maja 2019 roku, podczas otwarcia XVI Sesji Doktoranckiej Instytutu Sławistyki PAN odbyła się uroczystość wręczenia **dr hab. Ewie Golachowskiej, prof. IS PAN** odznaki honorowej „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Odznaka została przyznana na wniosek Fundacji Sławistycznej przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w

uznaniu zasług prof. Golachowskiej na rzecz Fundacji oraz dokonań naukowych i pedagogicznych.

Podczas I Międzynarodowego Kongresu „Беларуская мова – галоўная гісторыка-культурная каштоўнасць нацыі і дзяржавы”, zorganizowanego z okazji jubileuszu 90-lecia Instytutu Językoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Białorusi, władze tamtejszej akademii odznaczyły **dr hab. Ewę Golachowską, prof. IS PAN** medalem 90-lecia Narodowej Akademii Nauk Białorusi. W uzasadnieniu podkreślono szczególny wkład uczonej w socjolingwistyczne badania języka polskiego i białoruskiego w sferze sacrum.

Dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN otrzymała prestiżowe stypendium Fundacji Lanckorońskich. Stypendium umożliwi pobyt na Uniwersytecie w Bolonii. W Centro Ricerche e Analisi Manoscritti prof. Trawińska będzie prowadziła badania nad średniowiecznymi zabytkami prawniczymi, a także opracowywała wywodzącą się z prawa rzymskiego terminologię prawniczą. Terminologia ta jest także obecna w łacińsko-polskich XIV-wiecznych księgach sądowych, które zawierają pierwsze próby jej przekładu na język polski. Pobyt na Uniwersytecie w Bolonii stwarza także możliwość konsultacji merytorycznych i metodologicznych z włoskimi badaczami w zakresie prowadzonych badań.

W dniach 27–29 października 2019 roku w Wilnie odbył się VIII Kongres Badaczy Białorusi. Podczas kongresu ogłoszono wyniki konkursu na najlepszą monografię historyczną za rok 2018. Zwycięzcą konkursu został **dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN**, za pracę *Raman Skirmunt (1868–1939): жыццiapis hramadzianina Kraju* (Mińsk, 2018).

Dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN otrzymał też brązowy medal przyznany przez Zarząd Krajowy Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w podziękowaniu za dorobek naukowy i prace społeczne na rzecz Polaków poza granicami kraju.

Dnia 9 grudnia 2019 roku odbyło się w siedzibie Instytutu Slawistyki PAN przy ul. Jaracza uroczyste wręczenie **dr Ewie Wróblewskiej-Trochimiuk**, autorce książki *Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny* Nagrody Fundacji Slawistycznej za Debiut Książkowy z Dziedziny Slawistyki za rok 2018. Monografia ta prezentuje relacje polityki i wizualności.

Dr Karolina Ćwiek-Rogalska znalazła się wśród 24 pracowników naukowych z całej Polski, którzy w roku akademickim 2019/2020 wyjeżdżają na stypendium im. J. Williama Fulbrighta do Stanów Zjednoczonych. Stypendium zostało przyznane naukowcy na okres sześciu miesięcy. Badaczka pracuje nad projektem naukowym dotyczącym nowych sposobów badania wysiedleń ludności niemieckiej i niemieckojęzycznej na tzw. Ziemiach Odzyskanych. Stypendium jest realizowane na Wydziale Geografii Uniwersytetu Kalifornijskiego w Los Angeles.

Rada Naukowa Instytutu Języka Bułgarskiego „Проф. Любомир Андрейчин“ Bułgarskiej Akademii Nauk jednogłośnie postanowiła uhonorować **prof. dr hab. Małgorzatę Korytkowską** Wielką Nagrodą Naukową Instytutu Języka Bułgarskiego „Проф. Любомир Андрейчин“ (bułg. Голямата награда за наука на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“). Nagroda ta stanowi wyraz uznania dla ogromnego wkładu prof. Małgorzaty Korytkowskiej w rozwój językoznawstwa bułgarystycznego i jej oddania językowi bułgarskiemu, które przekazała swoim wychowankom. Nagroda została wręczona podczas obchodów święta Instytutu Języka Bułgarskiego – 15 maja 2019 roku – w czasie oficjalnej części jubileuszowej międzynarodowej konferencji Instytutu Języka Bułgarskiego.

4. WZMOCNIENIE TEMATYKI BADAWCZEJ DOTYCZĄCEJ RELACJI ŻYDOWSKO-SŁOWIAŃSKICH

W 2019 roku w Instytucie Sławistyki PAN na znaczeniu zyskały badania dotyczące relacji żydowsko-słowiańskich. Rozpoczęto realizację zaplanowanego do 2022 roku grantu pod kierownictwem **prof. dr hab. Joanny Tokarskiej-Bakir** pt. „Pogrom krakowski 11 sierpnia 1945 na tle porównawczym”, który w 2018 roku uzyskał dofinansowanie w ramach konkursu OPUS 15 Narodowego Centrum Nauki (wykonawcy: prof. Joanna Tokarska-Bakir, **dr Karolina Panz** – zatrudniona na stanowisku post-doc, mgr Dagmara Swałek). Cykl antyżydowskiej przemocy pogromowej 1945-1946 jest jednym z najsłabiej zbadanych zjawisk wschodnioeuropejskiej historii powojennej. Projekt mikrohistoryczny prof. Tokarskiej-Bakir dotyczy jednego z trzech pogromów miejskich, jakie miały miejsce w Polsce w latach 1945-1946, tzw. pogromu krakowskiego (11.VIII.1945), trwających w sumie 12

godzin zamieszkek, do których doszło w dwóch dzielnicach Krakowa: na Kazimierzu i na Kleparzu.

Monografia prof. Tokarskiej-Bakir, *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego*, wydana w 2018 roku, spotkała się z uznaniem i w 2019 roku była kilkakrotnie nagradzana (Nagroda im. Jana Długosza oraz nagroda Yad Vashem International Book Prize Committee) oraz nominowana do nagród (NIKE oraz Nagrody im. Jerzego Giedroycia, Nagrody im. Chone Shmeruka, Nagrody im. Kazimierza Moczarskiego).

W 2019 roku Narodowe Centrum Nauki skierowało także do finansowania projekt „Proces instytucjonalizacji getta ławkowego w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestoleciu międzywojennym” autorstwa **mgr Natalii Judzińskiej**, doktorantki Instytutu Slawistyki PAN. Projekt dotyczy okoliczności i konsekwencji wprowadzenia 26 listopada 1937 roku przez rektora Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, ks. prof. Aleksandra Wójcickiego, zarządzenia w sprawie „porządku zajmowania miejsc w salach wykładowych” zwyczajowo zwanego gettem ławkowym. W konsekwencji odgórnie zostały wyznaczone oddzielne miejsca dla żydowskich studentów i studentek Uniwersytetu. Badania odnoszą się do zmieniającej się w czasie polityki Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie dotyczącej zarówno udziału studentów i studentek żydowskich w kołach naukowych, życiu akademickim, swobodnego zajmowania miejsc w salach wykładowych, jak i możliwości studiowania w ogóle.

5. WZMOCNIENIE POZYCJI CZASOPISM INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

W 2019 roku wydawnictwo Instytutu Slawistyki Polskiej Akademii Nauk opublikowało na Platformie czasopism IS PAN, w otwartym dostępie, 8 czasopism naukowych (7 roczników i jeden półrocznik), w tym trzy wyłącznie w językach obcych (głównie po angielsku) oraz dwa dwujęzyczne (polsko-angielskie). Wszystkie czasopisma wydawane przez IS PAN znalazły się w nowym wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych wraz z przypisaną liczbą punktów: „Acta Baltico-Slavica” (70 punktów), „Adeptus” (20 punktów), „Cognitive Studies | Études cognitives” (20 punktów), „Colloquia humanistica” (20 punktów), „Slavia Meridionalis” (40 punktów), „Sprawy

Narodowościowe. Seria nowa” (20 punktów), „Studia Litteraria et Historica” (20 punktów) oraz „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej” (40 punktów), ogłoszonym w dniu 31 lipca 2019 roku przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Nowelizacja wykazu w grudniu 2019 roku nie przyniosła zmian w punktacji mimo zgłaszanych uwag.

Czasopisma IS PAN spełniały wszystkie pierwotne kryteria stawiane przez MNISW. Od 2019 roku 5 periodyków jest indeksowanych w bazie Scopus („Acta Baltico-Slavica”, „Cognitive Studies | Études cognitives”, „Colloquia Humanistica”, „Slavia Meridionalis”, „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”) oraz jednocześnie w bazie Emerging Sources Citation Index (ESCI) (tu dodatkowo – „Adepus”). Dwa tytuły, które nie znalazły się we wspomnianych bazach referencyjnych, „Sprawy Narodowościowe” oraz „Studia Litteraria et Historica”, zostały objęte programem „Wsparcie dla czasopism naukowych”. Ponadto wszystkie osiem czasopism jest ujętych w dodatkowej bazie referencyjnej dla czasopism humanistycznych – ERIH PLUS.

6. MONOGRAFIE PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN W ROKU 2019

W roku 2019 ukazało się 6 monografii autorskich pracowników IS PAN, 1 wznowienie monografii autorskiej, 3 monografie współautorskie oraz 17 tomów monografii wieloautorskich, których redaktorami i redaktorkami byli pracownicy i pracowniczki Instytutu:

- **Agata Bielak** i in., *Słownik stereotypów i symboli ludowych, tom 2 Rośliny*, red. Jerzy Bartmiński, Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej.
- **Lucyna Agnieszka Jankowiak, Arleta Łuczak, Elżbieta Kędelska**, *Słownik Bartłomieja z Bydgoszczy – wersja polsko-łacińska, t. VI (Strach-Żyzny)*, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk.
- **Konrad Matyjaszek**, *Produkcja przestrzeni żydowskiej w dawnej i współczesnej Polsce*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas.
- **Ewa Masłowska**, *Mediating the Other World in Polish Folklore. A Cognitive linguistic perspective*, Peter Lang Publishing Group.

- **Wojciech Mądry**, *Władysław Kowalenko (1884–1966). Badacz dziejów dawnej Słowiańszczyzny na lądzie i na morzu*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Fundacja Sławistyczna.
- **Joanna Roszak**, *Żuraw z origami. Opowieść o Józefie Rotblacie*, Pogranicze.
- **Joanna Tokarska-Bakir**, *Pogrom Cries. Essays on the Polish – Jewish History 1939-1946*. 2nd Revised Edition, Peter Lang Publishing Group.
- **Ewa Wróblewska-Trochimiuk**, *Umjetnost na marginama. Hrvatski politički plakat u 19. i 20. stoljeću*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Institut za etnologiju i folkloristiku.
- **Anna Zielińska**, *Grenzlandsprache. Untersuchung der Sprachen und Identitäten in der Region Lebus*, Peter Lang Publishing Group.
- **Anna Zawadzka**, Aranzazu Calderon Puerta, Katarzyna Chmielewska, Maryla Hopfinger, Elżbieta Janicka, Wojciech Wilczyk, Anna Zawadzka, Tomasz Żukowski, *Opowieść o niewinności. Kategoria świadka Zagłady w kulturze polskiej (1942-2015)*, Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk.
- **Ewa Gołachowska**, **Dorota Pazio-Włazłowska** (red.), *Konstrukcje i destrukcje tożsamości. T. 5. Granice stare i nowe*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk.
- **Joanna Goszczyńska** (red.), *Hledani proluk*, Nakladatelství Karolinum.
- **Mariola Jakubowicz**, **Szymon Pogwizd**, Beata Raszewska-Żurek (red.), *Studia etymologiczne poświęcone prof. Franciszkowi Sławskiemu z okazji setnej rocznicy urodzin*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk.
- **Ewa Masłowska**, **Dorota Pazio-Włazłowska**, Joanna Jurewicz (red.), *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej. T. 3. Aksjosfera duszy – dusza w aksjosferze*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk.
- **Dorota Pazio-Włazłowska**, Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (red.), *Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów. T. 5. Koncepty i ich profilowanie*, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.
- **Dorota Pazio-Włazłowska**, Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (red.), *Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów. Tom 6. Jedność w różnorodności. Wokół słowiańskiej aksjosfery*, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

- **Rembiszewska Dorota** (red.), Hanna Popowska-Taborska, *Współczesny kaszubski język literacki z dziedzictwem leksykalnym w tle*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk.
- **Joanna Roszak** (red.), *Tymoteusz Karpowicz, Eseje. Tom 1*, Warstwy.
- **Zofia Sawaniewska-Mochowa** (red.), *Słownik gwary i kultury Kujaw. T. I (A-H)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.
- **Aleksander Smaliańczuk** (red.), *Rod Skirmuntau i Palesie u epohu sacyjalnyj i nacyjanalnyj transformacyi hramadstwa gistorycznaj Litwy, XIX-XX wiek*, Wydawnictwo „Zmicier Kołas”.
- **Aleksander Smaliańczuk** (red.), *„Za pierszymi Sowietami”. Polska-biełaruskaje pamieźża 1939-1941 gg. u wusnych uspaminach żyharou Biełarusi*, Wydawnictwo „Zmicier Kołas”.
- **Aleksander Smaliańczuk**, Zdzisław J. Winnicki (red.), *Znakomici Grodnianie przelomu XIX i XX wieku*, Prymat.
- **Claudia Snochowska-Gonzalez**, Elżbieta Korolczuk, Beata Kowalska, Jennifer Ramme (red.), *Bunt kobiet. Czarne protesty i strajki kobiet*, Wydawnictwo ECS.
- **Grażyna Szwat-Gyłybowa** (red.), *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. T. 3. Konserwatyzm. Liberalizm. Naród*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk.
- **Grażyna Szwat-Gyłybowa** (red.), *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. T. 4. Nowoczesność. Sekularyzacja. Postęp*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk.
- **Grażyna Szwat-Gyłybowa** (red.), *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach, XVIII-XXI wiek. T. 5. Kultura. Kształcenie. Humanizm*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk.
- **Grażyna Szwat-Gyłybowa** (red.), *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach, XVIII-XXI wiek. T. 6. Oświata. Tradycja. Uniwersalizm*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk.

7. UMIĘDZYNARODOWIENIE PUBLIKACJI PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

W 2019 roku w Instytucie prowadzono dalsze działania zmierzające do umiędzynarodowienia publikacji pracowników. W ramach grantów Uniwersalia 2.1 Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki przetłumaczono trzy obcojęzyczne monografie autorstwa badaczek IS PAN.

Monografia **dr hab. Ewy Gołachowskiej, prof. IS PAN**, *Conversations with God. Multilingualism among the Catholics in Belarus in the Late Twentieth and Early Twenty-First Centuries*, wydana przez Peter Lang Publishing Group, to tłumaczenie na język angielski książki pt. *Jak mówić do Pana Boga. Wielojęzyczność katolików na Białorusi na przełomie XX i XXI wieku*. Opisano w niej rozpoczęty w latach 90. XX wieku i trwający do dziś proces przechodzenia z polszczyzny na język białoruski katolików na Białorusi.

W wydanej przez Peter Lang Publishing Group anglojęzycznej monografii **dr hab. Ewy Masłowskiej, prof. IS PAN**, *Meditating the Other World in Polish Folklore. A Cognitive linguistic perspective* zanalizowano sposoby konceptualizacji i interpretacji interakcji między światem fizycznym i metafizycznym w polskim folklorze. Analiza lingwistyczna i antropologiczna przeprowadzona w tym badaniu koncentruje się przede wszystkim na micie, rytuale i symbolach odzwierciedlonych w języku (leksykon dialektów, frazeologia, akty mowy). Wykorzystując metodologię i narzędzia analityczne językoznawstwa kognitywnego (schematy obrazu przedkonceptyjnego, scena poznawcza, profilowanie pojęć, rozwój ścieżek poznawczych), autorka rekonstruuje wzorce myślowe w sercu myślenia mitycznego, działań językowych i znaczeń symbolicznych, które odzwierciedlają uniwersalność schematów koncepcyjnych i mogą służyć jako modele badań międzykulturowych.

Monografia **prof. dr hab. Anny Zielińskiej** *Grenzlandsprache. Untersuchung der Sprachen und Identitäten in der Region Lebus* (wyd. Peter Lang Publishing Group) jest tłumaczeniem na język niemiecki wydanej w 2013 roku książki pt. *Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim*. Przedstawia ona wyniki badań nad tożsamościami i językami w regionie lubuskim (rozumianym jako obszar województwa lubuskiego), leżącym na historycznym pograniczu polsko-niemieckim. Oprócz treści merytorycznych zawiera także obszerny wybór tekstów

transkrybowanych w gwarach polskich, niemieckich, ukraińskich, łemkowskich, gwarą górali bukowińskich, gwarą poleską (przejściową ukraińsko-białoruską).

W 2019 roku ukazało się również drugie, rozszerzone i poprawione anglojęzyczne wydanie monografii **prof. dr hab. Joanny Tokarskiej-Bakir**, pt. *Pogrom Cries. Essays on the Polish – Jewish History 1939-1946*. (2nd Revised Edition, wyd. Peter Lang Publishing Group). Monografia ta opowiada o losie polskich Żydów i stosunkach polsko-żydowskich podczas Holokaustu oraz o jego następstwach w erze pogromów wschodnioeuropejskich po drugiej wojnie światowej. Opiera się na badaniach etnograficznych autorki, wywiadach antropologicznych z członkami pokolenia świadków Zagłady oraz wynikach obszernych badań archiwalnych przeprowadzonych przez autorkę w Polskim Instytucie Pamięci Narodowej.

W prestiżowym praskim wydawnictwie Karolinum ukazała się także czeska wersja poświęconej Buhumilowi Hrabalowi monografii *W poszukiwaniu przerw w zabudowie – Hledání proluk* pod redakcją **prof. dr hab. Joanny Goszczyńskiej**. Monografia *Hledání proluk* wpisuje się w dyskusję nad „fenomenem hrabalowskim” i konfrontując optyki badaczy zakorzenionych w różnych kulturach, odkrywa i uzupełnia tytułowe hrabalowskie „proluki” czyli „przerwy w zabudowie”.

W 2019 roku wydana została też monografia **dr Ewy Wróblewskiej-Trochimiuk** pt. *Umjetnost na marginama. Hrvatski politički plakat u 19. i 20. Stoljeću*. Jest to chorwacka wersja opublikowanej w 2018 roku książki pt. *Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny*, która analizuje strategie wizualizacji najważniejszych idei politycznych w Chorwacji, przedstawionych na plakatach powstałych od początku wieku XX do pierwszych dziesięcioleci wieku XXI.

III. ZADANIA BADAWCZE

Instytut Sławistyki PAN prowadzi interdyscyplinarne badania nad językami, literaturami, historią i zagadnieniami narodowościowymi na obszarze Słowiańszczyzny. Prace naukowe w IS PAN prowadzone są w ramach 6 pól badawczych.

Tematy statutowe: **56**

Realizowane granty: **11**

Zakończone granty: **8**

1. KULTUROWE DZIEDZICTWO SŁOWIAŃSZCZYZNY. BADANIA DIACHRONICZNE

Projekty realizowane w tym polu mają na celu badanie i opis duchowego dziedzictwa kulturowego narodów słowiańskich. Prowadzone są diachroniczne prace badawcze, dokumentacyjne i edytorskie. Wykonywane są unikatowe projekty z zakresu leksykografii. Prowadzone są interdyscyplinarne sławistyczne badania diachroniczne z zakresu historii języków słowiańskich (i języka prasłowiańskiego), onomastyki, dialektologii historycznej. Ponadto prowadzone są rusycystyczne i ukrainistyczne badania literaturoznawcze i kulturoznawcze (literatura, sztuka, teatrologia, antropologia kultury).

1.1. PROJEKTY Z ZAKRESU LEKSYKOLOGII I LEKSYKI SŁOWIAŃSKIEJ

Tematy statutowe

Stażność i zmienność w historii polskiej terminologii medycznej na tle innych terminologii

Kierownik i wykonawca: dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Zbieranie materiału ze słowników historycznych

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2021

Językowe związki literatury i medycyny na przykładzie twórczości Stefana Żeromskiego

Kierownik i wykonawca: dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Zbieranie materiału z dzieł Stefana Żeromskiego Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2021

Łacińsko-polska leksykografia XVI wieku

Kierownik i wykonawca: dr Arleta Łuczak

Wykonane prace: Napisanie dwóch artykułów na temat Słownika Bartłomieja z Bydgoszczy (m.in. na temat terminologii gramatycznej)

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2021

Leksykografia gwarowa Podlasia i północno-wschodniego Mazowsza

Kierownik i wykonawca: dr hab. Dorota K. Rembiszewska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Opracowanie minimonografii wyrazowych: radziuszka, łastołka, czepigi, had, radno, kaban 'wieprz', słowy 'łyż', słowiańskie nazwy galarety.

Przewidywany efekt: Artykuły, słownik; wypracowanie metody prezentowania leksyki gwarowej z obszaru pogranicza językowego, która zostanie wykorzystana do ułożenia gwarowych słowników tematycznych, skierowanych do nieprofesjonalistów

Rok zakończenia: 2020

Leksyka konfesyjna we współczesnym białoruskim i rosyjskim języku literackim. Studium porównawcze

Kierownik: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Wykonawca: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Wykonane prace: Praca nad zagadnieniem neologizmów w rosyjskim języku konfesyjnym

Przewidywany efekt: monografia współautorska

Rok zakończenia: 2020

Realizowany grant

Słownik prasłowiański. Tom XI (wersja cyfrowa)

Kierownik projektu: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Beata Raszevska-Żurek, mgr Paweł Swoboda, dr Tadeusz Kwoka, mgr Artur Zwolski, mgr Szymon Pogwizd

Numer projektu: 11H 16 0266 84

Okres realizacji: 2017-2022

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Opracowanie haseł przydzielonych poszczególnym wykonawcom

1.2. STUDIA Z ONOMASTYKI SŁOWIAŃSKIEJ

Tematy statutowe

Nazwy klubów piłkarskich w krajach słowiańskich na podstawie danych z sezonu 2019/2020

Kierownik i wykonawca: dr Marcin Fastyn

Wykonane prace: Stwierdzenie potrzeby przeprowadzenia analizy konfrontatywnej z materiałem z innych krajów słowiańskich, przynajmniej dla nazewnictwa najnowszego; odkrycie i zebranie źródeł dla nazewnictwa współczesnych klubów czeskich, słowackich, słoweńskich, chorwackich, bośniackich, serbskich, czarnogórskich, macedońskich, bułgarskich, białoruskich (kompletne) oraz ukraińskich i rosyjskich (na razie częściowe); rozpoczęcie opracowywania zebranych materiałów; przygotowanie i złożenie do druku artykułu opartego na materiale czarnogórskim

Przewidywany efekt: cykl publikacji

Rok zakończenia: 2022

Nazewnictwo Pomorza Zachodniego zawierające elementy przedśłowiańskie i słowiańskie – podsumowanie badań

Kierownik i wykonawca: prof. dr hab. Jerzy Duma

Wykonane prace: Dokonano uzupełnień i napisano „Uwagi końcowe” do opracowania prof. Ewy Rzetelskiej-Feleszko *Etymologia słowiańskich nazw miejscowych i terenowych z obszaru wolińsko-kamieńskiego* po uwagach zawartych w recenzjach. Rozpoczęto analizę nazw przedśłowiańskich na obszarze Pomorza Zachodniego tkwiących w nazwach rzek i nazwach terenowych. Opracowuje się mapę kontyuantów ps. ą w słowiańskich

dialektach Pomorza Zachodniego na podstawie nazw miejscowych. Napisano artykuł „Nazwa terenowa *Desęta(ja) Blota koło Darłowa na Pomorzu Zachodnim”

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2020

1.3. EDYCJE TEKSTÓW ŹRÓDŁOWYCH Z ZAKRESU HISTORII I LITERATUR SŁOWIAŃSKICH

Tematy statutowe

Edycja XIV-wiecznej poznańskiej księgi ziemskiej

Kierownik i wykonawca: dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Odczytanie 80 kart rękopisu

Przewidywany efekt: transkrypcja rękopisu, cykl artykułów

Rok zakończenia: 2020

Trzy Legendy Św. Stefana – wydanie łacińsko-polskie. Three St. Stephen's Legends – The Latin-Polish Edition

Kierownik: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawca: dr hab. Anna Kotłowska (tłumaczenie)

Wykonane prace: Temat zawieszony w 2019 roku

Przewidywany efekt: przygotowanie bilingwalnej edycji trzech Legend św. Stefana

Rok zakończenia: 2020

Etnosocjologia Józefa Obrębskiego

Kierownik i wykonawca: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonane prace: Od maja 2018 roku realizację tematu statutowego wspiera grant przyznany przez Фондација „Трифун Костовски“ w Skopju, Macedonia, od lipca 2018 roku także grant „Sławistyczny dorobek przedwojennej etnologii polskiej online. Weryfikacja, opracowanie naukowe i upowszechnienie w otwartym dostępie nieznannej dokumentacji Józefa Obrębskiego z Macedonii sporządzonej w latach 1930”. Zadania zrealizowane poza projektami grantowymi: 1) opublikowanie artykułu: „Nauka na usługach polityki? Przypadek Józefa Obrębskiego”, „Sprawy Narodowościowe. Seria

nowa” 51; 2) opublikowanie artykułu „Józefa Obrębskiego etnosocjologia Polesia w świetle pytań o jego życie i dzieło. Tytułem wprowadzenia”, „Sprawy Narodowościowe. Seria nowa” 51; 3) redakcja naukowa cyklu artykułów „Józef Obrębski – etnosocjologia – Polesie wczoraj i dziś” w czasopiśmie „Sprawy Narodowościowe”, t. 51; 4) opublikowanie artykułu „Антрапалогія на службе палітыкі? Выпадак Юзафа Абрэмскага, даследчыка этнічнасці ў міжваеннай Польшчы”, „Homo Historicus. The Annual of Anthropological History”, red. Aliaksandr Smalianchuk, Vilnius: Palitycznaja Sfera / Homo Historicus 2019. Гадавік антрапалагічнай гісторыі / пад. рэд. Аляксандра Смаленчука. – Вільня: Палітычная сфера, s. 192-215.

Przewidywany efekt: cykl publikacji

Rok zakończenia: 2020

Węrzy w opinii Polaków we wczesnym średniowieczu (do 1320 roku)

Kierownik: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz

Wykonane prace: Sprawdzenie przygotowanych ekscerptów źródłowych i komentarzy rzeczowych w przypisach, korekta wstępu wydawniczego, przygotowanie bibliografii, przygotowanie polskich tłumaczeń do korekty jakości istniejących przekładów i próby przełożenia tekstów annalistycznych.

Przewidywany efekt: książka

Rok zakończenia: 2021

Realizowane granty

Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska, t. 3: Średniowiecze, z. 1: Źródła węgierskie

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonawcy: dr hab. Anna Kotłowska, dr Wojciech Mądry, dr Adrien Queret-Podesta, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz

Numer projektu: 11H 16 0195 84

Okres realizacji: 2017-2022

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Praca nad ekscerptami z Kroniki Zagrzebskiej i Waradyńskiej, z Gesta Hungarorum Szymona z Kézy oraz analiza rzekomej Kroniki Jana z Goricy.
Przewidywany efekt: monografia

Јузеф Обрембски – „Македонија” Научна обработка и публикација на етнографската документација и монографските трудови на Јузеф Обрембски поврзани со македонскиот регион Порече

Kierownik projektu: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, Olimpia Dragouni, Ilija Upalevski

Numer projektu: bez numeru

Okres realizacji: 2018-2020

Jednostka finansująca: Фондација „Трифун Костовски“ w Skopju, Macedonia

Wykonane prace: Deszyfracja, transkrypcja i przekład oraz redakcja naukowa części materiałów folklorystycznych ze spuścizny J. Obrębskiego

Przewidywany efekt: publikacja książkowa

Zakończony grant realizowany we współpracy z Fundacją Sławistyczną

Sławistyczny dorobek przedwojennej etnologii polskiej online. Weryfikacja, opracowanie naukowe i upowszechnienie w otwartym dostępie nieznanej dokumentacji Józefa Obrębskiego z Macedonii sporządzonej w latach 1930.

Afiliacja grantu: Fundacja Sławistyczna

Kierownik projektu: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonawcy: Anna Engelking, Joanna Rękas, Ilija Upalevski

Numer projektu: 800/P-DUN/2018

Okres realizacji: 2018-2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Działalność Upowszechniająca Naukę

Wykonane prace: Dokończenie redakcji naukowej i wykonanie redakcji technicznej dokumentacji etnograficznej Józefa Obrębskiego; merytoryczne i techniczne przygotowanie materiałów do umieszczenia w witrynie internetowej; zbudowanie i uruchomienie witryny.

Osiągnięty efekt: Zweryfikowana i opracowana naukowo dokumentacja etnograficzna Józefa Obrębskiego z Macedonii z lat 1932-1933 została udostępniona w otwartym dostępie (<https://ispan.waw.pl/obrebski/>).

1.4. RUSYCYSTYCZNE I UKRAINISTYCZNE BADANIA LITERATUROZNAWCZE

Tematy statutowe

Afryka w kulturze rosyjskiej XX i XXI w.

Kierownik i wykonawca: dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kontynuacja kwerendy bibliotecznej i muzealnej. Konsultacja naukowa z dr hab., prof. UŁ (Instytut Historii Sztuki) Anetą Pawłowską – specjalistką w dziedzinie sztuki, estetyki i kultury Afryki Subsaharyjskiej.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2022

Literatura i sztuka. Malarstwo i literatura rosyjska w kontekście kultury/literatury/sztuki europejskiej i światowej.

Kierownik i wykonawca: dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN

1) Temat cząstkowy: *Portrety. Sztuka interpretacji*

Opublikowano: Twórczość białoruskiego artysty ulicznego Andrieja Busła, „Techne. Seria Nowa” 2018, nr 2, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego, s. 129-148, ISSN 2084-851X (drukiem i w Otwartym Dostępie ma się ukazać pod koniec 2019 roku). Peer review: Ukraińskie malarstwo XIX i XX wieku: zarys głównych nurtów, „Techne. Seria Nowa” 2019, Wydawnictwo UŁ. Instytut Historii Sztuki UŁ; Bauhaus – portret wielokrotny z polskimi epizodami, „Techne. Seria Nowa” 2019, Wydawnictwo UŁ. Instytut Historii Sztuki UŁ; Akademizm w twórczości Mojżesza Kislinga (1891-1953), „Techne. Seria Nowa” 2019, Wydawnictwo UŁ. Instytut Historii Sztuki UŁ. w ramach tematu realizowanego we współpracy z placówką zagraniczną (Instytut Mirowej literatury im. A.M. Gorkiego RAN, Moskwa) bez zawartej umowy opracowano: Портрет в стихах. Художник Александр Головин в изображении Эриха Голлербаха.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2021

2) Temat cząstkowy: *Muza mody. Strój artysty w Rosji XX wieku*

Materiał został rozszerzony o modę subkultur młodzieżowych. Opublikowano: *Wizualność, znakowość, funkcje „uniformów” subkultur młodzieżowych w Rosji drugiej połowy XX wieku* [w:] *Ciało, strój, biżuteria w kontekście przemian kulturowych, społecznych i politycznych drugiej połowy XX wieku*, pod redakcją Ewy Letkiewicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2019, s. 65-84.; *Papuga czy dandys? Image rosyjskiego stilagi lat 40.-60. XX wieku w kontekście społeczno-kulturalnym* [w:] *Co (nie) przystoi mężczyźnie*. Pod redakcją Magdaleny Furmanik-Kowalskiej i Anny Straszewskiej. Wydawca: Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata i Tako, Warszawa-Toruń 2019, s. 101-123, t. 28 serii „Studia i monografie”.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2020

„Don Kichot” Cervantesa w Rosji (i w Polsce)

Kierownik i wykonawca: dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Napisanie jednego artykułu, jeden w przygotowaniu; monografia w przygotowaniu.

Efekt: cykl artykułów, monografia (publikacje ukażą się w kolejnych latach)

Rok zakończenia: 2019

Rosyjskie koncepcje teatru jako działania i teatralizacji życia z początku XX w. w perspektywie badań performatywnych

Kierownik i wykonawca: dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Praca nad artykułami o Nikołaju Jewrieinowie; artykuł „Świat zwierząt w teatrze Nikołaja Jewrieinowa i Wsiewołoda Meyerholda” w przygotowaniu dla czasopisma „Russian Literature”.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2021

Zakończony grant

Wiedza-władza-rozkosz. Seksualność w polskiej i ukraińskiej prozie galicyjskiej przełomu XIX i XX w.

Kierownik i wykonawca projektu: dr Katarzyna Glinianowicz

Numer projektu: 2016/20/S/HS2/00584

Okres realizacji: 2016-2019

Jednostka finansująca: NCN (FUGA)

Wykonane prace: 1) Złożenie do druku pięciu artykułów naukowych (dwa opublikowane, jeden przyjęty, dwa w recenzji); 2) praca nad monografią.

Osiągnięty efekt: cykl artykułów

2. BADANIA NAD TOŻSAMOŚCIĄ (MITY, IDEE, PAMIĘĆ ZBIOROWA, Dyskursy)

Badania nad problematyką narodowościową ze szczególnym uwzględnieniem pamięci zbiorowej, idei, mitów i mitologemiki, symboliki oraz zagadnień językowych. Badania teoretyczne dotyczą tożsamości narodów słowiańskich (także polskiego) w kontekście integracji europejskiej i globalizacji. Prowadzone są teoretyczne badania narodowościowe nad relacjami Polski i Europy w ujęciu diachronicznym oraz badania nad etnicznością i mitami rasowymi na terenie Słowiańszczyzny. Odrębnym podpołem są badania nad pamięcią społeczną (*memory studies*), w tym unikatowe badania nad relacjami słowiańsko-żydowskimi oraz nad białoruską pamięcią historyczną. Prowadzone są także badania nad tożsamością kulturową na Bałkanach. Nowym kierunkiem są badania nad analizą różnych typów współczesnych dyskursów (publiczny, medialny, polityczny) w Polsce i w Rosji.

2.1. BADANIA NARODOWOŚCIOWE – MITY, IDEE

Tematy statutowe

Historia idei modernizacyjnych na słowiańskich Bałkanach od XIX do XXI wieku

Kierownik: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka, dr Agata Jawoszek, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk, dr Agnieszka Aysen Kaim

Wykonane prace: Opublikowany artykuł: Grażyna Szwat-Gyłybowa, *Idee wędrowne w kapsułach (nie)pamięci*; opublikowane przygotowane tomy 3-6 „Leksykonu idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach”; praca nad tomem 7 i 8. „Leksykonu”; udział w konferencji naukowej „A world on the edge of prosperity and survival: Towards a post-naturalistic utopia in the studies of Croatian social ecologists”; przygotowanie wniosku grantowego (Sonata, NCN), poświęconego wskazanemu tematowi; przygotowanie do druku tekstów wchodzących w skład tomów „Leksykonu idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach”.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2020

Performatywność – polityka – wspólnota

Kierownik: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Wykonawcy: dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka

Wykonane prace: Przygotowanie tekstów do 19. numeru czasopisma „Slavia Meridionalis”

Przewidywany efekt: publikacja 19. numeru czasopisma „Slavia Meridionalis”

Rok zakończenia: 2019

Kody wizualne krajów byłej Jugosławii

Kierownik i wykonawca: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Wykonane prace: Uczestnictwo w dwóch konferencjach, podczas których zostały zaprezentowane dwa różne teksty. Podczas Międzynarodowej konferencji naukowej „Periferno u hrvatskom jeziku, književnosti i kulture” został wygłoszony referat „*Perfidno, podmuklo i dobro organizirano, u Hrvatskoj se dogodila konzervativna revolucija. Konzervativni otpor na semi-periferijama*”. Podczas drugiej konferencji organizowanej przez ASEES został wygłoszony referat „*Images of Divisions. Visual articulations of culture wars in the former Yugoslavia after 2000*”. Oba teksty są przygotowywane do publikacji. Opublikowanie tekstu „*Performatively Shaped Memory. Croatian museums and art galleries between performativity and pedagogy*” w

czasopiśmie „Narodna umjetnost” w Chorwacji. Uczestnictwo w konferencji ASEEEES w San Francisco, podczas której został zaprezentowany tekst „Girls Just Want To Have FUNDamental Rights. Political Resistance, Women and Belief in the Possibility of Change in Serbia and Croatia after the year 2000”. Tekst zostanie złożony do punktowanego czasopisma zagranicznego. Przygotowano również do publikacji chorwackie wydanie książki „Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny”.

Przewidywany efekt: cykl artykułów i referatów

Rok zakończenia: 2020

Strach społecznie konstruowany. Dystopia w kulturze (nie)zachodniej – przypadek chorwacki (XX wiek)

Kierownik i wykonawca: dr Anna Boguska

Wykonane prace: Przygotowanie wystąpienia konferencyjnego do Prato (strach w obrębie tematyki związanej z ekologią), udział w konferencji naukowej „A world on the edge of prosperity and survival: Towards a post-naturalistic utopia in the studies of Croatian social ecologists”; przygotowanie wniosku grantowego (Sonata, NCN), poświęconego wskazanemu tematowi.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2021

Opowieść w kryzysie – formowanie się czeskiej tożsamości kulturowej w XIX i XX wieku

Kierownik i wykonawca: dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Wykonane prace: Temat został zrealizowany i zamknięty w 2019 roku. Opublikowano 4 artykuły: „Premature Ends of Central Europe”, „Dívat se jinak. T. G. Masaryk – Josef Svatopluk Machar: Korespondence”, „Złudne ósemki a ‘Czeskie pytanie’. Strategie pisania Tomáša Garrigue Masaryka”, „Deceptive eights and The Czech Question: Tomáš Garrigue Masaryk’s writing strategies”.

Osiągnięty efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2019

Ludzie dwóch kultur – wybrane przypadki transgresji kulturowej Polaków w Imperium Osmańskim w XVII, XVIII i XIX w.

Kierownik i wykonawca: dr Agnieszka Aysen Kaim

Wykonane prace: Samodzielne kwerendy biblioteczne na terenie RP, Turcji i Francji, wprowadzenie poprawek merytorycznych, redakcja i złożenie do wydawnictwa książki *Ludzie dwóch kultur – wybrane przypadki transgresji kulturowej Polaków w Imperium Osmańskim w XVII, XVIII i XIX wieku*

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2019

Panslawizm a tożsamość narodowa. Stosunek tożsamości czeskiej, polskiej, słowackiej do panslawizmu, na przykładzie historiografii

Kierownik i wykonawca: dr Dorota Leśniewska

Wykonane prace: Kontynuacja opracowywania zebranego materiału

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2022

Bałkańskie echa czarnej legendy jezuitów

Kierownik i wykonawca: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kwerendy biblioteczne poświęcone polskiej literaturze antyjezuickiej; opublikowanie artykułu: „Epopeja Jezuitów” w dawnej stolicy wezyrów; przygotowanie artykułów: „Jezuici i ich świat w rosyjskich i radzieckich wydawnictwach leksykograficznych”, „W poszukiwaniu wroga. Serbowie i Bułgarzy wobec jezuitów; ekscerpca materiałów polskich dot. jezuitów”.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2021

Duchowość Słowian bałkańskich z perspektywy obcego

Kierownik i wykonawca: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kwerenda materiałowa, opublikowanie artykułu: *Bułgarzy w pismach ks. Pawła Smolikowskiego CR w świetle idei „zjednania Kościołowi Słowiańszczyzny”*

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2022

Realizowany grant

Kategoria „rasy” w myśli polskiej do 1918 roku. Źródła – wyobrażenia – konteksty

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Wrzesińska, prof. IS PAN

Wykonawca: dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN

Numer projektu: 2016/21/B/HS3/03696

Okres realizacji: 2017-2020

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Wykonane prace: Zgodnie z harmonogramem ciąg dalszy kwerendy źródłowej; prace nad monografią (dwa rozdziały)

Przewidywany efekt: maszynopis monografii

Zakończone granty

Wydanie w języku chorwackim w wydawnictwie Instytutu Etnologii i Folklorystyki w Zagrzebiu monografii „Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny”

Kierownik projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Wykonawca: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Numer projektu: bez numeru

Okres realizacji: 2018-2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Edukacji Republiki Chorwacji

Wykonane prace: Przygotowanie tekstu dla czytelnika chorwackiego

Osiągnięty efekt: publikacja chorwackiej wersji książki

Przypadkowy bohater. Studium dwukulturowości w skali mikrohistorycznej

Kierownik projektu: dr Agnieszka Aysen Kaim

Wykonawca: dr Agnieszka Aysen Kaim

Numer projektu: 2018/02/X/HS3/01065

Okres realizacji: 2018-2019

Jednostka finansująca: NCN (MINIATURA)

Wykonane prace: Kwerendy w Krakowie w Archiwum Czartoryskich, kwerenda w Ankarze w Archiwach Osmańskich i Bibliotece Narodowej, w Stambule w archiwach

osmańskich 1-14.05. 2019 i w Paryżu w Bibliotece Narodowej, 29.07.-2.08.2019;
opracowywanie tekstu do publikacji, merytoryczne uzupełnienia
Osiągnięty efekt: artykuł

2.2. BADANIA NAD PAMIĘCIĄ (MEMORY STUDIES)

Tematy statutowe

Przeszłość jako źródło tożsamości. Znaczenie epoki habsburskiej dla współczesnego ukraińskiego obrazu Lwowa

Kierownik i wykonawca: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Cykl zaplanowanych artykułów (dwa w języku angielskim, jeden w języku ukraińskim, jako rozdziały w monografiach zbiorowych) ukończony. Wszystkie teksty ukażą się w pierwszych miesiącach 2020 roku.

Przewidywany efekt: cykl trzech artykułów opublikowanych w monografiach zbiorowych i punktowanych czasopismach naukowych, w tym dwa artykuły w języku angielskim.

Rok zakończenia: 2019

Czesław Miłosz: wojna i przemoc

Kierownik i wykonawca: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

Wykonane prace: Książka w trakcie składania do wydawnictw

Przewidywany efekt: książka

Rok zakończenia: 2020

Aleksander Weissberg-Cybulski: biografia

Kierownik i wykonawca: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

Wykonane prace: kwerendy w archiwach

Przewidywany efekt: książka

Rok zakończenia: 2022

Współczesne Wilno jako przykład polskiego i litewskiego dyskursu kultur pamięci w latach 1990-2015

Kierownik i wykonawca: dr Małgorzata Kasner

Wykonane prace: oddanie do druku artykułu nt. performatywności Wilna; wyjazd badawczy i kwerendy materiałowe w ramach dwustronnej umowy pt. „Contemporary City and its Memory: Vilnius after 1990”; kontynuacja studiów nad metodologią badań nad pamięcią miasta postsocjalistycznego: przygotowanie umowy o współpracy polsko-litewskiej na lata 2020-2022; udział w konferencji „Pamięć historyczna o II wojnie światowej” (Wilno, 17.09.2019); wyjazd badawczy; kwerenda do artykułu o motywach chrześcijańskich w twórczości Vaidotasa Daunysa (1958-1995); praca nad artykułem nt. dyskursu wileńskiego w twórczości V. Daunysa; przygotowania prezentacji do udziału w konferencji międzynarodowej „Pod znakiem Orła i Pogoni” (Wilno, 21-22.11.2019); ukończenie pracy nad artykułami; zgłoszenie publikacji.

Przewidywany efekt: cykl artykułów, monografia

Rok zakończenia: 2020

Topografia symboliczna dawnego getta warszawskiego a narracje o Zagładzie

Kierownik i wykonawca: dr Elżbieta Janicka

Wykonane prace: Prace nad analizą zagospodarowania symbolicznego przestrzeni d. ulicy Nalewki

Efekt: wyłonienie wzorów narracji organizujących współczesne zagospodarowanie symboliczne „miejsca-po-getcie”; cykl publikacji

Rok zakończenia: 2019

Koncepcja polskiego doświadczenia Zagłady jako traumy zbiorowej w świetle rewizji dotychczasowych kategorii opisu

Kierownik i wykonawca: dr Elżbieta Janicka

Wykonane prace: Kwerenda i rozpoczęcie pisania studium „Polish Dream” (piątego przewidzianego w harmonogramie)

Przewidywany efekt: rewizja obecnego paradygmatu opisu realiów Zagłady w okupowanej Polsce (5 studiów, które zostaną zaproponowane jako podstawa habilitacji)

Rok zakończenia: 2020

Język, pamięć, polityka

Kierownik: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Wykonawcy: dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN, dr Elżbieta Janicka, dr hab. Joanna Roszak

Wykonane prace: Konferencja międzynarodowa w Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Paryż: Nowa polska szkoła badań nad Zagładą, referat pt. „Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego: inspiracje i metodologia” (francuska wersja referatu zostanie opublikowana w aktach konferencji EHEESS); konferencja „Powrót wypartego? Psychoanaliza i dziedzictwo totalitaryzmów XXI wieku”, referat pt: „Czy tylko faszyzm nas może uratować?”

Przewidywany efekt: cykl artykułów i udział w konferencjach i wydarzeniach naukowych

Rok zakończenia: 2023

Pamięć historyczna. Doświadczenie białoruskie

Kierownik i wykonawca: dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN

Wykonane prace: Prowadzenie badań terenowych z zakresu historii mówionej na temat „Jesień 1939 roku w pamięci mieszkańców Białorusi” (kwiecień-maj 2019, obwód grodzieński); kwerendy archiwalne (Mińsk, Grodno) na temat „Ludność ziem północno-wschodnich II RP/Białorusi Zachodniej wobec agresji sowieckiej jesienią 1939”; wydanie zbioru dokumentów o „polskiej operacji” NKWD 1937-1938 roku na Białorusi Sowieckiej.

Przewidywany efekt: książka „Za pierwszymi Sowietami”; artykuły oraz referaty na konferencjach

Rok zakończenia: 2020

Koncepcja krajowa w dobie nacjonalizmów. Analiza historii myśli politycznej na Białorusi i Litwie w XIX i pierwszej połowie XX w.

Kierownik i wykonawca: dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN

Wykonane prace: Przygotowanie artykułów o myśli politycznej poszczególnych krajowców; wydanie tomu 5 rocznika „Homo Historicus” (czerwiec 2019); wydanie tomu zbiorowego materiałów konferencji „Rod Skirmuntów w dobie modernizacji

społeczeństwa Litwy historycznej. XIX-XX wiek" (III kwartał 2019)

Przewidywany efekt: monografia, artykuły i referaty na konferencjach

Rok zakończenia: 2020

Realizowany grant

Etnografia pamięci PRL. Kultura codzienności Polski powojennej 1956-1989

Kierownik projektu: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Wykonawcy: dr hab. Mirosław Pęczak, dr Michał Rauszer, dr Anna Jawor, dr Piotr Zańko

Numer projektu: 2016/21/B/HS3/03707

Okres realizacji: 2017-2020

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Przewidywany efekt: monografia

2.3. KULTUROZNAWCZE ANALIZY DYSKURSÓW

Tematy statutowe

Czeski i słowacki modernizm w perspektywie europejskiej

Kierownik i wykonawca: prof. dr hab. Joanna Goszczyńska

Wykonane prace: Przygotowanie 3 kolejnych rozdziałów monografii

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2020

Religia a literatura. Bułgarska nowoczesność w świetle postsekularnym (1892-1944)

Kierownik i wykonawca: dr Ewelina Drzewiecka

Wykonane prace: Zebranie materiałów źródłowych i dalszej literatury przedmiotu

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2021

Edukacja na rzecz pokoju wobec współczesnych kierunków pedagogicznych

Kierownik i wykonawca: dr Joanna Roszak

Wykonane prace: Prowadzenie badań w placówkach oświatowych; wystąpienia z

referatami; cykl artykułów

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2020

Sublokatorstwo jako kategoria kultury i jako kategoria badawcza

Kierownicy i wykonawcy: dr Elżbieta Janicka, dr Konrad Matyjaszek, dr Anna Zawadzka

Wykonane prace: Celem tematu statutowego jest wymiana wiedzy, literatury, myśli, pomysłów i wątpliwości na temat tytułowej kategorii, w ramach organizowanego i koordynowanego seminarium. W roku 2019 w ramach tematu statutowego „Sublokatorstwo jako kategoria kultury i jako kategoria badawcza” zrealizowano: 1) 25.01.2019: referat, prowadzenie seminarium i dyskusji „Tekst Aleksandra Smolara Tabu i niewinność (1986) oraz towarzyszące mu przemiany debaty publicznej” – dr Konrad Matyjaszek; 2) 25.01.2019: referat na temat tekstu Jean-Charles’a Szurka „Les effets de l’occupation soviétique de 1939-1941 sur les rapports judéo-polonais. Réponse à Alexandre Smolar (1988)” na seminarium prowadzonym przez Konrada Matyjaszka i poświęconym paradygmatycznemu tekstowi Aleksandra Smolara „Tabu i niewinność” (1986) oraz towarzyszącym mu przemianom debaty publicznej – dr Elżbieta Janicka; 3) 15.02.2019: referat, prowadzenie seminarium i dyskusji „o reakcji przedstawicieli społeczności żydowskiej w Stanach Zjednoczonych na państwową kampanię antykomunistyczną w latach 40. i 50.” – dr Anna Zawadzka; 4) 29.03.2019: referat, prowadzenie seminarium i dyskusji „Rok 1922 jako marsz na Warszawę?” na temat a) książki Pawła Brykczyńskiego *Gotowi na przemoc. Mord, antysemityzm i demokracja w międzywojennej Polsce* (przełożył Michał Sutowski, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2017) oraz b) filmu Jerzego Kawalerowicza *Śmierć prezydenta* (1977) – dr Elżbieta Janicka; 5) 24.05.2019: wykład i dyskusja „Internationaler Antifaschismus. Diskussion”, Amadeu Antonio Stiftung oraz Bündnis Neukölln, w ramach inicjatywy "Offenes Neukölln", Berlin – dr Anna Zawadzka; 6) 18.06.2019: wykład „Produkcja przestrzeni żydowskiej w dawnej i współczesnej Polsce. Przestrzeń miejska, modernizacja i antysemityzm”, Żydowski Instytut Historyczny, Warszawa – dr Konrad Matyjaszek; 7) 25.10.2019: referat, prowadzenie seminarium i dyskusji „Przekonanie o powszechności pomocy Żydom w okupowanej Polsce i jego prawdziwość w kategoriach polskiej kultury dominującej” – dr Elżbieta Janicka; 8) 25.10.2019-5.11.2019: cykl 5

wykładów „Przestrzeń żydowska: tłumaczenia miasta”, Żydowski Uniwersytet Otwarty (Uniwersytet Warszawski i Centrum Kultury Jidysz w Warszawie) – dr Konrad Matyjaszek; 9) 28.10.2019: wywiad radiowy „Jak antysemityzm kształtował przestrzeń”, radio Tok Fm – dr Konrad Matyjaszek; 10) 29.10.2019: wykład „Destrukcja mitu Polin”, Centrum Kultury Żydowskiej w Krakowie – dr Konrad Matyjaszek; 11) 25.11.2019: „Rok 1922 jako marsz na Warszawę?” – referat na międzynarodowej konferencji naukowej „Badania nad faszyzmem”, 25 listopada 2019; organizatorzy: IFiS PAN, Wydział Filozofii UW, Koło Badań nad Nowym Autorytaryzmem (Wydział Artes Liberales) – dr Elżbieta Janicka; 12) 13.12.2019: referat, prowadzenie seminarium i dyskusji „Narracja i język architektonicznego realizmu socjalistycznego w Polsce” – dr Konrad Matyjaszek.

Przewidywany efekt: doprecyzowanie definicji pojęcia; implementacja pojęcia w pracy badawczej; seminarium badawcze

Rok zakończenia: 2019

3. KONTAKTY I POGRANICZA JĘZYKOWO-KULTUROWE. MNIEJSZOŚCI (JĘZYKOWE, ETNICZNE, RELIGIJNE)

Badania koncentrują się wokół problematyki mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych, językowych. Uwzględniane są kwestie związane z pograniczami kulturowymi, w tym kontakty językowe. Prowadzone są badania empiryczne z zakresu dialektologii i socjolingwistyki, oparte na źródłach wywołanych, wymagające długotrwałych badań terenowych. Prowadzone są badania na Łużycach, Kaszubach oraz na zachodnim pograniczu Polski – polsko-niemieckim oraz wschodnim – polsko-litewsko-białoruskim oraz ukraińskim, szczególnie nad polskimi mniejszościami w krajach byłego Związku Radzieckiego.

Tematy statutowe

Religijność na pograniczu czesko-polskim (Śląsk Cieszyński). Badania językowo-antropologiczne

Kierownik i wykonawca: dr Beata Kubokova

Wykonane prace: Kontynuowane były badania dotyczące osób dwujęzycznych, szczególnie pastorów protestanckich oraz ich rodzin. Badaczka poszerzyła krąg badanych osób, znajdując parafian czeskocieszyńskich zborów ewangelickich (Republika Czeska). W trakcie badań metodą narracji biograficznych wyłoniła się grupa respondentów, dających świadectwo działalności ewangelizacyjnej pastora Władysława Santariusza, duchownego Śląskiego Kościoła Ewangelickiego Wyznania Augsburskiego, w warunkach konspiracyjnych (1963-1989). Badaczka również kontynuowała badania archiwalne, zapoczątkowane w 2018 roku w Archivum mesta Karvina (Republika Czeska), próbując znaleźć jak największy zbiór piśmiennictwa siedmiu zborów ewangelickich Śląska Cieszyńskiego, działających w okresie międzywojennym (1918-1938) w Czechosłowacji. Swoją uwagę poświęciła również losom wojennym oraz powojennym pastorów czeskocieszyńskich. W wyniku odnalezionej korespondencji między pastorami oraz członkami zborów powstał artykuł nt.: Kościół ewangelicki augsburskiego wyznania na Śląsku Cieszyńskim na przełomie XIX i XX wieku a poszukiwanie tożsamości językowo-narodowej („Sprawy Narodowościowe” 2019/51).

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2022

Religia, język, tożsamość w regionie lubuskim. Przeszłość i współczesne przemiany

Kierownik: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Gabriela Augustyniak-Żmuda, mgr Bartosz Cemborowski

Wykonane prace: Przeprowadzono badania ankietowe oraz szereg wywiadów wśród mieszkańców Gorzowa i jego okolic dotyczących sąsiedzkich stosunków Ukraińców i Łemków; ogłoszono referat „Język-religia-tożsamość. Ukraińcy i Łemkowie z okolic Gorzowa Wlkp. w oczach sąsiadów” na międzynarodowej konferencji naukowej w Gorzowie Wielkopolskim.

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2021

Biografie językowe osób dwujęzycznych

Kierownik: prof. dr hab. Anna Zielińska

Wykonawcy: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN, dr Gabriela Augustyniak-Żmuda,

dr Beata Kubok, dr Pavlo Levchuk

Wykonane prace: Publikacja artykułu "Spracheinstellungen und das Problem der nationalen Identität am Beispiel einer Sprachbiographie aus dem Gebiet von Lebus, w: Bernhard Brehmer, Anna Lena Klatt (Hgg.), *Multilinguale SprachBioGraphien in Mitteleuropa*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2019; oddanie do druku artykułu dot. biografii językowej jednostki; zakończenie przygotowywania i obrona prac doktorskich dr Gabrieli Augustyniak-Żmudy i dr. Pavlo Levchuka

Przewidywany efekt: cykl artykułów i referatów konferencyjnych, przygotowanie prac doktorskich

Rok zakończenia: 2020

Ciągłość i zmienność tożsamości (na przykładzie wybranych rodzin ziemiańskich z Litwy)

Kierownik i wykonawca: dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN

Wykonane prace: Kontynuacja badań archiwalnych nad spuścizną rękopiśmienną (listy, dzienniki) potomków ziemian z Litwy Kowieńskiej; napisanie rozdziału o wyborach tożsamościowych rodziny Romerów z linii bohdaniskiej.

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2020

Realizowane granty

Pokoleniowe zróżnicowanie języka: zmiany morfosyntaktyczne wywołane przez polsko-niemiecki kontakt językowy w mowie osób dwujęzycznych

Kierownik projektu: prof. dr hab. Anna Zielińska (zespół polski), prof. Björn Hansen (zespół niemiecki)

Wykonawcy: zespół polski: dr Irena Prawdżic, dr Barbara Jańczak, dr Anna Jorroch, dr hab. Felicja Księżyk, dr Michał Woźniak; zespół niemiecki: Aneta Bučkova, MA, Carolin Centner, MA, Roman Fisun, MA, prof. Marek Nekula

Numer projektu: 2016/23/G/HS2/04369

Okres realizacji: 2018-2021

Jednostka finansująca: NCN (BEETHOVEN)

Wykonane prace: 2 artykuły złożone do druku po pozytywnych recenzjach, 3 artykuły złożone do druku przed recenzjami, 6 artykułów w przygotowaniu; 11 referatów/wykładów/wystąpień; 32 wywiady podczas badań terenowych; 56 godz. 2 min. transkrypcji i obróbki technicznej nagrań do korpusu; 43 opracowane biografie językowe; 4 pozostałe opracowania; 5 spotkań zespołu.

Przewidywany efekt projektu: korpus językowy niemiecko-polskiego bilingwizmu dostępny on-line oraz publikacje

Kontakt języków i konflikt kultur. Zdobywanie kompetencji językowych i tworzenie się tożsamości kulturowej na przykładzie uczniów Łużyckiego Gimnazjum w Budziszynie (Łużyce Górne)

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Wykonawca: dr Cordula Ratajczak

Numer projektu: 2016/21/B/HS2/00001

Okres realizacji: 2017-2020

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Wykonane prace: Ukończone badania terenowe. Opublikowane lub przyjęte do druku cztery artykuły. Grant przedłużony o rok w celu napisania książki.

Przewidywany efekt: cykl artykułów, maszynopis publikacji

Tłumaczenie na język angielski i opublikowanie w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang monografii „Nikt za nas tego nie zrobi. Praktyki językowe i kulturowe młodych aktywistów mniejszości językowych Europy”

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Numer projektu: H21/86/2018

Okres realizacji: 2018-2020

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Książka przetłumaczona w 90%

Przewidywany efekt: wydanie książki w języku angielskim

Zakończone granty

Proces zanikania języka na podstawie badań gwar polskich na Bukowinie rumuńskiej

Kierownik projektu: dr Karina Stempel-Gancarczyk

Wykonawca: dr Karina Stempel-Gancarczyk

Numer projektu: 2018/28/T/HS2/00055

Okres realizacji: 2018-2019

Jednostka finansująca: NCN (ETIUDA)

Wykonane prace: zakończenie przygotowywania i obrona pracy doktorskiej

Osiągnięty efekt: staż w zagranicznym ośrodku naukowym, praca doktorska

Sustaining Minoritized Languages in Europe

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN, dr Cordula Ratajczak

Wykonawcy: Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN, dr Cordula Ratajczak, Alena Paulik, Gregor Kliem

Numer projektu: bez numeru

Okres realizacji: 2018-2019

Jednostka finansująca: Smithsonian Institute – Smithsonian Center for Folklife and Cultural Heritage

Wykonane prace: Badania dotyczące rewitalizacji języków górnołużyckiego i dolnołużyckiego, udział w warsztatach, zorganizowanie konferencji w Budziszynie (31.05.2019)

Osiągnięty efekt: cykl publikacji i działania na rzecz lokalnej społeczności

Tłumaczenie na język niemiecki i opublikowanie w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki „Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim”

Kierownik projektu: prof. dr hab. Anna Zielińska

Numer projektu: 21H 16 0004 84

Okres realizacji: 2017-2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Redakcja językowa, redakcja naukowa, prace wydawnicze

Osiągnięty efekt: wydanie książki w języku niemieckim

Tłumaczenie na język angielski i publikacja w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki: „Jak mówić do Pana Boga? Wielojęzyczność katolików na Białorusi na przełomie XX i XIX w.”

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Numer projektu: 21H 16 0050 84

Okres realizacji: 2017-2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: Zakończono prace redakcyjne

Osiągnięty efekt: wydanie książki w języku angielskim

4. JĘZYKOWY OBRAZ ŚWIATA – ETNOLINGWISTYKA SŁAWISTYCZNA

Rozwijane są badania porównawcze nad językowym obrazem świata w skali ponadnarodowej, ogólnosłowiańskiej i szerzej – europejskiej. Przedmiotem badań jest mentalność człowieka postrzegającego świat w perspektywie określonej przez jego wspólnotę językową i kulturową oraz sam człowiek jako subiekt kultury tej wspólnoty. Istotną kwestią są także problemy tożsamości wspólnotowej (zbiorowej), zwłaszcza narodowej oraz tożsamość jednostki, uczestniczącej w kilku kręgach wspólnotowych. Badania są prowadzone na materiale języków słowiańskich. Od roku 2016 realizowany jest projekt badawczy EUROJOS-2 – Językowo-kulturowy obraz świata Słowian i ich sąsiadów na tle porównawczym. EUROJOS-2 kontynuuje prace rozpoczęte w ramach konwersatorium EUROJOS, które, utworzone w roku 2001, od roku 2009 zostało afiliowane w IS PAN w ramach którego koordynowane są badania z ponad 50 naukowcami z różnych krajów świata, w tym Rosji, Japonii, Australii oraz krajów europejskich. Od roku 2016 konwersatorium EUROJOS-2 działa pod wspólnym patronatem Komisji Etnolingwistycznej Międzynarodowego Komitetu Sławistów, Instytutu Sławistyki PAN i Instytutu Filologii Polskiej UMCS, który reprezentuje prof. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska. Formuła konwersatorium w porównaniu do swojego poprzednika EUROJOS-1 została alternatywnie poszerzona o dane dialektalne (ETNO-EUROJOS). Gotowość podjęcia prac w ramach projektu EUROJOS-2 zgłosiło

ponad 100 osób z 14 krajów (m.in. z Rosji, Ukrainy, Białorusi, Czech i Słowacji, Bułgarii, Chorwacji, Serbii, Niemiec, Danii, Litwy, Francji). Deklaracje dotyczą 21 języków, oprócz języków słowiańskich, także angielskiego, niemieckiego, francuskiego, duńskiego, nowogreckiego, węgierskiego, litewskiego i in. Obecnie – po wstępnym rozeznaniu sytuacji – postanowiono podjąć zespołowo opracowanie 5–10 konceptów, które były najczęściej typowane przez realizatorów projektu (RODZINA, ZDROWIE), są doniosłe społecznie (SPRAWIEDLIWOŚĆ, DEMOKRACJA, TOLERANCJA) i ważne ze względów kulturowych (OJCZYŻNA, SOLIDARNOŚĆ, DUSZA). Przewidziane jest rozszerzenie tej listy o jeszcze 2–3 koncepty.

Tematy statutowe

Leksykon aksjologiczny Słowian i ich sąsiadów. T. „Dusza”

Kierownik prof. dr hab. Jerzy Bartmiński

Wykonawcy: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN i inni

Wykonane prace: Autorzy – reprezentanci poszczególnych języków słowiańskich i niesłowiańskich samodzielnie przygotowują materiały do wspólnego opracowania.

Przewidywany efekt: Publikacja zbiorowego tomu *Dusza* w ramach serii LASiS (*Leksykon aksjologiczny Słowian i ich sąsiadów*)

Rok zakończenia: 2023

Słownik stereotypów i symboli ludowych (realizowany w ramach umowy z UMCS)

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński, zast. kierownika: dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska

Wykonawcy: dr Iwona Bielińska-Gardziel, dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, dr Agata Bielak

Wykonane prace: Opracowanie artykułów hasłowych do Słownika stereotypów i symboli ludowych, t. 2, Rośliny

Przewidywany efekt: kolejne tomy słownika

Rok zakończenia: projekt wieloletni

Językowo-kulturowy obraz świata Słowian i ich sąsiadów na tle porównawczym

Kierownik: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński

Wykonawcy: dr Dorota Pazio-Wlazłowska, dr Iwona Bielińska-Gardziel

Wykonane prace: 1) Prace organizacyjne w ramach drugiej edycji konwersatorium EUROJOS: tłumaczenie materiałów organizacyjnych konwersatorium na język rosyjski; praca nad założeniami i organizacją tomu *Leksykonu aksjologicznego Słowian i ich sąsiadów* (LASiS) RODZINA; gromadzenie tekstów do tomu LASiS RODZINA; prowadzenie korespondencji z wykonawcami tomu LASiS RODZINA; prowadzenie korespondencji z rosyjskojęzycznymi uczestnikami konwersatorium; redakcja językowa (wspólnie z S. Niebrzegowską-Bartmińską) tomu *Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów, t. 5 Koncepty i ich profilowanie*. 2) Prezentacje multimedialne: przygotowanie prezentacji multimedialnej „Образ современной СЕМЬИ в российских женских онлайн-журналах”; materiał prezentowany na konferencji: IV Международная научная конференция Этнолингвистика. Ономастика. Этимология, Jekaterynburg, 9–13.09.2019. 3) Udział w konferencjach naukowych: wystąpienie „Образ современной семьи в российских женских онлайн-журналах” na konferencji naukowej: IV Международная научная конференция Этнолингвистика. Ономастика. Этимология, Jekaterynburg, 9–13.09.2019; wystąpienie (wspólnie z I.T. Wiepriewą) „Самопрезентация современного мужчины в тексте брачного объявления (на материале польского и русского языков)” na międzynarodowej konferencji naukowej: „Славянские языки в условиях современных вызовов”, Tomsk, 13–14.05.2019. 4) Publikacje: *Образ современной семьи в российских женских онлайн-журналах*, w: *Этнолингвистика. Ономастика. Этимология: материалы IV Междунар. науч. конф. Екатеринбург, 9–13 сентября 2019 г.*, red. Е.Л. Березович, Екатеринбург 2019; wspólnie z I.T. Wiepriewą, *О проявлении гегемонной маскулинности современных мужчин в тексте брачного объявления (на материале польского и русского языков)*, „Вестник Томского государственного университета. Филология” 2019/62; *В поисках ДУШИ ДОМА – заметки на полях аксиологического портрета*, w: *Антропологично-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej. Aksjosfera duszy – dusza w aksjosferze*, red. J. Jurewicz, E. Masłowska, D. Pazio-Wlazłowska, Warszawa 2018. 5) redakcja naukowa tomów zbiorowych: *Антропологично-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej. Aksjosfera duszy – dusza w aksjosferze*, red. J. Jurewicz, E. Masłowska,

D. Pazio-Wlazłowska, Warszawa 2018; *Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów, t. 5 Koncepty i ich profilowanie*, red. S. Niebrzegowska-Bartmińska, D. Pazio-Wlazłowska, Lublin 2019.

Przewidywany efekt: artykuły

Rok zakończenia: projekt wieloletni

Stereotyp religii we współczesnym języku rosyjskim

Kierownik: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Wykonane prace: gromadzenie materiału egzemplifikacyjnego oraz literatury przedmiotu; przygotowanie prezentacji multimedialnej: Portret ПРАВОСЛАВНОЙ ЖЕНЩИНЫ (na materiale czasopisma „Славянка”); wystąpienie na międzynarodowej konferencji naukowej: „Religia i Styl” (wraz z Posiedzeniem Komisji Języka Religijnego przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów);

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2021

Antropologiczno-językowy obraz duszy w kulturze ludowej

Kierownik: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

Wykonane prace: Uzupełnienie dokumentacji materiałowej ze źródeł opublikowanych oraz w wyniku punktowych badań terenowych z obszaru Mazowsza północnego, wyodrębnienie symboliki związana z duszą; wygłoszenie dwóch referatów: „Myślenie symboliczne w kreowaniu wyobrażeń duszy w postaci ptaka. Ujęcie etnolingwistyczne” na IV. Międzynarodowej konferencji Naukowej „Etnolingwistyka-Onomastyka-Etymologia” w Ekaterinburgu, 9-13.09.2019; „Braterstwo dusz – symbole więzi” podczas konwersatorium pt. „Trzydzieści lat konwersatorium ‘Język a Kultura’ – próba bilansu i perspektywy”, we Wrocławiu, 25-27.10.2019.

Przewidywany efekt: organizacja konferencji, monografia autorska

Rok zakończenia: 2020

Zakończony grant

Tłumaczenie na j. angielski pracy „Ludowe stereotypy obcowania świata i zaświatów w języku i w kulturze polskiej” (The linguistic and cultural stereotypes of interaction between the world and the extraterrestrial reality in the Polish rural society)

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

Numer projektu: 21H 16 0051 84

Okres realizacji: 2017-2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (NPRH)

Wykonane prace: przygotowanie książki do druku, wykonane tłumaczenie oraz prace redakcyjne

Osiągnięty efekt: wydanie książki w języku angielskim

**5. SŁAWISTYCZNE JĘZYKOZNAWSTWO SYNCHRONICZNE:
BADANIA KONFRONTATYWNE, SEMANTYKA, KOGNITYWIZM,
LINGWISTYKA KOMPUTEROWA, LINGWISTYKA KORPUSOWA**

Prowadzone są badania konfrontatywne i kognitywne. Przygotowywane są elektroniczne słowniki wielojęzyczne oraz opracowania korpusowe języków słowiańskich. Prace odbywają się w ramach międzynarodowych projektów interdyscyplinarnych, w których współpracują lingwiści i informatycy. Rozwijana jest sławistyczna lingwistyka korpusowa, badania konfrontatywne słowiańsko-słowiańskie i słowiańsko-niesłowiańskie.

5.1. BADANIA TEORETYCZNE

Tematy statutowe

Zastosowanie badań semantycznych w językoznawstwie komputerowym

Kierownik i wykonawca: dr Agnieszka Pluwak

Wykonane prace: 1) Przygotowanie do druku monografii na podstawie rozprawy doktorskiej; 2) zgłoszenie do publikacji artykułu dot. języka chatbotów do czasopisma

„Language and Philosophy; 3) przygotowanie publikacji do czasopisma „Language Resources and Evaluation” wraz z prof. Piaseckim, Marcinem Oleksym i Wiktorem Walentynowiczem (zgłoszenie do druku w lipcu 2019 roku); 4) przygotowanie materiałów do innych publikacji m.in. nt. detekcji wizerunkowych treści kryzysowych, generatora leksykalnego opartego o Słowosieć itd.; 5) przygotowanie prezentacji o systemie automatycznego udzielania odpowiedzi na pytania na konferencję ML in PL; 6) przygotowanie i zgłoszenie artykułu naukowego nt. ekstrakcji relacji na konferencję naukową LREC w 2020 roku wraz z inżynierami PWR

Przewidywane efekty: monografia i publikacje

Rok zakończenia: 2020

Z zagadnień rozgraniczenia semantyki i pragmatyki (na wybranym materiale językowym ze słowników polskich i rosyjskich)

Kierownik: dr hab. Maksim Duszkin, prof. IS PAN

Wykonane prace: Opracowanie materiału

Przewidywany efekt: cykl artykułów

Rok zakończenia: 2020

5.2. BADANIA KONFRONTATYWNE

Tematy statutowe

Konfrontacja językowa aktywnej frazeologii słowiańskiej (na materiale języka polskiego, bułgarskiego, rosyjskiego i ukraińskiego) – aspekty językowy, kulturowy i społeczny

Kierownik i wykonawca: dr Wojciech Sosnowski

Wykonane prace: Cykl artykułów; prezentacja wyników badań na konferencjach

Przewidywane efekty: monografia

Rok zakończenia: 2020

Procesy innowacyjne w językach słowiańskich w kontekście etnokulturowym i etnojęzykowym. Specyfika leksyki i słowotwórstwa języków słowiańskich na początku XXI w.

Kierownik: dr Paweł Kowalski

Wykonawcy: dr Marcin Fastyn, mgr Jakub Banasiak, dr Roman Tymoshuk; współpraca: prof. Jevhenia Karpilovska, prof. Nina Klymenko, prof. Elena Koriakovceva, prof. Galina Neščimenko, dr Ladislav Janovec, dr Marija Osipova, dr Jana Wachtarczyková, dr Jauhenia Volkava, mgr Zuzana Děngeová

Wykonane prace: Współpraca międzynarodowa z innymi wykonawcami projektu; uczestnictwo w konferencji w Kijowie Слов'янська мовознавча термінологія в цифровому просторі sesji roboczej (Kijów 16-16.05); organizacja konferencji „Nowe wartości i nowe jakości we współczesnych językach słowiańskich” (Warszawa, 6.11); referat wprowadzający: „Pojęcia wartość i jakość we współczesnym języku polskim”

Przewidywany efekt: monografia

Rok zakończenia: 2020

Slawistyczno-bałtystyczne badania kontrastywne

Kierownik: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Danuta Roszko

Wykonane prace: Prace nad tworzeniem baz tekstów zrównoleglonych na rzecz pamięci tłumaczeniowych MT dla języków bałtyckich i słowiańskich: PL-LT, PL-RU, PL-UK, PL-BG i PL-LT

Przewidywany efekt: Pliki MT w formacie TMX

Rok zakończenia: 2019

Realizowany grant

Clarin Eric – European Research Infrastructure Consortium: Common Language Resources and Technology Infrastructure

Kierownik projektu: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN, dr Maksim Duszkin, dr Pavlo Levčuk, dr hab. Danuta Roszko, Tomaš Kuric

Okres realizacji: 07.2018-06.2021

Jednostka finansująca: MNiSW

Wykonane prace: Utrzymanie zasobów; dostosowanie do zmieniających się standardów; testy, korekta i rozbudowa funkcjonalności KonText; anotacja morfosyntaktyczna;

zrównoleganie w parach PL-UK i LT-BG

Przewidywany efekt: wielojęzyczne korpusy z językiem polskim jako językiem podstawowym

5.3. STUDIA NAD JĘZYKAMI BAŁKAŃSKIMI

Temat statutowy

Studies in Balkan phonetics

Kierownik projektu: prof. dr hab. Irena Sawicka

Wykonane prace: Przygotowano maszynopisy sześciu krótkich rozdziałów.

Przewidywany efekt: tom studiów

Rok zakończenia: 2020

Realizowany grant

Fonetyka i fonologia języka macedońskiego

Kierownik projektu: prof. dr hab. Irena Sawicka

Wykonawcy: dr Branislav Gerazov, dr hab. Anna Cychnerska, mgr Agata Trawińska, prof. dr Veselinka Labroska

Numer projektu: 2017/25/B/HS2/00760

Okres realizacji: 2018-2020

Jednostka finansująca: NCN (OPUS)

Wykonane prace: Przekazano do druku pierwszy tom, praca nad tomem drugim; kontynuacja tematów rozpoczętych w pierwszym półroczu; prezentowano wyniki na kilku konferencjach międzynarodowych i złożono do druku kilka artykułów.

Przewidywany efekt projektu: komputeropis w dwóch tomach: 1) Fonetyka i fonologia segmentalna, 2) Fonetyka i fonologia suprasegmentalna

6. SŁAWISTYCZNA INFORMACJA NAUKOWA. BADANIA SŁAWISTYCZNE NA ŚWIECIE

Koordinacja prac w zakresie międzynarodowej bibliografii językoznawstwa sławistycznego, badania w zakresie nowoczesnych metod informacji dokumentacyjnej

slawistyki językoznawczej, tworzenie bazy spuścizn pracowników naukowych IS PAN. Powstaje slawistyczna bibliografia on-line iSybislaw, prace z zakresu humanistyki cyfrowej poprzez udział w konsorcjum DARIAH-PL. Prace te przyczyniają się do upowszechniania osiągnięć slawistyki w świecie. Prowadzone są badania nad miejscem i znaczeniem slawistyki w nauce.

Tematy statutowe

Słownik slawistów i bizantynistów wielkopolskich

Kierownik: dr Wojciech Mądry

Wykonawcy: mgr Barbara Grunwald-Hajdasz, dr hab. Anna Kotłowska, prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Wykonane prace: 1) Dr Wojciech Mądry wspólnie z mgr Barbarą Grunwald-Hajdasz przygotowują monografię poświęconą życiu i działalności naukowej prof. Andrzeja Wędzkiego (1927–2017). 2) Dr hab. Anna Kotłowska, prof. UAM – opracowanie sylwetki Jana Sajdaka (1882-1967). Zakończono przygotowywanie informacji biograficzno-materiałowy.

Przewidywany efekt: monografia (publikacja na platformie cyfrowej, wydanie drukiem)

Rok zakończenia: 2022

Nowoczesne systemy informacji naukowej. Bibliografia językoznawstwa slawistycznego za rok 2018 i 2019 (z uzupełnieniami za lata 1992-2017). Metodologia nowoczesnej bibliografii

Kierownik: dr Paweł Kowalski

Wykonawcy: dr Jakub Banasiak, dr Marcin Fastyn, dr Roman Tymoshuk, mgr Zenon Mikos

Współpracownicy: polscy i zagraniczni

Wykonane prace: Autorskie opracowanie na poziomie merytorycznym i formalnym opisów bibliograficznych za lata 2018 i 2019, weryfikacja merytoryczna opisów bibliograficznych za lata poprzednie 1992-2017

Przewidywany efekt: opracowanie i redakcja merytoryczna publikacji zespołowej bibliografii światowego językoznawstwa slawistycznego za rok 2009 z uzupełnieniami

za lata poprzednie w formie dokumentu elektronicznego, dostępnego online:
<http://www.isybislaw.ispan.waw.pl>

Rok zakończenia: 2019

Dorobek naukowy uczonych z Instytutu Sławistyki PAN w spuściznach archiwalnych

Kierownik: dr hab. Dorota K. Rembiszewska, prof. IS PAN

Wykonawcy dr hab. Dorota K. Rembiszewska, prof. IS PAN, dr Konrad Szamryk (od lutego do 29 czerwca), dr Michał Ceglarek (od 1 lipca do 30 września), dr Wiesław Gliński (od 3 października do 31 grudnia)

Wykonane prace: Napisanie dwóch artykułów o tematyce archiwalnej: 1) Sprawy uczonego ziemianina – korespondencja Zygmunta Glogera z Janem Karłowiczem; 2) Listy Zygmunta Glogera do Jana Karłowicza ze zbiorów Archiwum Historycznego w Wilnie. Opracowanie koncepcji konferencji o tematyce archiwalnej, organizowanej we współpracy z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych. Słownik Huculski – III – Pracownia Języka Ukraińskiego – III-10 (uzupełnienie) – Pracownia Języka Białoruskiego – III-21 – Pracownia Języka Rosyjskiego / Pracownia Badań Polszczyzny Północnokresowej (w tym Słownik mówionej polszczyzny północnokresowej) – do końca czerwca. Skatalogowanie czasopisma „Pomerania” oraz 40 książek.

Efekt: zespoły archiwalne, cykl artykułów

Rok zakończenia: 2019

Od słowiańskiej meganauki do sławistycznej metanarracji. Z dziejów polskich badań sławistycznych w XX wieku

Kierownik: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Wykonawcy: prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN, mgr Natalia Judzińska, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz, dr Dorota Leśniewska, dr Dorota Pazio-Wlazłowska i inni

Wykonane prace: 1) 5 referatów na cyklicznych seminariach naukowych zespołu (Barbara Grunwald-Hajdasz, Wojciech Mądry, Natalia Judzińska, Katarzyna Osińska. 2) Publikacja: Anna Engelking (współaut. Karolina Szymaniak), *Joachim (Chaim) Chajes (1902-194?)*, w: *Etnografowie i ludoznawcy polscy. Sylwetki, szkice biograficzne*, t. 5, red. Katarzyna Ceklarz, Anna Spiss i Jan Świąch. 3) Przedsięwzięcia popularyzujące naukę:

Ryszard Grzesik: wykład pt. „Instytut Sławistyki kontynuatoresm sławistycznych tradycji Poznania”, w cyklu poświęconym nauce poznańskiej z racji 100-lecia powstania Uniwersytetu (Koło Przewodników PTTK im. Marcelego Mottego w Poznaniu); Anna Engelking, Maria Trawińska: uczestniczenie w dyskusji panelowej poświęconej książce Macieja Raka *Materiały do dziejów polskiej dialektologii i etnografii. Listy Cezarii Baudouin de Courtenay, Adama Fischera, Antoniego Kaliny, Izzydora Kopernickiego, Kazimierza Nitscha, Seweryna Udzieli, Juliusza Zborowskiego*. 4) Prace archiwalne: Wojciech Mądry: Prowadzenie kwerendy archiwalnej związanej z opracowywaniem poznańskiego ośrodka sławistycznego w latach 1919-1939. Podjęcie badań nad problematyką getta ławkowego, numerus clausus, oraz prześladowań studentów pochodzenia żydowskiego na Uniwersytecie Poznańskim w latach 1919-1939, pomijaną w dotychczasowej historiografii. 5) Prace koncepcyjne: Ewelina Drzewiecka: Dalsza lektura dzieł Bojana Penewa (1882-1927), w odniesieniu do problemu jego związków z Polską i wpływu tychże na jego wizję literatury narodowej. Badanie Bojana Penewa w perspektywie historii nauki znajdzie również swe odzwierciedlenie w przygotowywanej rozprawie habilitacyjnej pod roboczym tytułem „Sekularyzacja i literatura. Elity intelektualne w Bułgarii wobec problemu religii (1893-1944)”; Barbara Grunwald-Hajdasz: Konceptualizacja kategorii „muzeum domowe”. Droga od definicji (twórca: zbieracz – kolekcjoner i jego motywy, rola; przestrzeń: muzeum domowe, muzeum – dom, dom – muzeum; obiekt: rzecz – semiofor; odbiorca) do opisanie i zinterpretowania zbiorów Profesora Andrzeja Wędzkiego. Praca w toku. 6) Udział w projektach grantowych: Katarzyna Osińska: Złożenie wniosku do NPRH (w module „Dziedzictwo narodowe”) o finansowanie projektu „Parnicki: Supplement”. Projekt przewiduje zebranie, opracowanie i publikację krótkich form prozatorskich, szkiców literackich oraz zbioru listów Teodora Parnickiego w trzech tomach (sześciu woluminach). Przewidywany efekt: opracowanie dokumentacji źródłowej oraz cykl artykułów monograficznych i interpretacyjnych, monografie, zarys wniosku grantowego

Rok zakończenia: 2021

IV. GRANTY

1. GRANTY NARODOWEGO CENTRUM NAUKI AFILIOWANE W IS PAN

Granty zakończone

Liczba: 3

Kierownik projektu: dr Agnieszka Aysen Kaim

Tytuł projektu: Przypadkowy bohater. Studium dwukulturowości w skali mikrohistorycznej

Numer projektu: 2018/02/X/HS3/01065

Kwota: 16 047

Okres realizacji: 10.2018-10.2019

Typ konkursu: Miniatura

Efekt projektu: cykl artykułów

Kierownik projektu: dr Katarzyna Glinianowicz

Tytuł projektu: Wiedza – władza – rozkosz. Seksualność w polskiej i ukraińskiej prozie galicyjskiej przełomu XIX i XX wieku

Numer projektu: 2016/20/S/HS2/00584

Kwota: 416 974

Okres realizacji: 1.11.2016-30.10.2019

Typ konkursu: Fuga

Efekt projektu: 5 artykułów, maszynopis monografii

Kierownik projektu: dr Karina Maria Stempel-Gancarczyk

Tytuł projektu: Proces zanikania języka na podstawie badań gwar polskich na Bukowinie rumuńskiej

Numer projektu: 2018/28/T/HS2/00055

Kwota: 74 441

Okres realizacji: 01.10.2018-30.08.2019

Typ konkursu: Etiuda

Efekt projektu: staż w zagranicznym ośrodku naukowym, przygotowana i obroniona praca doktorska

Granty w trakcie realizacji

Liczba: 9

Kierownik projektu: prof. dr hab. Wojciech Burszta

Tytuł projektu: Etnografia pamięci PRL-u. Kultura codzienności Polski powojennej 1956-1989

Numer projektu: 2016/21/B/HS3/03707

Wykonawcy: dr hab. Mirosław Pęczak, dr Anna Jawor, dr Piotr Zańko, dr Michał Rauszer

Kwota: 336 469

Okres realizacji: 02.02.2017-01.02.2020

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: raport z badań, komputeropis monografii w języku polskim i angielskim

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Kontakt języków i konflikt kultur. Zdobywanie kompetencji językowych i tworzenie się tożsamości kulturowej na przykładzie uczniów Łużyckiego Gimnazjum w Budziszynie (Łużyce Górne)

Numer projektu: 2016/21/B/HS2/00001

Wykonawcy: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN, dr Cordula Ratajczak

Kwota: 303 698

Okres realizacji: 12.01.2017-11.01.2021

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: cykl artykułów, komputeropis monografii

Kierownik: mgr Natalia Judzińska

Tytuł projektu: Proces instytucjonalizacji „getta ławkowego” w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestoleciu międzywojennym.

Numer projektu: 2018/31/N/HS3/00947

Wykonawca: Natalia Judzińska, opiekunka naukowa: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Kwota: 154 238

Okres realizacji: 24.07.2019-23.07.2022

Typ konkursu: Preludium

Przewidywany efekt projektu: maszynopis monografii, 3 artykuły

Kierownik projektu: prof. dr hab. Irena Sawicka

Tytuł projektu: Fonetyka i fonologia języka macedońskiego

Numer projektu: 2017/25/B/HS2/00760

Wykonawcy: dr hab. Anna Cychnerska, Agata Trawińska, Veselinka Labroska, Branislav Gerazov

Kwota: 360 013

Okres realizacji: 26.01.2018-25.01.2020

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: komputeropis w dwóch tomach: 1. Fonetyka i fonologia segmentalna, 2. Fonetyka i fonologia suprasegmentalna

Kierownik projektu: dr Claudia Snochowska-Gonzalez

Tytuł projektu: Ciało i dusza narodu. Wątki volkistowskie we wczesnej polskiej myśli narodowo-demokratycznej (1895–1918)

Numer projektu: 2018/31/B/HS3/00915

Wykonawcy: dr Claudia Snochowska-Gonzalez

Kwota: 738 712

Okres realizacji: 1.08.2019-31.07.2022

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: cykl artykułów

Kierownik projektu: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Tytuł projektu: Pogrom krakowski 11 sierpnia 1945 na tle porównawczym

Numer projektu: 2018/29/B/HS3/01435

Wykonawcy: dr Karolina Panz, Dagmara Swańtek

Kwota: 944 369

Okres realizacji: 28.01.2019-27.01.2022

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: monografia

Kierownik projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Tytuł projektu: Wizualne artykulacje oporu politycznego w Chorwacji i Serbii po roku 2000

Numer projektu: 2018/31/D/HS2/03127

Kwota: 211 313

Okres realizacji: 23.07.2019-22.07.2022

Typ konkursu: Sonata

Przewidywany efekt projektu: monografia

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Wrzesińska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Kategoria „rasy” w myśli polskiej do 1918 roku. Źródła – wyobrażenia – konteksty

Numer projektu: 2016/21/B/HS3/03696

Wykonawcy: Joanna Nowak

Kwota: 184 488

Okres realizacji: 20.01.2017-19.01.2020

Typ konkursu: Opus

Przewidywany efekt projektu: manuskrypt monografii

Kierownik projektu: prof. dr hab. Anna Zielińska (zespół polski), prof. Björn Hansen (zespół niemiecki)

Tytuł projektu: Pokoleniowe zróżnicowanie języka: zmiany morfosyntaktyczne wywołane przez polsko-niemiecki kontakt językowy w mowie osób dwujęzycznych

Numer projektu: 2016/23/G/HS2/04369

Wykonawcy: zespół polski: dr hab. Felicja Księżyk, prof. UO; dr Anna Jorroch, dr Barbara Jańczak, dr Irena Prawdzc; zespół niemiecki: Aneta Bučkova, MA, Carolin Centner, MA, Roman Fisun, MA, prof. Marek Nekula, dr Michał Woźniak

Kwota: 1 164 810

Okres realizacji: 03.04.2018-03.04.2021

Typ konkursu: Beethoven

Przewidywany efekt projektu: korpus językowy niemiecko-polskiego bilingwizmu dostępny on-line oraz publikacje

2. GRANTY W RAMACH NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU HUMANISTYKI MNISW AFILIOWANE PRZY IS PAN

Granty zakończone

Liczba: 3

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Tłumaczenie na język angielski i publikacja w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki: Jak mówić do Pana Boga? Wielojęzyczność katolików na Białorusi na przełomie XX i XIX wieku, Ewa Golachowska

Numer projektu: 21H 16 0050 84

Kwota: 47 235

Okres realizacji: 18.09.2017-17.11.2019

Jednostka finansująca: Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Efekt: monografia w języku angielskim wydana w 2020 roku

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Tłumaczenie na język angielski książki *Ludowe stereotypy obcowania świata i zaświatów w języku i w kulturze polskiej*

Numer projektu: 21H 16 0051 84

Wykonawcy: Styk Piotr, Frengler Maria, Łozowski Przemysław, Shefton Penny

Kwota: 68 325

Okres realizacji: 19.09.2017-18.10.2019

Jednostka finansująca: Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Efekt: monografia w języku angielskim

Kierownik projektu: prof. dr hab. Anna Zielińska

Tytuł projektu: Tłumaczenie na język niemiecki i opublikowanie w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang książki *Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim*

Numer projektu: 21H 16 0004 84

Kwota: 75 686

Okres realizacji: 19.09.2017- 18.10.2019

Jednostka finansująca: Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Efekt: monografia w języku niemieckim wydana w 2020 roku

Granty w trakcie realizacji

Liczba: 3

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Tłumaczenie na język angielski i opublikowanie w Wydawnictwie Naukowym Peter Lang monografii *Nikt za nas tego nie zrobi. Praktyki językowe i kulturowe młodych aktywistów mniejszości językowych Europy*

Numer projektu: 21H 18 0088 86

Wykonawcy: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN, Daniel Sax (tłumacz)

Kwota: 90 162

Okres realizacji: 01.09.2018-1.05.2020

Jednostka finansująca: Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewidywany efekt projektu: monografia w języku angielskim

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Tytuł projektu: Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska, t. 3; Średniowiecze, z. 1: Źródła węgierskie

Numer projektu: 195/NPRH5/H11/84/2017

Wykonawcy: prof. dr hab. Ryszard Grzesik, dr hab. Anna Kotłowska, dr Wojciech Mądry, mgr Barbara Grunwald-Hajdasz, dr Adrien Quéret-Podesta

Kwota: 1 454 034

Okres realizacji: 16.10.2017-15.10.2022

Jednostka finansująca: Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewidywany efekt projektu: publikacja on-line i drukowana zawierająca ekscerpty kronik węgierskich

Kierownik projektu: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Słownik prasłowiański. Tom XI (wersja cyfrowa)

Numer projektu: 11H 16 0266 84

Wykonawcy: dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN, dr Tomasz Kwoka, dr Szymon Pogwizd, dr Beata Raszewska-Żurek, mgr Paweł Swoboda, mgr Zuzanna Wojdyła, mgr Artur Zwolski

Kwota: 750 846

Okres realizacji: 16.10.2017-15.10.2022

Jednostka finansująca: Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Przewidywany efekt projektu: publikacja on-line tomu XI *Słownika prasłowiańskiego*

3. GRANTY W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW

Granty zakończone

Liczba: 7

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Sustaining Minoritized Languages in Europe

Wykonawcy: Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN, dr Cordula Ratajczak, Alena Paulik, Gregor Kliem

Okres realizacji: 01.01.2018-30.06.2019

Jednostka finansująca: Smithsonian Institute – Smithsonian Center for Folklife and Cultural Heritage

Afiliacja: Projekt funkcjonuje na zasadzie stypendium na badania przyznawanego wykonawcom, nie posiada afiliacji. Artykuły opublikowane w ramach projektu mogą być afiliowane w IS PAN

Efekt: cykl artykułów, działania na rzecz wspólnoty językowej

Kierownik projektu: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Sławistyczny dorobek przedwojennej etnologii polskiej online. Weryfikacja, opracowanie naukowe i upowszechnienie w otwartym dostępie nieznanej dokumentacji Józefa Obrębskiego z Macedonii sporządzonej w latach 1930.

Wykonawcy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, Joanna Rękas, Ilija Upalevski, Wydawnictwo Oficyna Naukowa

Okres realizacji: 1.01.2018-31.12.2019

Jednostka finansująca: DUN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

Efekt: zweryfikowana i opracowana naukowo dokumentacja etnograficzna Józefa Obrębskiego z Macedonii z lat 1932-1933 została udostępniona w otwartym dostępie (<https://ispan.waw.pl/obrebski/>)

Kierownik projektu: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Tytuł projektu: Jedność w różnorodności. Wokół słowiańskiej aksjofery. EUROJOS XIV

Okres realizacji: 1.01.2018-31.12.2019

Jednostka finansująca: DUN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

Efekt: organizacja konferencji i wydanie tomu pokonferencyjnego w formie elektronicznej

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Dni Kultury Polskiej w Berdiańsku

Wykonawcy: Lech Aleksy Suchomłynow

Okres realizacji: 7-12.2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Afiliacja: IS PAN

Efekt: konferencja i warsztaty

Kierownik projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Tytuł projektu: Images of Divisions. Visual articulations of culture wars in the former Yugoslavia after 2000

Wykonawcy: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Okres realizacji: 9.06.2019-16.06.2019

Jednostka finansująca: ASEEEES

Afiliacja: IS PAN

Efekt: referat podczas ASEEEES Summer Convention, przeprowadzenie panelu zatytułowanego „Sex and Socialism”

Kierownik projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Tytuł projektu: Wydanie w języku chorwackim w wydawnictwie Instytutu Etnologii i Folklorystyki w Zagrzebiu monografii *Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny*

Okres realizacji: 1.09.2018-31.12.2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Edukacji Republiki Chorwacji

Afiliacja: IS PAN, Instytutu Etnologii i Folklorystyki w Zagrzebiu

Efekt: wydanie monografii w języku chorwackim

Kierownik projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Tytuł projektu: Współczesne metody nauczania języka polskiego

Wykonawcy: dr Ewa Wróblewska, dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Okres realizacji: 1.01.2019-31.12.2019

Jednostka finansująca: DUN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

Efekt: organizacja konferencji

Granty realizowane:

Liczba: 6

Kierownik projektu: dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Tytuł projektu: Katalog pomników ku czci poległych i zaginionych w I wojnie światowej na Pomorzu Środkowym

Wykonawcy: Karolina Ćwiek-Rogalska, Rafał Figiel, Izabela Mrzygłód, Andrzej Kuczkowski i in.

Okres realizacji: 01.01.2019- 31.12.2020

Jednostka finansująca: DUN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

Kierownik projektu: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Јузеф Обрембски – „Македонија” Научна обработка и публикација на етнографската документација и монографските трудови на Јузеф Обрембски поврзани со македонскиот регион Порече

Wykonawcy: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, Joanna Rękas, Ilija Upalevski

Okres realizacji: 1.05.2018- 31.12.2020

Jednostka finansująca: Фондација „Трифун Костовски“ w Skopju, Macedonia

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

Kierownik projektu: dr Paweł Kowalski

Tytuł projektu: Rozbudowa, utrzymanie bazy danych światowego językoznawstwa sławistycznego iSybislaw oraz upowszechnienie rezultatów prac nad bazą iSybislaw

Wykonawcy: IS PAN, członkowie Komisji Bibliografii Lingwistycznej przy MKS; dr Tymoshuk Roman, dr Fastyn Marcin, dr Banasiak Jakub

Okres realizacji: 01.01.2019- 31.12.2020

Jednostka finansująca: DUN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

Kierownik projektu: dr Paweł Kowalski

Tytuł projektu: Rozbudowa internetowego repozytorium tekstów naukowych (rozpraw doktorskich, autoreferatów, recenzji, książek i preprintów innych prac oraz materiałów audiowizualnych) z zakresu światowej slawistyki i dziedzin pokrewnych iReteslaw

Wykonawcy: IS PAN, dr Leśniewska Dorota, dr Tymoshuk Roman, dr Fastyn Marcin, dr Banasiak Jakub

Okres realizacji: 01.01.2019- 31.12.2020

Jednostka finansująca: DUN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Wykonawca: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Tytuł projektu: Wspólne dziedzictwo kulturowe i językowe

Okres realizacji: 01.01.2019- 31.12.2020

Jednostka finansująca: DUN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

Kierownik projektu: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach, tomy 3-10 – wydanie w wersji elektronicznej

Wykonawcy: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN

Okres realizacji: 01.01.2019- 31.12.2020

Jednostka finansująca: DUN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

4. KONTRAKTY W RAMACH PROGRAMÓW RAMOWYCH UE

Granty realizowane

Liczba: 4

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (Działanie 3.2 Interdyscyplinarne Programy Studiów Doktoranckich) PO WER

Wykonawcy: dr Anna Boguska, doktoranci i doktorantki

Okres realizacji: 2018-2023

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, PO WER, UE Europejski Fundusz Społeczny

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN, dr Anna Boguska

Tytuł projektu: PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i młodej kadry akademickiej

Okres realizacji: 2019-2020

Jednostka finansująca: Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej

Kierownik projektu: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN, dr hab. Maksim Duszkin, prof. IS PAN, dr Pavlo Levčuk, dr hab. Danuta Roszko, Tomáš Kuric

Tytuł projektu: CLARIN ERIC – European Research Infrastructure Consortium: Common Language Resources and Technology Infrastructure (Europejskie Konsorcjum Infrastruktury Naukowe: Wspólne Zasoby Językowe i Infrastruktura Technologiczna)

Numer projektu: DIR/WK/2018/01

Okres realizacji: 2018-2021

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Kierownik projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Tytuł projektu: Między Wschodem a Zachodem. Zwiększenie potencjału Instytutu Sławistyki PAN jako prestiżowego ośrodka badań międzynarodowych

Wykonawcy: dr Karolina Ćwiek-Rogalska, dr Dorota Dobrzyńska, mgr Marzena Maciulewicz, mgr Agata Chinowska

Okres realizacji: 2018-2020

Jednostka finansująca: Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, Program Welcome to Poland, PO WER, UE Europejski Fundusz Społeczny

Efekt: kursy językowe i warsztaty dla pracowników IS PAN, wzrost widoczności repozytoriów, publikacji IS PAN oraz 8 czasopism wydawanych w trybie open access, nowa strona internetowa IS PAN (w dwóch wersjach językowych), dostęp do publikacji zagranicznych online

5. WNIOSKI O FINANSOWANIE PROJEKTÓW BADAWCZYCH ZŁOŻONE DO RÓŻNYCH PODMIOTÓW

Ogółem: 35

Liczba wniosków złożonych przez IS PAN w konkursach grantowych w roku 2019:
28

Liczba wniosków złożonych przez Fundację Sławistyczną we współpracy z IS PAN w konkursach grantowych w roku 2019: **7**

Liczba wniosków IS PAN w rozpatrywaniu (wyniki zostaną ogłoszone w 2020 roku):
25

Liczba wniosków Fundacji Sławistycznej złożonych we współpracy z IS PAN w rozpatrywaniu (wyniki zostaną ogłoszone w 2020 roku): **7**

5.1. WYKAZ WNIOSKÓW NA PROJEKTY BADAWCZE ZŁOŻONYCH W KONKURSACH NARODOWEGO CENTRUM NAUKI

IdeaLab – interdyscyplinarne, przełomowe projekty badawcze finansowane z funduszy norweskich i funduszy EOG na lata 2014–2021 w ramach programu „Badania podstawowe”

Kierownik projektu: dr Agnieszka Pluwak

Konkurs OPUS na projekty badawcze, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów

Tytuł projektu: Panorama kultury słowackiej

Kierownik projektu: prof. dr hab. Joanna Goszczyńska

Wykonawcy: jeden wykonawca i jeden Post-doc

Tytuł projektu: Intelktualna biografia Aleksandra Weissberga-Cybulskiego (1901-1964) i jego środowiska

Kierownik projektu: dr hab. Irena Grudzińska-Gross

Wykonawcy: jeden doktorant wyłoniony w ramach konkursu otwartego

Tytuł projektu: Polisemia w terminologii – na przykładzie polskiej terminologii medycznej drugiej połowy XIX wieku

Kierownik projektu: dr hab. Lucyna Jankowiak, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Lekcja poezji wobec edukowania na rzecz pokoju

Kierownik projektu: dr hab. Joanna Roszak

Tytuł projektu: Tożsamość Arbareszów

Kierownik projektu: prof. dr hab. Irena Sawicka

Wykonawcy: dwóch wykonawców

Konkurs SONATA na projekty badawcze realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową posiadające tytuł doktora

Tytuł projektu: Strach społecznie konstruowany. Dystopia w kulturze i życiu społeczno-politycznym Chorwacji po 1945 roku

Kierownik projektu: dr Anna Boguska

Wykonawcy: dwóch wykonawców

Tytuł projektu: Recycling niemieckich duchów. Kultury osadnicze w Polsce, Czechach i Słowacji po 1945 roku

Kierownik projektu: dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Tytuł projektu: Sekularyzacja i literatura. Elity intelektualne w Bułgarii wobec problemu religii (1892-1944)

Kierownik projektu: dr Ewelina Drzewiecka

Tytuł projektu: Cechy języka sztucznego i naturalnego u agentów dialogowych – badanie w dziedzinie komunikacji zapośredniczonej przez komputery oraz pragmatyki komputerowej

Kierownik projektu: dr Agnieszka Pluwak

Wykonawcy: jeden doktorant wyłoniony w ramach konkursu otwartego

Tytuł projektu: Literatura i polityka. Spory o granice wspólnoty w rosyjskim polu literackim po 1991 roku.

Kierownik projektu: dr Katarzyna Roman-Rawska

Konkurs PRELUDIUM na realizację projektów badawczych przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadających tytułu doktora

Tytuł projektu: Żyjąc między granicami. Mobilność, praktyki translokacyjne i sąsiedztwo w gruzińskim Marneuli

Kierownik projektu: mgr Klaudia Kosicińska, opiekun: dr hab. Karolina Bielenin-Lenczowska

Konkurs PRELUDIUM BIS skierowany do podmiotów prowadzących szkoły doktorskie. Celem konkursu jest wsparcie kształcenia doktorantów w szkołach doktorskich i finansowanie projektów badawczych realizowanych przez doktorantów w ramach przygotowywanych przez nich rozpraw doktorskich

Tytuł projektu: Turystyka a kreowanie obrazu miasta: przypadek Lwowa

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Wykonawcy: jeden doktorant wyłoniony w ramach konkursu otwartego

Konkurs MINIATURA, do którego mogą być zgłaszane wnioski na realizację pojedynczego działania naukowego w jednej z wymienionych form: badań

wstępnych/pilotażowych, kwerendy, stażu naukowego, wyjazdu badawczego albo wyjazdu konsultacyjnego

Tytuł projektu: Jak mówimy o osobach otyłych? Stygmatyzacja vs. akceptacja: przemoc symboliczna a doświadczenie jednostkowe

Kierownik projektu: dr Dorota Pazio-Wlazłowska

5.2. WYKAZ WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W RAMACH NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU HUMANISTYKI MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Tytuł projektu: Językowe dziedzictwo ziem północno-wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. Korpus polskich tekstów z przełomu XX i XXI wieku

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Maksim Duszkin, dr hab. Anna Engelking, dr hab. Helena Krasowska, dr Anna Żebrowska, dr Małgorzata Ostrówka, dr Gabriela Augustyniak-Żmuda, dr Pavlo Levchuk, mgr Piotr Szatkowski

Tytuł projektu: Lwów, Grodno, Wilno: polskie lieux de mémoire miast dawnych tzw. „Kresów Wschodnich” w kontekście współczesnego odbioru ukraińskiego, białoruskiego i litewskiego

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Katarzyna Kotyńska, dr hab. Aliaksandr Smaliańczuk, dr Małgorzata Kasner, dr doc. Aurimas Švedas, mgr Joanna Majewska, mgr Aliaksandr Paharely, dr Tatsiana Kasataya, mgr Natalia Judzińska, dr Danylo Ilnytskiy

Tytuł projektu: Świadectwo zanikającego dziedzictwa. Encyklopedia wiedzy o Polakach na Bukowinie Karpackiej oraz w Naddniestrzu

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Helena Krasowska, dr Magdalena Pokrzyńska, prof. dr hab. Lech Suchomłynow, dr Karina Stempel-Gancarczyk, dr Aneta Daszuta, mgr Adam Błonowski, mgr Kacper Sienicki

Tytuł projektu: Diarystyka Emilii Wróblewskiej jako świadectwo polszczyzny i kultury inteligencji na Litwie w dobie zaborów

Kierownik projektu: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr hab. Zofia Sawaniewska-Moch, dr Irena Masojć (Masoit), dr Olga Mastianica-Stankiewicz, dr Emilia Kolinko, mgr Agnieszka Kozyra

Tytuł projektu: Edycja wielkopolskich ksiąg ziemskich z XIV i XV wieku

Kierownik projektu: dr hab. Maria Magdalena Trawińska, prof. IS PAN

Wykonawcy: dr Anna Lenartowicz-Zagrodna, dr hab. Edward Skibiński, dr hab. Rafał Zarębski, mgr Michał Andrzejewski, dr Maddalena Modesti, dr Ewa Nowak-Pasterska, prof. dr hab. Marian Andrzej Wesoły

5.3. WYKAZ WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W RAMACH PROGRAMU SPOŁECZNA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUKI – POPULARYZACJA NAUKI I PROMOCJA SPORTU
MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO – GRANTY AFILIOWANE PRZY IS
PAN

Tytuł projektu: Polski Festiwal Nauki w Ukrainie

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

5.4. WYKAZ WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W RAMACH PROGRAMU SPOŁECZNA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUKI – POPULARYZACJA NAUKI I PROMOCJA SPORTU
MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO – GRANTY AFILIOWANE PRZY
FUNDACJI SLAWISTYCZNEJ – WSPÓŁPRACA Z IS PAN

Tytuł projektu: VI Bukowiński Festiwal Nauki

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Wykonawca: Magdalena Pokrzyńska

Tytuł projektu: „Palcem po mapie – Bałkany”: cykl spotkań popularyzujących wiedzę o kulturze krajów bałkańskich

Kierownik projektu: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

5.5. WNIOSEK O FINANSOWANIE W RAMACH PROGRAMU DOSKONAŁA NAUKA –
WSPARCIE KONFERENCJI NAUKOWYCH – GRANTY AFILIOWANE PRZY IS PAN

Tytuł projektu: The 9th Medieval Chronicle Conference

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Tytuł projektu: Słowotwórstwo w przestrzeni komunikacyjnej/Word formation in the
communicational area

Kierownik projektu: dr Paweł Kowalski

5.6. WNIOSEK O FINANSOWANIE W RAMACH PROGRAMU DOSKONAŁA NAUKA –
WSPARCIE KONFERENCJI NAUKOWYCH – GRANTY AFILIOWANE PRZY FUNDACJI
SŁAWISTYCZNEJ – WSPÓŁPRACA Z IS PAN

Tytuł projektu: Międzynarodowa konferencja “Conventional and unconventional ways
of transmitting and revitalizing minoritized languages: in European context and beyond”

Kierownik projektu: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: III Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Antropologiczno-
językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej” pod tytułem „Dusza w
doczesności – dusza w nieskończoności”

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

5.7. WNIOSEK O FINANSOWANIE W RAMACH PROGRAMU DOSKONAŁA NAUKA –
MODUŁ WYDAWNICZY (WNIOSKI O WYDANIE MONOGRAFII) – GRANTY AFILIOWANE
PRZY IS PAN

Tytuł projektu: Ramy semantyczne w tekstach umów najmu – analiza konfrontatywna
polsko-angielsko-niemiecka

Kierownik projektu: dr Agnieszka Pluwak

Tytuł projektu: Procesy zanikania języka na podstawie badań gwar polskich na
Bukowinie rumuńskiej

Kierownik projektu: dr Karina Stempel-Garncarczyk

5.8. WNIOSEK O FINANSOWANIE W RAMACH PROGRAMU DOSKONAŁA NAUKA –
MODUŁ WYDAWNICZY (WNIOSKI O WYDANIE MONOGRAFII) – GRANTY AFILIOWANE
PRZY FUNDACJI SŁAWISTYCZNEJ – WSPÓŁPRACA Z IS PAN

Tytuł projektu: Procesy nominalizacyjne w zdaniach wyrażających relację przyczynowo-skutkową (na materiale języka polskiego i bułgarskiego).

Kierownik projektu: dr Jakub Banasiak

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

Tytuł projektu: Życie na wyspach. Chorwacka współczesna proza insularna

Kierownik projektu: dr Anna Boguska

Afiliacja: Fundacja Sławistyczna

5.9. WYKAZ WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W KONKURSACH INNYCH GRANTODAWCÓW

NAWA, Wymiana bilateralna pomiędzy Polską a Ukrainą:

Tytuł projektu: Biografie językowe Polaków regionu stanisławowskiego i przesiedleńców zamieszkałych w regionie lubuskim. Dokumentacja zanikającego dziedzictwa językowego.

Kierownik projektu: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN, dr Gabriela Augustyniak-Żmuda

Granty Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERC Advanced Grants)

wspierające najlepsze, innowacyjne projekty badawcze, przygotowane przez doświadczonych, samodzielnych naukowców o uznanym dorobku, mających praktykę w kierowaniu zespołem:

Tytuł projektu: Theatre of justice. Transitional and restorative justice in the aftermath of the Holocaust and its effects on Polish memory (1944-)

Kierownik projektu: prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Kultura ludowa i tradycyjna

Tytuł projektu: XXXI Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Bukowińskie Spotkania”

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą

Tytuł projektu: Kiszyniów – pamięć polskiego dziedzictwa kulturowego

Kierownik projektu: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

6. UCZESTNICTWO W GRANTACH**AFILIOWANYCH POZA INSTYTUTEM SŁAWISTYKI PAN**

Granty zakończone**Liczba: 1**

Kierownik projektu: dr Agnieszka Aysen Kaim

Pracownik IS PAN: dr Agnieszka Aysen Kaim

Międzynarodowy Festiwal Sztuki Opowiadania 2019

Okres realizacji: 02.2019-12.2019

Jednostka finansująca: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Afiliacja: Stowarzyszenie Grupa Studnia O.

Granty realizowane**Liczba: 5**

Kierownik projektu: prof. dr hab. Ilona Czamańska

Pracownik IS PAN: prof. dr hab. Ryszard Grzesik

Tytuł projektu: Wołosi w europejskiej i polskiej przestrzeni kulturowej. Migracje – osadnictwo – dziedzictwo kulturowe

Okres realizacji: 2015-2020

Jednostka finansująca: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, moduł 1.2

Afiliacja: Uniwersytet Adama Mickiewicza

Kierownik projektu: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Pracownicy IS PAN: dr Katarzyna Glinianowicz

Tytuł projektu: Wiktor Petrow – w stronę krytycznej nowoczesności. Tłumaczenie z języka ukraińskiego i edycja krytyczna wraz z opracowaniem naukowym pism Wiktora Petrowa (ps. W. Domontowycz, W. Ber; 1894-1969) w III tomach

Okres realizacji: 2017-2022

Jednostka finansująca: Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Uniwersytet Jagielloński

Kierownik projektu: prof. dr hab. Maciej Grochowski

Pracownik IS PAN: dr hab. Sobotka Piotr, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Przewodnik językowo-encyklopedyczny po gramatyce semantycznej języka polskiego w ujęciu historycznym

Okres realizacji: 2018-2023

Jednostka finansująca: Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Afiliacja: Instytut Języka Polskiego PAN

Kierownik projektu: dr hab. Michael Hornsby, prof. UAM

Pracownik IS PAN: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Tytuł projektu: Rewitalizacja języka bez udziału jego rodzimych użytkowników: Studium języka bretońskiego w Górnej Bretanii oraz języka łużyckiego na Dolnych Łużycach / Language revitalisation without native speakers: The cases of Breton in Upper Brittany and Sorbian in Lower Lusatia.

Okres realizacji: 2019-2022

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Nauki, OPUS

Afiliacja: Uniwersytet Adama Mickiewicza

Kierownik projektu: Michał Brzezicki

Pracownik IS PAN: dr Pluwak Agnieszka

Tytuł projektu: Senti Cognitive Services

Okres realizacji: 2017-2020

Jednostka finansująca: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Afiliacja: SentiOne

V. PUBLIKACJE PRACOWNIKÓW IS PAN

1. MONOGRAFIE AUTORSKIE

1. **Ewa Masłowska**, *Mediating the Other World in Polish Folklore. A Cognitive linguistic perspective*, Peter Lang Publishing Group, ISBN 978-3-631-79512-5, 2019, ss. 395.

Książka jest tłumaczeniem na język angielski monografii pt. *Ludowe stereotypy obcowania świata i zaświatów w języku i kulturze polskiej*. Zanalizowano w niej sposoby konceptualizacji i interpretacji interakcji między światem fizycznym i metafizycznym w polskim folklorze. Analiza lingwistyczna i antropologiczna przeprowadzona w tym badaniu koncentruje się przede wszystkim na micie, rytuale i symbolach odzwierciedlonych w języku (leksykon dialektów, frazeologia, akty mowy). Wykorzystując metodologię i narzędzia analityczne językoznawstwa kognitywnego (schematy obrazu przedkonceptyjnego, scena poznawcza, profilowanie pojęć, rozwój ścieżek poznawczych), autorka rekonstruuje wzorce myślowe w sercu myślenia mitycznego, działań językowych i znaczeń symbolicznych, które odzwierciedlają uniwersalność schematów koncepcyjnych i mogą służyć jako modele badań międzykulturowych.

2. **Konrad Matyjaszek**, *Produkcja przestrzeni żydowskiej w dawnej i współczesnej Polsce*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, ISBN 97883-242-3508-7, Kraków 2019, ss. 582.

Monografia poświęcona jest zagadnieniu polskiej przestrzeni miejskiej – dotyczy wysiłków na rzecz ukształtowania i modernizacji tej przestrzeni oraz miejsca, jakie na skutek tych wysiłków przeznaczono mieszkającym w Polsce Żydom. Książka jest opowieścią o polskim antysemityzmie oraz o tym, w jaki sposób antysemityzm i etniczne wykluczenie stały się czynnikami kształtującymi polską przestrzeń publiczną. Jej autor podejmuje kwestię miejskiej i społecznej nowoczesności w przyjętej w Polsce odmianie: nowoczesności, z której usunięto postulaty emancypacji i podmiotowości, a zastąpiono

je paradygmatem militarno-kościelnym i zależnością od cierpienia – i własnego, i zadawanego innym. Opisuje i analizuje zdarzenia z historii polskiej urbanistyki i historii Żydów, które zadecydowały o kształcie miejsca mniejszości w obrębie przestrzeni topograficznej, kulturowej i symbolicznej.

3. **Wojciech Mądry**, *Władysław Kowalenko (1884–1966). Badacz dziejów dawnej Słowiańszczyzny na łądzie i na morzu*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Fundacja Sławistyczna, Warszawa 2019, ISBN 978-83-64031-92-2, ss. 185.

Celem monografii jest ukazanie postaci Władysława Kowalenki, badacza, który kilkanaście lat swojego życia związał z ówczesnym Zakładem Słowianoznawstwa PAN, współpracując wraz z jego założycielem, prof. Tadeuszem Lehr-Spławińskim nad powstaniem pierwszych trzech tomów *Słownika starożytności słowiańskich*, jedyne dotąd całościowe kompendium wiedzy o dziejach i kulturze dawnych Słowian. Szczególną uwagę poświęcał on badaniom nad osadnictwem, żeglugą i handlem u Słowian w okresie plemiennym, tj. od czasu przybycia ich na teren Europy, do czasu wykształcenia się średniowiecznych organizmów państwowych. Działalność badawczą, rozpoczętą jeszcze przed I wojną światową, rozwinął w okresie międzywojennym, będąc prekursorem stosowania metody interdyscyplinarnej w badaniach nad osadnictwem Słowian. Kontynuował ją w latach II wojny światowej, stając się jednym z założycieli Tajnego Uniwersytetu Ziemi Zachodnich. Po zakończeniu wojny, prześladowany przez władze komunistyczne, mimo wielu przeciwności kontynuował i rozwijał swoje badania. Poza biografią i działalnością naukową Kowalenki monografia ta ma wprowadzić czytelnika w atmosferę czasów PRL-u i uzmysłwić mu, jaką postawą musiał się w tamtych czasach wykazać badacz, chcąc zgodnie ze swoimi przekonaniem odkrywać kolejne karty historii.

4. **Joanna Roszak**, *Żuraw z origami. Opowieść o Józefie Rotblacie*, Pogranicze, ISBN 978-83-661-4304-3, Sejny 2019, ss. 385.

Monografia ukazała się w serii „Ornamenty historii”, na którą składają się polityczne i historyczne książki, koncentrujące się wokół zagadnień związanych z kulturowym pograniczem. Wypełnia ona białe plamy w wiedzy o Józefie Rotblacie. Ważną częścią

książki stało się zrekonstruowanie wojennych losów jego rodziny. Autorka odbyła wiele kwerend i wykorzystwała pozyskane od rodziny unikalne świadectwa – m.in. przejmujące listy Toli Rotblat do męża, wysyłane z Warszawy i lubelskiego getta w latach 1939-1942. Na tom składają się także fragmenty zapisków diarystycznych szwagra Rotblata, Martina Parkera, niepublikowane dotąd wspomnienia z getta i Otwocka, gdzie familia ukrywała się po ucieczce z dzielnicy zamkniętej – w jednym domu z nazistowskim zbrodniarzem. Tworzoną w książce narrację można postrzegać jako historię oddolną (*history from below*), określaną też historią raczej zwykłych ludzi niż polityków, raczej historią rodziny niż historią Great Man. Jednocześnie opowieść poświęconą Józefowi Rotblatowi można i należy czytać właśnie jako historię Great Man. Materiały biograficzne związane z Rotblatem tworzą bazę danych, którą można wykorzystywać na rozliczne sposoby; konstruować opowieść miłosną, kryminalną i sensacyjną. Nade wszystko pozwalają opowiedzieć historię o dzielnym człowieku, który w roku 1945 stracił to, w czym pokładał nadzieję: żonę oraz wiarę w naukę i sumienie naukowców.

5. Ewa Wróblewska-Trochimiuk, *Umjetnost na marginama. Hrvatski politički plakat u 19. i 20. stoljeću*, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, Institut za etnologiju i folkloristiku, ISBN 978-83-66369-12-2, Warszawa 2019, ss. 307.

Monografia jest chorwacką wersją wydanej w 2018 roku książki pt. *Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny*, która stanowi próbę refleksji nad strategiami wizualizacji najważniejszych idei politycznych w Chorwacji, przedstawionych na plakatach politycznych. Monografia ta prezentuje problemy istotne dla całego europejskiego kręgu kulturowego, a mianowicie relacje polityki i wizualności. Na materiale pochodzącym z bardzo rozległego okresu – od połowy XIX wieku do początku wieku XXI – autorka pokazuje procesy instrumentalizacji sfery wizualnej do celów politycznych, a także analizuje różne możliwości odczytania poszczególnych obrazów, wreszcie zwraca uwagę na konieczność uwzględniania materiałów wizualnych w badaniach historycznych. Pokazując to, co się dzieje na marginesach, zawsze bardzo czułych na przebieg wydarzeń w centrum, autorka dowartościowuje kulturę chorwacką, stara się przełamać jej rzekomą peryferyjność i włączyć ją w główny nurt europejski.

6. **Anna Zielińska**, *Grenzlandsprache. Untersuchung der Sprachen und Identitäten in der Region Lebus*, Peter Lang Publishing Group, ISBN 978-3-631-79927-7, 2019, ss. 468.

Książka jest tłumaczeniem na język niemiecki wydanej w 2013 roku monografii pt. *Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim*. Przedstawia wyniki badań nad tożsamościami i językami w regionie lubuskim (rozumianym jako obszar województwa lubuskiego), leżącym na historycznym pograniczu polsko-niemieckim. Oprócz treści merytorycznych zawiera także obszerny wybór tekstów transkrybowanych w gwarach polskich, niemieckich, ukraińskich, łemkowskich, gwarą górali bukowińskich, gwarą poleską (przejściową ukraińsko-białoruską).

2. MONOGRAFIE WSPÓŁAUTORSKIE

1. **Lucyna Agnieszka Jankowiak, Arleta Łuczak**, Elżbieta Kędelska, *Słownik Bartłomieja z Bydgoszczy – wersja polsko-łacińska, t. VI (Strach-Żyzny)*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ISBN 978-83-64031-93-9 [druk]; 978-83-64031-93-6 [ebook], Warszawa 2019, ss. 384.

Tom szósty *Słownika Bartłomieja z Bydgoszczy* został przygotowany w ramach grantu NPRH (grant zakończony w czerwcu 2018 roku). Ta część słownika zawiera kontynuację haseł na literę S (STRACH – SZYSZKA) oraz hasła na litery od Ś do Ź. Jest to więc ostatnia część wydawanej od 1999 roku edycji słownika w wersji odwróconej, tj. polsko-łacińskiej.

2. Aranzazu Calderon Puerta, Katarzyna Chmielewska, Maryla Hopfinger, **Elżbieta Janicka**, Wojciech Wilczyk, **Anna Zawadzka**, Tomasz Żukowski, *Opowieść o niewinności. Kategoria świadka Zagłady w kulturze polskiej (1942-2015)*, Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, ISBN 978-83-66076-21-1, Warszawa 2018, ss. 581.

Monografia poświęcona jest kategorii świadka w polskim dyskursie o Zagładzie. Tom jest efektem czteroletniej pracy zespołu badawczego w ramach programu Ministra

Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2015-2018, projekt nr 11H 12 0070 81, afiliowanym przy IBL PAN.

3. **Agata Bielak** i in., *Słownik stereotypów i symboli ludowych, tom 2 Rośliny*, red. Jerzy Bartmiński, Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2019, ISBN 978-83-227-9264-3, ss. 296.

Tom *Rośliny* jest kontynuacją długofalowej zespołowej pracy badawczej, rozpoczętej w roku 1976 i realizowanej z różnym natężeniem do dziś. Cały *Słownik* zaplanowano na 7 tomów. Celem *Słownika* jest syntetyczne przedstawienie tradycyjnego obrazu świata utrwalonego w ludowym języku, w folklorze, wierzeniach i obrzędach.

3. WZNOWIENIE

1. **Joanna Tokarska-Bakir**, *Pogrom Cries. Essays on the Polish – Jewish History 1939-1946. 2nd Revised Edition*, Peter Lang Publishing Group, ISBN 978-3-631-77448-9, 2019, ss. 511.

Książka jest drugim, rozszerzonym i poprawionym anglojęzycznym wydaniem monografii opowiadającej o losie polskich Żydów i stosunkach polsko-żydowskich podczas Holokaustu oraz o jego następstwach w erze pogromów wschodnioeuropejskich po drugiej wojnie światowej. Opiera się na własnych badaniach etnograficznych autorki, wywiadach antropologicznych z członkami pokolenia świadków Zagłady oraz wynikach obszernych badań archiwalnych przeprowadzonych przez autorkę w Polskim Instytucie Pamięci Narodowej.

4. TOMY POD REDAKCJĄ I WSPÓLREDAKCJĄ NAUKOWĄ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

1. **Ewa Golachowska, Dorota Pazio-Wlazłowska** (red.), *Konstrukcje i destrukcje tożsamości. T. 5. Granice stare i nowe*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ISBN 978-83-64031-90-8, Warszawa 2019, ss. 396.

2. **Joanna Goszczyńska** (red.), *Hledani proluk*, Nakladatelství Karolinum, ISBN 978-80-246-4405-9, Univerzita Karlova 2019, ss. 185.
3. **Mariola Jakubowicz, Szymon Pogwizd**, Beata Raszevska-Żurek (red.), *Studia etymologiczne poświęcone prof. Franciszkowi Sławskiego z okazji setnej rocznicy urodzin*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna [Prace Sławistyczne. Slavica 146], ISBN 978-83-66369-01-6, <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1084>.
4. **Ewa Masłowska, Dorota Pazio-Wlazłowska**, Joanna Jurewicz (red.), *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej. T. 3. Aksjosfera duszy – dusza w aksjosferze*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ISBN 978-83-64031-87-8, Warszawa 2019, ss. 859.
5. **Dorota Pazio-Wlazłowska**, Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (red.), *Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów. T. 5. Koncepty i ich profilowanie*, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, ISBN 978-83-227-9296-4, Lublin 2019, ss. 411.
6. **Dorota Pazio-Wlazłowska**, Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (red.) *Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów. Tom 6. Jedność w różnorodności. Wokół słowiańskiej aksjosfery*, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, ISBN 978-83-227-9296-4, Lublin 2019, ss. 411.
7. **Joanna Roszak** (red.), *Tymoteusz Karpowicz, Eseje, tom I*, Warstwy, Wrocław 2019, ISBN 978-83-65502-24-7, ss. 519.
8. **Rembiszewska Dorota** (red.), Hanna Popowska-Taborska, *Współczesny kaszubski język literacki z dziedzictwem leksykalnym w tle*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa, 2019, ISBN 8364031899, ss. 203.
9. **Zofia Sawaniewska-Mochowa** (red.), *Słownik gwary i kultury Kujaw. T. I (A-H)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, ISBN 978-83-80818-138-0, Bydgoszcz 2019, ss. 335.
10. **Aleksander Smaliańczuk** (red.), *Rod Skirmuntau i Palesie u epohu sacyjalnyj i nacyjanalnyj transformacyi hramadstwa gistorycznaj Litwy, XIX-XX wiek*, Wydawnictwo „Zmicier Kołas”, 2019, ISBN 978-985-23-0073-5, 2019, ss. 376.

11. **Aleksander Smaliańczuk** (red.), *„Za pierwszymi Sowietami”. Polska-białoruska pamięć 1939-1941 gg. u wusnych uspaminach żyharou Białarusi*, Wydawnictwo „Zmicier Kołas”, 2019, ISBN 978-985-23-0076-6, 2019, ss. 412.
12. **Aleksander Smaliańczuk**, Zdzisław J. Winnicki (red.), *Znakomici Grodnianie przełomu XIX i XX wieku*, Prymat, Białystok 2018, ss. 222.
13. **Claudia Snochowska-Gonzalez**, Elżbieta Korolczuk, Beata Kowalska, Jennifer Ramme (red.), *Bunt kobiet. Czarne protesty i strajki kobiet*, Wydawnictwo ECS, ISBN 978-83-62853-98-4, Gdańsk 2019, ss. 208.
14. **Grażyna Szwat-Gyłybowa** (red.), *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. T. 3. Konserwatyzm. Liberalizm. Naród*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ISBN 978-83-64031-95-3, Warszawa 2019, ss. 233.
15. **Grażyna Szwat-Gyłybowa** (red.), *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach. XVIII-XXI wiek. T. 4. Nowoczesność. Sekularyzacja. Postęp*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ISBN 978-83-64031-96-0, Warszawa 2019, ss. 213.
16. **Grażyna Szwat-Gyłybowa** (red.), *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach, XVIII-XXI wiek. T. 5. Kultura. Kształcenie. Humanizm*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ISBN 978-83-64031-97-7, Warszawa 2019, ss. 217.
17. **Grażyna Szwat-Gyłybowa** (red.), *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach, XVIII-XXI wiek. T. 6. Oświata. Tradycja. Uniwersalizm*, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, ISBN 978-83-64031-98-4, Warszawa 2019, ss. 236.

5. CZASOPISMA NAUKOWE WYDANE LUB WSPÓŁWYDANE PRZEZ INSTYTUT
SŁAWISTYKI PAN I ZAMIESZCZONE NA PLATFORMIE INTERNETOWEJ:
[HTTPS://ISPAN.WAW.PL/JOURNALS/INDEX.PHP](https://ispan.waw.pl/journals/index.php)

Wydane przez Instytut Sławistyki PAN:

- „Acta Baltico Slavica”, **redaktor naczelna: Zofia Sawaniewska-Mochowa**, nr 43 za 2019 rok: *Dziedzictwo językowe i kulturowe pogranicza bałtycko-słowiańskiego. Kontynuacja – utrata – odzyskiwanie.*

- „Adeptus”, **redaktor naczelna: Karolina Ćwiek-Rogalska**, nr 13 za 2019 rok: *Aksjosfera duszy – dusza w aksjosferze*; nr 14 za 2019 rok: *Mały język – wielki temat*.
- „Cognitive Studies | Études cognitives”, **redaktor naczelny: Roman Roszko**, nr 19 za 2019 rok.
- „Colloquia Humanistica”, **redaktor naczelna: Jolanta Sujecka**, nr 8 za 2019 rok: *Hierarchies and Boundaries. Structuring the Social in Eastern Europe and the Mediterranean*
- „Slavia Meridionalis”, **redaktor naczelna: Ewelina Drzewiecka**, nr 19 za 2019 rok: *Performatywność – polityka – wspólnota*
- „Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa”, **redaktor naczelny: Wojciech Józef Burszta**, nr 51 za 2019 rok: *Józef Obrębski – etnosocjologia – Polesie wczoraj i dziś*
- „Studia Litteraria et Historica”, **redaktor naczelna: Joanna Tokarska-Bakir**, nr 8 za 2019 rok: *Stalinizm po polsku*.
- „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”, **redaktor naczelna: Mariola Jakubowicz**, nr 54 za 2019 rok.

6. CZASOPISMA NAUKOWE POD REDAKCJĄ PRACOWNIKÓW
INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN WYDANE PRZEZ INNE PODMIOTY

1. „Kontakty”, **redaktor naczelny: Joanna Goszczyńska**, nr 18, Polsko-Słowacka Komisja Nauk Humanistycznych.
2. „Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo”, **współredaktor: Joanna Goszczyńska**, nr 10(13), Instytut Literatury Polskiej, Wydział Polonistyki, Uniwersytet Warszawski.
3. „Prace Filologiczne”, t. 74, **współredaktor: Dorota Rembiszewska**, Wydział Polonistyki, Uniwersytet Warszawski.

VI. NAGRODY PRYZNANE PRACOWNIKOM IS PAN

1. NAGRODY KRAJOWE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- Nominacja do Nagrody NIKE za książkę *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego*
- Nagroda im. Jana Długosza za książkę *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego* nadana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Nominacja do Nagrody im. Jerzego Giedroycia za książkę *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego*
- Nominacja do Nagrody im. Chone Shmeruka za książkę *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego*
- Nominacja do Nagrody im. Kazimierza Moczarskiego za książkę *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego*

dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN

- Dyplom zwyczajnego członka Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (wręczenie 5.12.2019)

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- Srebrny Krzyż Zasługi nadany przez Prezydenta RP
- Brązowy Medal Zasłużony Kulturze „Gloria Artis” nadany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Nagroda Komitetu Językoznawstwa PAN

dr hab. Joanna Roszak, prof. IS PAN

- Wyróżnienie w ramach Konkursu im. prof. Romana Czerneckiego Fundacji Edukacyjnej im. Romana Czerneckiego

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- Nominacja do Nagrody im. prof. Jerzego Skowronka

- Nagroda Fundacji Slawistycznej za debiut książkowy z dziedziny slawistyki

dr Jakub Banasiak

- Wyróżnienie pracy doktorskiej przez Radę Nauką IS PAN

2. NAGRODY ZAGRANICZNE ZA DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWĄ

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- Yad Vashem Book Prize, 2019 za książkę *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego* – Yad Vashem, Jerusalem, Israel

dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

- Medal 90-lecia Narodowej Akademii Nauk Białorusi za wkład w socjolingwistyczne badania języka polskiego i białoruskiego w sferze sacrum

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- Statuetka i Dyplom za promowanie dialogu międzykulturowego w Europie Środkowo-Wschodniej nadane przez Zarząd Polskiego Kulturalno-Oświatowego Towarzystwa „Odrodzenie” w Berdiańsku

dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN

- Srebrny medal „100 lat Białoruskiej Republiki Ludowej” – Rada Białoruskiej Republiki Ludowej (Na Uchodźstwie)
- Dyplom VIII Kongresu badaczy Białorusi za najlepszą naukową monografię na Białorusi z dziedziny historii za rok 2018 – Rada ekspertów powołana przez organizatorów VIII Kongresu Badaczy Białorusi
- Brązowy Medal za dorobek naukowy i pracę społeczną na rzecz Rodaków poza granicami Kraju – Zarząd Krajowy Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”
- Medal 100-lecia Białoruskiej Republiki Ludowej – Rada Białoruskiej Republiki Ludowej

dr Katarzyna Glinianowicz

- Regional Scholar Travel Grant – The Association for Slavic, East European & Eurasian Studies

VII. UZYSKANE STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE

1. STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

Stopnie doktora uzyskali:

dr Jakub Banasiak

Data uzyskania: 15.05.2019

Tytuł rozprawy: *Procesy nominalizacyjne w zdaniach wyrażających relację przyczynowo-skutkową (na materiale języka polskiego i bułgarskiego)*

Promotor: dr hab. Julia Mazurkiewicz-Sułkowska.

Recenzenci: dr hab. Agnieszka Zatorska, prof. UŁ, dr hab. Joanna Satoła-Staškowiak, prof. AHE.

Dyscyplina: językoznawstwo

dr Gabriela Augustyniak-Żmuda

Data uzyskania: 25.11.2019

Tytuł rozprawy: *Biografie językowe przesiedleńców ze wschodnich województw II Rzeczypospolitej mieszkających w regionie lubuskim*

Promotor: prof. dr hab. Anna Zielińska

Promotor pomocniczy: dr Anna Żebrowska

Recenzenci: dr hab. Ewa Dzięgiel, prof. IJP PAN oraz prof. dr hab. Iwona Kabzińska

Dyscyplina: językoznawstwo

Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskał:

dr hab. Maksim Duszkin, prof. IS PAN

Data uzyskania: 17.06. 2019

Nazwa osiągnięcia habilitacyjnego: *Lingwistyczna koncepcja liczebnika w gramatykach rosyjskich XVIII-XIX wieku* (monografia pt. *Лингвистическая идея числительного в русских грамматиках XVIII-XIX веков*, Warszawa 2018)

Recenzenci: prof. Krystyna Szcześniak, dr hab. Anna Bolek, prof. Dorota Urbanek

Dyscyplina: językoznawstwo

Placówka: IS PAN

**2. STOPNIE NAUKOWE UZYSKANE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN
NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ INNEGO PODMIOTU**

Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskała:

dr hab. Joanna Roszak, prof. IS PAN

Data uzyskania: 13.05.2019

Nazwa osiągnięcia habilitacyjnego: *Literackie figury miejsc i imion*

Recenzenci: prof. dr hab. Jarosław Płuciennik, prof. dr hab. Andrzej Skrendo, dr hab. Anna Szczepan-Wojnarska

Dyscyplina: literaturoznawstwo

Placówka: UKSW

Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskany przed 40. rokiem życia

Stopień doktora uzyskał:

dr Pavlo Levchuk

Data uzyskania: 2.10.2019

Tytuł rozprawy: *Trójjęzyczność ukraińsko-rosyjsko-polska Ukraińców niepolskiego pochodzenia*

Promotor: prof. Władysław Miodunka

Recenzenci: dr hab. prof. UMK Michał Głuszkowski dr hab. prof. UW Przemysław Gębał

Dyscyplina: językoznawstwo

Placówka: Uniwersytet Jagielloński (Rada Dyscypliny Językoznawstwa UJ)

3. STOPNIE NAUKOWE DOKTORA

NADANE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

Doktoranci IS PAN:

dr Bartosz Cemborowski

Data uzyskania: obrona 11.06.2019 (uchwała RN 17.06.2019)

Tytuł pracy doktorskiej: *Prestiż i funkcjonowanie gwar wielkopolskich w przestrzeni medialnej*

Promotor: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Promotor pomocniczy: dr Błażej Osowski, UAM

Recenzenci: dr hab. Ewa Dzięgiel, prof. IJP PAN, prof. dr hab. Bogdan Walczak

Dyscyplina: językoznawstwo

dr Karina Stempel-Gancarczyk

Data uzyskania: obrona 25.06.2019 (uchwała RN 23.09.2019)

Tytuł pracy doktorskiej: *Procesy zanikania języka na podstawie badań gwar polskich na Bukowinie rumuńskiej*

Promotor: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

Recenzenci: dr hab. Michał Głuszkowski, dr hab. Eugeniusz Kłosek, prof. UW r

Dyscyplina: językoznawstwo

Doktorantka eksternistyczna:

dr Patrycja Cieśla

Data uzyskania: obrona 19.03.2019 (uchwała RN 15.04.2019)

Tytuł pracy doktorskiej: *Słownictwo związane z bronią i uzbrojeniem używane na ziemiach polskich w poszczególnych okresach rozwoju polszczyzny*

Promotor: dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN

Recenzenci: prof. dr hab. Dorota Urbanek, prof. dr hab. Adam Pawłowski

Dyscyplina: językoznawstwo

VIII. OTWARTE PRZEWODY DOKTORSKIE

1. PRZEWODY DOKTORSKIE

OTWARTE PRZEZ RADĘ NAUKOWĄ INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

mgr Natalia Judzińska

promotor: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

promotor pomocniczy: dr Elżbieta Janicka

tytuł pracy doktorskiej: *Proces instytucjonalizacji „getta ławkowego” w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestoleciu międzywojennym*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 15.04.2019

dyscyplina: kulturoznawstwo

mgr Karina Melnytska

promotor: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

tytuł pracy doktorskiej: *Rekonstrukcje tożsamości w niepodległej Czarnogórze*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 15.04.2019

dyscyplina: kulturoznawstwo

XI. WSPÓŁPRACA Z MIĘDZYNARODOWYM ŚRODOWISKIEM NAUKOWYM

1. WYKAZ WSPÓLNYCH PROJEKTÓW BADAWCZYCH W RAMACH PROTOKOŁÓW O WSPÓŁPRACY MIĘDZY PAN I ZAGRANICZNYMI AKADEMIAMI ORAZ INNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI W 2019 ROKU

Liczba: 24

Białoruś

Instytut Językoznawstwa im. Jakuba Kołasa NANB, Centrum Badań Białoruskiej Kultury, Języka i Literatury w Mińsku

- *Badania w zakresie dialektologii i leksykografii języka białoruskiego i polskiego* (dr Veranika Kurtsova, **dr Małgorzata Ostrówka**) – 2017-2019
- *Bibliografia językoznawstwa slawistycznego* (prof. dr hab. Hienadź Cychun, **dr Paweł Kowalski**) – 2017-2019
- *Badania nad motywacją semantyczną w języku białoruskim i polskim w ujęciu diachronicznym* (dr hab. Nikołaj Antropov, **dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN**) – 2017-2019
- *Białoruska i polska leksyka konfesyjna* (dr Irina Budzko, **dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN**) – 2017-2019

Bułgaria

Instytut Języka Bułgarskiego BAN w Sofii

- *Konfrontacja językowa bułgarskiej i polskiej frazeologii* (prof. Diana Blagoeva, **dr Wojciech Sosnowski**) – 2018-2020
- *Bibliografia online światowego językoznawstwa slawistycznego* (prof. dr hab. Miglena Mihaylova-Palanska, **dr Paweł Kowalski**) – 2018-2020

Instytut Literatury BAN w Sofii

- *Granice i pogranicza. Modele biblijne i ich inspiracje w średniowiecznych i nowoczesnych literaturach i kulturach południowostowiańskich* (prof. dr hab. Ana Stoykova, **dr Ewelina Drzewiecka**) – 2018-2020

Centrum Cyrylometodejskie Bułgarskiej Akademii Nauk

- *Miasto wobec dynamiki kultury – refleksje i inspiracje południowosłowiańskich kultur i literatur od średniowiecza do ponowoczesności* (prof. dr hab. Slavia Barlieva, **dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN**) – 2018-2020

Gruzja

Instytut Historii i Etnologii Uniwersytetu im. Ivane Javakhishvili w Tbilisi

- *Mniejszość polska w Gruzji* (prof. Vazha Kiknadze, **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**) – 2019

Litwa

Instytut Języka Litewskiego Litewskiej Akademii Nauk

- *Pamiętniki, dzienniki i listy autorów dwujęzycznych z Litwy (XIX wiek – 1. połowa XX wieku)* (kontynuacja) (dr Vilija Sakalauskienė, **dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN**) – 2017-2019
- *Bałtyckie i słowiańskie dialekty i ich rozwój w perspektywie badań nad kontaktem językowym* (kontynuacja) (prof. dr hab. Danguolė Mikulėnienė, **dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN**) – 2017-2019
- *Polsko-litewskie zasoby lingwistyczne i możliwości ich cyfryzacji w świetle badań konfrontatywnych i leksykografii wielojęzycznej* (doc. dr Rolandas Kregždys, **dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN**) – 2017-2019

Instytut Litewskiej Literatury i Folkloru Litewskiej Akademii Nauk

- *Kultura pamięci Wilna we współczesnej literaturze polskiej i litewskiej (1990-2015)* (doc. dr Mindaugas Kvietkauskas, **dr Małgorzata Kasner**) – 2017-2019

Łotwa

Instytut Języka Łotewskiego w Rydze

- *Związki kulturowo językowe polsko-łotewskie i łotewsko-polskie* (kontynuacja) (dr hab. Anna Stafecka, **dr Małgorzata Ostrówka**) – 2018-2020

Macedonia

Macedońska Akademia Nauk i Sztuk, Skopje

- *Fonetyka i fonologia języka macedońskiego* (prof. Marjan Markovik, **prof. dr hab. Irena Sawicka**) – 2016-2019

Mołdawia

Narodowe Muzeum Historii Mołdawii Mołdawskiej Akademii Nauk, Kiszyniów

- *Mniejszość polska w Mołdawii* (dr Lilia Zabolotnaia, **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**) – 2019-2021

Rumunia

Katedra Sławistyki Uniwersytetu w Bukareszcie

- *Rumuni i Polacy: Tożsamość i wzajemne postrzeganie się* (prof. dr hab. Constantin Geambașu, **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**) – 2019-2021

Serbia

Instytut Języka Serbskiego SANiS

- *Kluczowe pojęcia serbskiej i polskiej aksjofery w perspektywie ogólnosłowiańskiej* (dr Ivana Lazić-Konjik, **dr Dorota Pazio-Wlazłowska**) – 2017-2020

Słowacja

Instytut Językoznawstwa Ľ. Štúra Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie

- *Nowe jakości i wartości we współczesnych językach słowiańskich* (dr Jana Wachtarczyková, **dr Paweł Kowalski**) – 2019-2021

Instytut Sławistyki Jana Stanisława Słowackiej Akademii Nauk

- *Słowacko-polskie kontakty językowe i kulturowe* (prof. dr Katarína Žeňuchová, **dr Karolina Ćwiek-Rogalska**) – 2019-2021

Ukraina

Instytut Językoznawczo-Informatyczny NANU, Kijów

- *Konfrontacja aktualnych procesów we współczesnym języku polskim i ukraińskim* (prof. Volodymyr Shirokov, **dr Wojciech Sosnowski**) – 2018-2020

Instytut Języka Ukraińskiego NANU, Kijów

- *Bibliografia online światowego językoznawstwa sławistycznego* (prof. Ievgeniia Karpilovska, **dr Paweł Kowalski**) – 2018-2020
- *Innowacje leksykalne, słowotwórcze i frazeologiczne we współczesnych językach słowiańskich* (prof. Ievgeniia Karpilovska, **dr Paweł Kowalski**) – 2018-2020

Instytut Narodoznawstwa NANU, Lwów

- *Polsko-ukraińskie związki kulturowe* (dr Lyudmila Bulhakova, **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**) – 2018-2020

Wyjazdy za granicę pracowników Instytutu Sławistyki PAN w ramach wymiany bezdewizowej PAN

Liczba osób: **35**

Kraje, do których wyjechano: Białoruś, Bułgaria, Litwa, Łotwa, Macedonia, Rumunia, Serbia, Słowacja, Ukraina (**9 krajów**).

Przyjazdy do Instytutu Sławistyki PAN w ramach wymiany bezdewizowej PAN

Liczba osób: **18**

Kraje, z których przyjechano: Białoruś, Bułgaria, Chorwacja, Litwa, Serbia, Słowacja, Ukraina (**7 krajów**).

Inne wyjazdy pracowników Instytutu Sławistyki PAN za granicę (np. konferencje, kwerendy, wykłady)

Liczba osób: **40**

Kraje: Białoruś, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Izrael, Litwa, Łotwa, Macedonia, Niemcy, Rosja, Rumunia, Serbia, Słowacja, Szwajcaria, Ukraina, USA, Węgry, Wielka Brytania, Włochy (**23 kraje**).

2. NOWE TEMATY WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ NA LATA 2020-2022
ZŁOŻONE W BIURZE WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ PAN W 2019 ROKU

Liczba: 11

Białoruś

Instytut Językoznawstwa im. Jakuba Kołosa NANB, Centrum Badań Białoruskiej Kultury, Języka i Literatury, Mińsk

- *Badania w zakresie dialektologii i leksykografii języka białoruskiego i polskiego* (dr Veranika Kurtsova, **dr Małgorzata Ostrówka** i **dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN**) – 2020-2022
- *Bibliografia językoznawstwa slawistycznego* (prof. dr hab. Hienadź Cychun, **dr Paweł Kowalski**) – 2020-2022
- *Typologia zmian semantycznych w polskim i białoruskim. Perspektywa historyczna i współczesność* (dr Ihar Kapylou, **dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN**) – 2020-2022
- *Białoruska i polska leksyka konfesyjna* (dr Iryna Budzko, **dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN**) – 2020-2022

Czechy

Instytut Języka Czeskiego ANRCz, Praga

- *Bibliografia językoznawstwa słowiańskiego* (dr Jana Papcunová, **dr Paweł Kowalski**) – 2020-2022

Instytut Historii ANRCz, Praga

- *Kultura Upamiętniania I wojny światowej w Polsce i w Czechach*, (mgr Vojtěch Kessler, PhD, **dr Karolina Ćwiek-Rogalska**) – 2020-2022

Instytut Literatury Czeskiej ANRCz, Praga

- *Literackie rozrachunki z ideologizacją kultury na przykładzie krajów Słowiańszczyzny zachodniej*, (dr hab. Lenka Jungmannová, **prof. dr hab. Joanna Goszczyńska**) – 2020-2022

Litwa

Instytut Języka Litewskiego Litewskiej Akademii Nauk, Wilno

- *Pamiętniki, dzienniki, słowniki i listy autorów dwujęzycznych z Litwy (XIX w. – 1. połowa XX w.)* (kontynuacja) (dr Vilija Sakalauskienė, **dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN**) – 2020-2022

Instytut Litewskiej Literatury i Folkloru Litewskiej Akademii Nauk

- *Kultura pamięci Wilna we współczesnych litewskich i polskich tekstach kultury (XX – XXI w.)* (dr Radvilė Racėnaitė, **dr Małgorzata Kasner**) – 2020-2022

Macedonia

Macedońska Akademia Nauk i Sztuk, Skopje

- *Sąsiedztwo w kontekście stereotypów i realiów współczesnej Europy* (prof. dr Kata Kulavkova, **dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN**) – 2020-2022

Włochy

Consiglio Nazionale Delle Ricerche Istituto Di Linguistica Computazionale “A. Zampolli”,
Pisa

- *Różnorodność językowa, dyskryminacja językowa i dyskurs publiczny (Polska i Włochy)* (dr Claudia Soria, **dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN**) - 2020-2021

3. WIZYTY STUDYJNE UCZONYCH Z ZAGRANICY W JEDNOSTKACH NAUKOWYCH PAN

Instytut Etnologii i Folklorystyki w Zagrzebiu – Instytut Sławistyki PAN
organizatorka: **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk**

- wizyta studyjna dr Marijany Hameršak z Chorwacji (26-31.04.2019)

4. WSPÓŁPRACA MIĘDZY INSTYTUTEM SLAWISTYKI PAN I ZAGRANICZNYMI PLACÓWKAMI NAUKOWYMI NA PODSTAWIE UMÓW MIĘDZY INSTYTUTAMI

Liczba: 6

Umowa na czas nieokreślony między **Instytutem Etnologii Akademii Nauk Republiki Czeskiej** w Pradze i Instytutem Sławistyki PAN o wzajemnej współpracy na polu naukowym, wymianie informacji naukowych (w tym wybranych czasopism i publikacji).

Umowa na czas nieokreślony o współpracy naukowej między **Przykarpackim Uniwersytetem Narodowym im. W. Stefanyka w Iwano-Frankiwsku** a Instytutem Sławistyki PAN. Umowa została podpisana w 2015 roku.

Umowa na czas nieokreślony o współpracy naukowej między **Uniwersytetem Narodowym im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach** a Instytutem Sławistyki PAN. Umowa została podpisana w 2016 roku.

Umowa na czas nieokreślony o współpracy naukowej między **Centrum Historii Miejskiej Europy Środkowo-Wschodniej we Lwowie** a Instytutem Sławistyki PAN. Umowa została podpisana w 2018 roku.

Umowa na czas nieokreślony o współpracy naukowej między **Winnickim Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. Michajła Kociubińskiego** w Winnicy a Instytutem Sławistyki PAN. Umowa została podpisana w 2017 roku.

Umowa na pięć lat o współpracy naukowej między **Instytutem Języka Litewskiego w Wilnie** a Instytutem Sławistyki PAN. Umowa została podpisana w 2019 roku.

5. WSPÓŁPRACA PRACOWNIKÓW INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN Z ZAGRANICZNYMI INSTYTUCJAMI NAUKOWYMI BEZ ZAWARTEGO FORMALNEGO POROZUMIENIA

Serbska Akademia Nauk, Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Belgradzie

Bibliografia online światowego językoznawstwa slawistycznego – **dr Jakub Banasiak, dr Marcin Fastyn, dr Paweł Kowalski**

Instytut Mirowej literatury im. A. M. Gorkiego RAN w Moskwie

Poezja rosyjska pierwszego trzydziestolecia XX wieku: spojrzenie ze strony Polski i Rosji z uzupełniającym tematem Poezja rosyjska pierwszego trzydziestolecia XX wieku i sztuka: spojrzenie ze strony Polski i Rosji – **dr hab. Grażyna Bobilewicz, prof. IS PAN**

Centrum Języka i Kultury Polskiej Berdiańskiego Uniwersytetu Zarządzana i Biznesu

Współczesne metody nauczania języka polskiego – **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**

6. PROGRAM ERASMUS+ W INSTYTUCIE SLAWISTYKI PAN

W roku 2019 czworo pracowników Instytutu odbyło 7 zagranicznych wizyt w ramach programu Erasmus+ (5 wyjazdów w celu prowadzenia zajęć oraz 2 wyjazdy w celach szkoleniowych):

- dr hab. Dorota K. Rembiszewska, prof. IS PAN (Prešovská Univerzita v Prešove, Słowacja): 14-18.02.2019.
- dr Wojciech Sosnowski (Ruhr-Universität, Niemcy): 27-31.03.2019.
- dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN (Universitatea din București, Rumunia): 7-11.05.2019.
- prof. dr hab. Joanna Goszczyńska (Universität Regensburg, Niemcy): 20-24.05.2019.
- dr hab. Dorota K. Rembiszewska, prof. IS PAN (Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija – RTA, Łotwa): 10-14.09.2019.
- dr Wojciech Sosnowski (Europa-Universität Viadrina, Niemcy): 17-21.09.2019.
- dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN (Universitatea din București, Rumunia): 18-22-09.2019.

W 2019 roku rozpoczęły się też przygotowania do wyjazdów doktorantów IS PAN w ramach programu. Swój pobyt za granicą w celu odbycia praktyki rozpoczął:

- mgr Tymoteusz Król (QWIEN – Zentrum für queere Geschichte, Austria):
11.11.2019-10.02.2020.

7. UDZIAŁ W GREMIACH NAUKOWYCH

Członkostwo w organizacjach naukowych krajowych

Komitety, Komisje, Rady PAN

Akademia Młodych Uczonych PAN (dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN)

Komitet Nauk o Kulturze PAN (prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir, dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN)

Komitet Nauk Etnologicznych PAN (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir)

Komitet Językoznawstwa PAN (dr hab. Piotr Sobotka, prof. IS PAN)

Komitet Słowianoznawstwa PAN (dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN, prof. dr hab. Joanna Goszczyńska)

Komisja Bałkanistyki przy Oddziale PAN w Poznaniu (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN, prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Komisja Onomastyczna Oddział PAN w Poznaniu (dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN)

Komisja Słowianoznawstwa przy Oddziale PAN w Poznaniu (prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Sekcja Dialektologiczna Komitetu Językoznawstwa PAN (dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN, prof. dr hab. Anna Zielińska)

Sekcja Etnolingwistyczna Komitetu Językoznawstwa PAN (dr Iwona Bielińska-Gardziel, dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, prof. dr hab. Anna Zielińska)

Sekcja Onomastyczna Komitetu Językoznawstwa PAN (prof. dr hab. Jerzy Duma)

Rada Programowa Przedstawicielstwa „Polska Akademia Nauk” w Kijowie (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN)

Rada Naukowa Instytutu Archeologii i Etnologii PAN (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

Rada Naukowa Instytutu Języka Polskiego PAN (prof. dr hab. Anna Zielińska)

Rada Programowa Przedstawicielstwa „Polska Akademia Nauk” w Kijowie (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

Rada Towarzystw Naukowych PAN (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN, członkini z ramienia PTL)

Zespół doradczy ds. Zagranicznych Stacji Naukowych PAN (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN)

Międzynarodowy Komitet Słowistów

Komisja Badań Porównawczych nad Literaturami Słowiańskimi przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN, prof. dr hab. Joanna Goszczyńska)

Komisja Bibliografii Lingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Marcin Fastyn, dr Paweł Kowalski, dr Jakub Banasiak)

Komisja Dialektologiczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Dorota K. Rembiszewska, prof. IS PAN)

Komisja Etnolingwistyczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN, dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN, dr Iwona Bielińska-Gardziel, dr Dorota Pazio-Wlazłowska)

Komisja Etymologiczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN: przewodnicząca, dr hab. Piotr Sobotka, prof. IS PAN)

Komisja Fonetyki i Fonologii przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (prof. dr hab. Irena Sawicka)

Komisja Ibero-Słowistyczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN, prof. dr hab. Joanna Goszczyńska)

Komisja Języka Religijnego przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Dorota Pazio-Wlazłowska)

Komisja Językoznawstwa Bałkańskiego przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (prof. dr hab. Irena Sawicka)

Komisja Słowotwórcza przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr Paweł Kowalski)

Komisja Socjolingwistyki przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN)

Komisja Wczesnych Dziejów Słowian przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów (prof. dr hab. Ryszard Grzesik: przewodniczący, dr Wojciech Mądry)

Podmioty zagraniczne (układ alfabetyczny)

American Association for Polish-Jewish Studies (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

American Association for Slavic, East European and Euroasian Studies (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN, dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka, dr Katarzyna Glinianowicz, dr Ewa Wróblewska-Trochumiuk)

Association of Nationalities Studies (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

Białoruskie Archiwum Historii Mówionej (dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN: przewodniczący)

Centro de Literaturas e Culturas Lusófonas e Europeias pertence à Faculdade de Letras de Lisboa (CLEPUL) (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN, prof. dr hab. Joanna Goszczyńska)

Centrum badań miejskich w Grodnie (dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN)

European Association of Social Anthropologists (dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN)

European Society for the History of Science (dr Ewelina Drzewiecka)

Forum Polsko-Czeskie przy MSZ (prof. dr hab. Joanna Goszczyńska)

ICLLL Reviewing Committee (dr Agnieszka Pluwak)

Instytut Wielkiego Księstwa Litewskiego, Kowno (dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN)

International Society for Dialectology and Geolinguistics (dr Małgorzata Ostrówka)

International Society for Iberian-Slavonic Studies CompaRes (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN, dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN, prof. dr hab. Joanna Goszczyńska)

Medieval Chronicle Society (prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Memory Studies Association (dr Karolina Ćwiek-Rogalska)

Mercator Research Centre (dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN)

Michael Heim Translation Award (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

Międzynarodowe Stowarzyszenie Studiów Polonistycznych (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN)

Modern Language Association (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

Polish Commission Of Balkan Culture And History (MKS i AIESEE) (prof. dr hab. Jolanta Sujecka, prof. dr hab. Irena Sawicka, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk)

Polish Institute of Arts and Science (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

Polish Studies Association (dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN)

Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe (prof. dr hab. Ryszard Grzesik, prof. dr hab. Joanna Goszczyńska)

Polsko-Słowacka Komisja Nauk Humanistycznych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP oraz Ministerstwa Szkolnictwa RS (prof. dr hab. Joanna Goszczyńska)

Rada Programowa rocznika „IberoSlavica” (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN)

Slavic Linguistics Society (dr hab. Piotr Sobotka, prof. IS PAN)

Slovenska Akademia Ved: SASPRO, MeRePro (prof. dr hab. Joanna Goszczyńska)

Societas Linguistica Europaea (dr hab. Piotr Sobotka, prof. IS PAN)

Society of Biblical Literature (dr Ewelina Drzewiecka)

Spišský dejepisný spolok (prof. dr hab. Ryszard Grzesik)

Światowa Rada Badań nad Polonią (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN)

The Science Fund of the Republic of Serbia (dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN)

Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe „Odrodzenie” w Berdiańsku (dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN)

Utopian Studies Society-Europe (dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka)

Pracownicy Instytutu Sławistyki PAN są członkami następujących polskich stowarzyszeń, towarzystw naukowych, instytutów naukowych, rad naukowych oraz fundacji, a także innych gremiów (układ alfabetyczny):

Akademickie Centrum Badań Euroregionalnych
 Centrum Badań nad Zagładą Żydów
 Centrum Białoruskich Studiów (UW)
 Fundacja Gender Center
 Fundacja na rzecz Nauki Polskiej
 Fundacja Sławistyczna
 Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW
 Instytut Kaszubski
 Instytut Literatury Polskiej
 Instytut Sławistyki Zachodniej i Południowej UW
 Komitet Porozumiewawczy Humanistyki Polskiej
 Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe
 Łódzkie Towarzystwo Naukowe
 Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej
 Polski Instytut Antropologii
 Polskie Towarzystwo Badań Teatralnych
 Polskie Towarzystwo Białorutenistyczne
 Polskie Towarzystwo Fonetyczne
 Polskie Towarzystwo Historyczne
 Polskie Towarzystwo Językoznawcze
 Polskie Towarzystwo Kulturoznawcze
 Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
 Polskie Towarzystwo Numizmatyczne. Oddział w Poznaniu im. Józefa Kostrzewskiego
 Polskie Towarzystwo Socjologiczne
 Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata
 Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
 Rada Naukowa Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW
 Rada Naukowa Instytutu Literatury Polskiej UW

Rada Naukowa Konwersatorium EUROJOS

Rada Naukowa Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata

Rada Programowa przy Instytucie Biografistyki Polonijnej

Stowarzyszenie Hispanistów Polskich

Stowarzyszenie im. Stefana Żeromskiego

Towarzystwo Naukowe Warszawskie

Towarzystwo Res Carpatica

Wydział Filologiczny UMK

X. REFERATY I WYKŁADY WYGŁOSZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN NA KONFERENCJACH ZA GRANICĄ

1. REFERATY WYGŁOSZONE ZA GRANICĄ

Ogółem: **85** referatów pracowników wygłoszonych na międzynarodowych konferencjach za granicą

dr Jakub Banasiak

- УКРАЇНСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ І СУЧАСНІСТЬ – Слов'янська мовознавча термінологія в цифровому просторі. Tytuł referatu: *The Polish school of semantic grammar (Polish semantic grammar circle)*, 16-17.05.2019, Kijów, Ukraina

dr Anna Boguska

- 20th International Conference of the Utopian Studies Society, Europe: Utopia, Dystopia and Climate Change. Tytuł referatu: *A world on the edge of prosperity and survival: Towards a post-naturalistic utopia in the studies of Croatian social ecologists*, 1-5.7.2019, Prato, Włochy
- 2019 ANNUAL CONVENTION, SAN FRANCISCO, CA – Belief. Tytuł referatu: *Faith as a remedy for modern anxiety? Croatian theological thought in the 20th century against the spiritual crisis of contemporary civilization*, 23-26.11.2019, San Francisco, USA

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

- Third Annual Memory Studies Association Conference Tytuł referatu: *Recycling of memory. German War Memorials in Poland after 1945*, 25-28.06.2019, Madryt, Hiszpania

- Theatres of War. Tytuł referatu: *Commemorative Warscape in Poland after 1945*, 8-9.11.2019, Lancaster, Wielka Brytania

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

- Revitalisation linguistique : pour qui ? pour quoi ? Idéologies et stratégies à l'œuvre dans les processus de redynamisation des langues minoritaires de l'Union Européenne. Tytuł referatu: *La (re)vitalisation des langues sorabes vue par les acteurs principaux de la scène sorabe*, 12.04.2019, Poitiers, Francja
- International Conference on Minority Languages XVII, Tytuł referatu: *Learning a minority language and English at school: methods, motivations, attitudes. A case of non-native students in the Upper Sorbian Grammar School*, 22.05-24.05.2019, Leeuwarden, Holandia
- Final conference of the Sorbian part of the SMiLE project. Tytuł referatu: *Final conference of the Sorbian part of the SMiLE project*, 31.05.2019, Bautzen, Niemcy
- Konzeptualisierungen kleiner (europäischer) und nicht-westlicher Kulturen // Kanonische Konzepte, strukturelle Asymmetrien und Möglichkeiten des Vergleichs Conceptualising Small (European) and Non-Western Cultures // Canonical Concepts, Structural Asymmetries and Promising Routes for Comparison. Tytuł referatu: *The concepts of 'native speaker' and 'new speaker' against the background of the minority language community: power relations and language ideologies*, 10-11.10.2019, Drezno, Niemcy

dr Ewelina Drzewiecka

- International Meeting of the Society of Biblical Literature 2019. Tytuł referatu: *Life of Jesus by Teodora Dimova. Biblical narrative in the Bulgarian literature after 1989*, 1-5.07.2019, Rzym, Włochy
- Granice i pogranicza. Modele biblijne i ich inspiracje w średniowiecznych i nowoczesnych literaturach i kulturach południowosłowiańskich. Tytuł referatu: *Boundaries and Frontiers: About the theological and aesthetical novelty in two novels by Theodora Dimova*, 3-4.10.2019, Sofia, Bułgaria

dr hab. Maksim Duszkin, prof. IS PAN

- Pod znakiem Orła i Pogoni. Polsko-litewskie związki naukowe i kulturowe w dziejach Uniwersytetu Wileńskiego. Tytuł referatu: *Czasopismo „Acta Baltico-Slavica” w kontekście polsko-litewskich kontaktów naukowych*, 21-22.11.2019, Wilno, Litwa

dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

- Восьмы Міжнародны Кангрэс даследчыкаў Беларусі. Eighth International Congress of Belarusian Studies. Tytuł referatu: *„Z etymi żydami oczeń trudno żyć”. Żydzi w oczach chłopów poleskich w latach 30. XX wieku*, 27-29.09.2019, Wilno, Litwa
- Lessons and Legacies 2019. Tytuł referatu: *“Our own traitor” as the Focal Point of Belarusian Folk Narrative on Local Perpetrators of the Holocaust*, 4-7.11.2019, Monachium, Niemcy

dr Marcin Fastyn

- УКРАЇНСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ І СУЧАСНІСТЬ – Слов'янська мовознавча термінологія в цифровому просторі. Tytuł referatu: *Terminologia kosmozoologiczna „Dzienników gwiazdowych” S. Lema w przekładach na języki słowiańskie*, 16-17.05, Kijów, Ukraina

prof. dr hab. Joanna Goszczyńska

- Na przestrzeni czasu. Polsko-słowackie kontakty językowe i kulturowe. Tytuł referatu: *Rola polskiej myśli historiozoficznej w koncepcjach myślicieli słowackich*, 18.10. 2019, Bratysława, Słowacja

dr Katarzyna Glinianowicz

- Міжнародна наукова конференція „Тіло як текст та текст тіла: тіло / тілесність у художньому та літературознавчому дискурсах”. Tytuł referatu: *Девіантні шляхтичі, сухотні попадянки, заразливі панотці...: Хворі тіла в галицьких літературах зламу XIX і XX ст.*, 28-29.03.2019, Kijów, Ukraina

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- In Dialogue: Polish-Jewish Relations. Tytuł referatu: *The Idea of Żydokomuna in Post-War Poland*, 5.05.2019, Nowy Jork, USA
- Democracy 2.0. Tytuł referatu: *Democracy in East Central Europe*, 4-5.10.2019, Nowy Jork, USA

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

- 46. Międzynarodowa Konferencja Naukowa w Ochrydzie. Tytuł referatu (referat wygłoszony w j. macedońskim): *Razvoj na makedonskata literatura od perspektiva na prevodi na polski jazik. Ispolnuvanje na zavetot na Blaze Koneski*, 23-24.08.2019, Ochryd, Macedonia

prof. dr hab. Ryszard Grzesik

- W sieci kontaktów. Tysiąc lat współpracy węgiersko-polskiej / A kapcsolatok hálójában. A magyar-lengyel együttműködése ezer éve. Tytuł referatu: *Niezwykła kariera Attyli. Od Bicza Bożego do pierwszego króla*, 3-4.10.2019, Budapeszt, Węgry
- W sieci kontaktów. Tysiąc lat współpracy węgiersko-polskiej / A kapcsolatok hálójában. A magyar-lengyel együttműködése ezer éve. Przewodzenie panelu: *Europa Środkowa w historiografii / Közép Európa a történetírásban*, 3-4.10. 2019, Budapeszt, Węgry

dr hab. Mariola Jakubowicz, prof. IS PAN

- IV Международная научная конференция. Этнолингвистика. Ономастика. Этимология Tytuł referatu: *Выделение семантических полей реконструированной лексики (из работы над 11. томом Праславянского словаря)*, 9-13.09.2019, Jekaterynburg, Rosja

dr Elżbieta Janicka

- La nouvelle école polonaise d'histoire de la Shoah, Colloque international. Tytuł referatu: *Les observateurs participants de la Shoah. Pour de nouvelles catégories descriptives*, 21-22.02.2019, Paryż, Francja
- Hommage à Kazik (Simha Rotem). Dans le cadre de la commémoration du soulèvement du ghetto de Varsovie Tytuł referatu: *Hors pair*, 18.04.2019, Paryż, Francja
- Arte visiva, luogo e memoria: testimonianza e radicamento. I lieux de mémoire, i paesaggi contaminati e il posto dell'artista. Tytuł referatu: *A Holocaust History of the Environment. From Treblinka to "Herbarium" and Back*, 18-19.06.2019, Rzym, Włochy
- Cultural Histories of the Holocaust. Tytuł referatu: *Disintegrated History? On the double impermeability of Holocaust Studies in Poland*, 23-25.09.2019, Praga, Czechy
- The Holocaust in Europe: Research Trends, Pedagogical Approaches, and Political Challenges (Special Lessons and Legacies Conference Munich). Tytuł referatu: *Polish Dream. For a Deconstruction of the Common Polish Belief in the Prevalence of Help for Jews in German-Occupied Poland*, 4-7.11.2019, Monachium, Niemcy

dr Małgorzata Kasner

- Pod znakiem Orła i Pogoni. Polsko-litewskie związki naukowe i kulturowe w dziejach Uniwersytetu Wileńskiego. Tytuł referatu: *Wilno jako wyzwanie: o projektach #skaitomevilniu i <literatugatve> z perspektywy pamięci performatywnej*, 21-22.11.2019, Wilno, Litwa

dr Paweł Kowalski

- E-dictionaries and E-lexicography. Tytuł referatu: *Multilingual dictionary of keywords as a tool for iSybislaw bibliographic database/Wielojęzyczny słownik słów kluczowych jako narzędzie cyfrowej bazy bibliograficznej z zakresu językoznawstwa slawistycznego*, 10-11.05. 2019, Zagrzeb, Chorwacja
- УКРАЇНСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ І СУЧАСНІСТЬ – СЛОВ'ЯНСЬКА МОВОЗНАВЧА термінологія в цифровому просторі. Tytuł referatu: *System informacyjno-wyszukiwawczy iSybislaw a efekt synergiczny. Refleksja nad terminologią i językiem słów kluczowych w perspektywie językoznawczej*, 16-17.05.2019, Kijów, Ukraina
- «Славянская дэрываталогія: слоўнікі вытворных слоў і вытворныя словы ў слоўніках». Tytuł referatu: *Struktura artykułów hasłowych w polskich i słoweńskich słownikach słowotwórczych*, 4-7.06.2019, Mińsk, Białoruś

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- O relacjach polsko-rumuńskich na przestrzeni wieków w stulecie nawiązania stosunków dyplomatycznych. Tytuł referatu: *Kazimierz Feleszko – między Czerniowcami a Warszawą na konferencji*, 29-31.08.2019, Suczawa, Rumunia
- Współczesne metody nauczania języka polskiego. Tytuł referatu: *Dwujęzyczność czy wielojęzyczność? Język polski na Ukrainie*, 8-9.09.2019, Berdiańsk, Ukraina
- Україна – Польща – Туреччина: що варто пам'ятати?. Tytuł referatu: *Polsko-tureckie kontakty historyczno-kulturowe*, 9.09.2019, Berdiańsk, Ukraina
- Romanian Slavic Studies and the dialogue of cultures in 2019. 70 years of Slavic Studies at the University of Bucharest. Tytuł referatu: *Wspólnota językowa w Karpatach*, 20-21.09.2019, Bukareszt, Rumunia
- Українська мова і сфера сакрального. Tytuł referatu: *Wielojęzyczność katolików na Bukowinie Karpackiej*, 20-23.12.2019, Czerniowce, Ukraina
- Polacy na Wschodzie: rola jednostki w procesie historycznym. Tytuł referatu: *Rola jednostek w procesie odrodzenia tożsamości na Bukowinie: Kazimierz Feleszko i Jadwiga Kuczabińska*, 7-10.11.2019, Berdiańsk, Ukraina

dr Pavlo Levchuk

- Сучасні проблеми романського і германського мовознавства. Tytuł referatu: *Українська мова у школах Кракова, 15.02.2019, Równe, Ukraina*

dr hab. Ewa Masłowska, prof. IS PAN

- Этнолингвистика. Ономастика. Этимология. Tytuł referatu: *Myślenie symboliczne w kreowaniu wyobrażeń duszy w postaci ptaka. Ujęcie etnolingwistyczne, 9-13.09. 2019, Jekaterynburg, Rosja*

dr Wojciech Mądry

- St. Petersburg International Historical Forum. Tytuł referatu: *Władysław Kowalenko (1884-1966) - Polish scholar of early medieval Slavdom, the founder of the secret University during the World War II, 29.10-03.11.2019, Sankt Petersburg*

dr hab. Katarzyna Osińska, prof. IS PAN

- Gosudarstwiennyj institut iskusstwoznaniija, Tytuł referatu: *Общественное и личное в польском театре 1990-х (Obszczestwiennoje i licznoje w polskom teatrze 90.), 23-24.09.2019, Moskwa, Rosja*

dr Małgorzata Ostrówka

- Word. Meaning. Dictionary. International Scientific Conference to commemorate the 146 th anniversary of the academician Janis Endzelins. Tytuł referatu: *Slovar' sovremennogo severo-vostochnogo pol'skogo razgovorpogo jazyka kak svidetel'stvo bogatctva regional'noj leksiki, 21-22.02.2019, Ryga, Łotwa*
- Nařeční lexikum v pomezních oblastech. Historie, současnost, perspektivy Mezinárodní vědecká konference. Tytuł referatu: *Metody pozyskiwania i opracowania materiału do „Słownika mówionej polszczyzny północnokresowej”, 11-12.04.2019, Praga, Czechy*

- Łotwa i Polska na przestrzeni 100 lat. Tytuł referatu: *Pamiętnik dla dzieci Heleny Masalskiej – świadectwo językowych kontaktów polsko-łotewskich*, 10-11.10.2019, Ryga, Łotwa

dr Karolina Panz

- New Findings on Poland and Its Neighbors: Interdisciplinary Approaches to the Study of the Holocaust. Tytuł referatu: *Anti-Jewish Violence in the Podhale Region, 1936-1946*, 29.07-02.08.2019, Waszyngton, USA

dr Dorota Pazio-Wlazłowska

- СЛАВЯНСКИЕ ЯЗЫКИ В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННЫХ ВЫЗОВОВ. Tytuł referatu: *Самопрезентация современного мужчины в тексте брачного объявления (на материале польского и русского языков)*, 13-14.05.2019, Tomsk, Rosja
- IV Международная научная конференция Этнолингвистика. Ономастика. Этимология Tytuł referatu: *Образ современной семьи в российских женских онлайн-журналах*, 9-13.09.2019, Jekaterynburg, Rosja

dr Agnieszka Pluwak

- 6th. International Conference on Applied Linguistics Issues (ALI 2019). Tytuł referatu: *Towards understanding of natural language in the design of chatbot flow*, 19-20.07.2019, Sankt Petersburg, Rosja

mgr Szymon Pogwizd

- IV Международная научная конференция. Этнолингвистика. Ономастика. Этимология Tytuł referatu: *Семантические соответствия в развитии континуантов лексем праславянского происхождения (Из опыта работ на 11-ом томе Праславянского словаря)*, 9-13.09.2019, Jekaterynburg, Rosja

dr Irena Prawdzc

- Workshop zur Annotation und Verarbeitung gesprochener Korpusdaten des Polnischen. Tytuł referatu: *Das LangGener-Korpus: Transkriptionsregeln, technische Pipeline und Workflow, Metadaten*, 24.05.2019, Jena, Niemcy

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- Inflantczycy. Łotewsko-polskie związki literackie, językowe i kulturowe w XIX i XX wieku. Tytuł referatu: *Językowe wyróżniki XIX-wiecznego savoir-vivre'u w opowiadaniu Stefanii Ulanowskiej „Babie lato”*, 13-14.06.2019, Rēzekne, Łotwa
- Slovanské dialekty v jazykovém kontaktu. Nářeční lexikum v pomezních oblastech v minulosti a současnosti. Tytuł referatu: *Problemy z rozróżnieniem pożyczek od dawnych powiązań leksykalnych na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim*, 11-12.04.2019, Praga, Czechy
- Współpraca naukowa humanistów ukraińskich i polskich. Historie – idee – projekty. Tytuł referatu: *Perspektywa współczesna i historyczna w badaniach nad wschodnią Słowiańszczyzną w Instytucie Slawistyki Polskiej Akademii Nauk*, 20-21.09.2019, Kijów, Ukraina
- Діалектний часопростір. Світлої пам'яті Наталі Хобзей. Актуальні проблеми діалектології 17. Tytuł referatu: *Польсько-східнослов'янські контакти в синхронійному та діахронійному аспектах*, 10-11.10.2019, Lwów, Ukraina

dr Katarzyna Roman-Rawska

- 2019 ASEES Summer Convention “Culture Wars”. Tytuł referatu: *Disputes Over Community Boundaries in Russian Literary Field After 1991*, 14-16.06.2019, Zagrzeb, Chorwacja

dr hab. Joanna Roszak, prof. IS PAN

- Polacy tworzący nowoczesną Wielką Brytanię – wkład polskich inżynierów w rozwój brytyjskiej myśli technicznej na przestrzeni ostatniego stulecia. Tytuł

referatu: *I Had the Strangest Dream. Józefa Rotblata anatomia pokoju*, 13.04.2019, Londyn, Wielka Brytania

- Colloque international Maria Szymanowska (1789-1831) et son temps. Tytuł referatu: *In quest of new ways: Rahel Varnhagen and her heiresses*, 19.09.2019, Paryż, Francja

dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN

- Antano ir Jono Juškų kultūrinio palikimo retrospektyva: nauji požiūrai ir tyrimai [Dziedzictwo kulturowe Antoniego i Jana Juskiewiczów w ujęciu retrospektywnym: nowe aspekty i badania]. Tytuł referatu: *Antano Juškos lietuvių-lenkų kalbų žodynai iš XXI amžiaus perspektyvos [Słowniki litewsko-polskie Antoniego Juskiewicza z perspektywy XXI wieku]*, 7.06.2019, Wilno, Litwa
- III Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Języki słowiańskie w ujęciu socjolingwistycznym” Komisji Socjolingwistyki afiliowanej przy Międzynarodowym Komitecie Slawistów. Tytuł referatu: *Komunikowanie na zajęciach pilatesu a język blogów pilatesowych*, 5-7.09.2019, Rijeka, Chorwacja
- IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Tożsamość na styku kultur”. Tytuł referatu: *Tożsamość regionalna w dobie globalizacji (na przykładzie Kujaw)*, 17-18.10.2019, Wilno, Litwa

prof. dr hab. Irena Sawicka

- Veda a umenie bez barrier. Tytuł referatu: *Mechanizmy konwergencji fonetycznej językowej w lidze językowej*, 6-8.03.2019, Koszyce, Słowacja
- 2nd International Conference on Language Contact in the Balkans and Asia Minor Tytuł referatu: *The Balkan Sandhi*, 8-10.11.2019, Saloniki, Grecja
- МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК – ИЗВОР НА ФИЛОЛОШКИ И НА КУЛТУРОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА. Tytuł referatu: *ИЗРАЗУВАЊЕ НА ЛИНГВИСТИЧКИТЕ ФУНКЦИИ ПРЕКУ ИНТОНАЦИЈАТА ВО СОВРЕМЕНИОТ МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК*, 13-14.11.2019, Skopje, Macedonia
- Komisja Fonetyki i Fonologii MKS, Tytuł referatu: *Miejsce akcentu w języku macedońskim*, 26-27.09.2019, Praga, Czechy

- The 12th Congress of South-East European Studies. Tytuł referatu: *Convergent phonetic phenomena in the Central Balkanic area*, 2-6.09.2019, Bukareszt, Rumunia
- Govor i jezik. VII internacionalna konferencija o fundamentalnim i primenjenim aspektima govora i jezika. Tytuł referatu: *Encoding Word Focus with Intonation in Macedonian*, 1-2.11.2019, Belgrad, Serbia

dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof IS PAN

- Anti-communist armed resistance in the East-Central Europe after the World War II. Tytuł referatu: *Post-war anti-Soviet resistance in Belarus in historiography and oral history*, 4.10.2019, Wilno, Litwa
- Polacy na Białorusi od końca XIX do początku XXI wieku. tom III. Niepodległość 1918-2018. Polskie i białoruskie idee niepodległościowe. Tytuł referatu: *Stosunki polsko-białoruskie w Mińsku i na Mińszczyźnie w 1918 roku*, 28-30.10.2019, Grodno, Białoruś
- Grodnae et Orbi. Tytuł referatu: *Harodnia uwosień 1939 goda u wusnych uspaminach i sawieckim druku*, 7.11.2019, Grodno, Białoruś
- VIII Międzynarodowy kongres badaczy Białorusi. Tytuł referatu: *Da pytannia pra znaczenie sawieckaj respubliki u gistoryi Biełarusi*, 27-29.09.2019, Wilno, Litwa
- Powstanie 1863-1864 roku w pamięci historycznej Litwinów, Polaków i Białorusinów. Tytuł referatu: *Powstanie Styczniowe w pamięci Białorusinów*, 21.11.2019, Wilno, Litwa

dr hab. Piotr Sobotka, prof. IS PAN

- SLE 2019 – 52nd Annual Meeting. Tytuł referatu: *The grammaticalization approach to an etymological reconstructiuon: A case of Slavic epistemic lexis*, 21-24.08.2019, Lipsk, Niemcy
- IV Международная научная конференция „Этнолингвистика. Ономастика. Этимология”. Tytuł referatu: *Этимология и смысловое развитие северносавянских коннекторов, образованных от местоимений*, 9-13.09.2019, Jekaterynburg, Rosja

dr Wojciech Sosnowski

- Annual international conference of the institute for bulgarian language 2019, Tytuł referatu: *КЪМ ВЪПРОСА ЗА МЕЖДУЕЗИКОВАТА ЕКВИВАЛЕНТНОСТ ПРИ ФРАЗЕОЛОГИЯТА (ЛЕКСИКОГРАФСКИ АСПЕКТИ)*, 14-15.05.2019, Sofia, Bułgaria
- ЛЮДИНА. КОМП'ЮТЕР. КОМУНІКАЦІЯ. Tytuł referatu: *Konfrontacja językowa procesu kalkowania frazeologii we współczesnym języku polskim i ukraińskim*, 25-27.09.2019, Lwów, Ukraina

dr hab. Grażyna Szwat-Gylybowa, prof. IS PAN

- Boundaries and Frontiers in South Slavic Cultures: The city and the biblical tradition. Tytuł referatu: *Мостове и канали, или граници в практиките на българските хаджи. Случаят на Михаил Маджаров*, 3-4.10.2019, Sofia, Bułgaria

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- Colloque international: La nouvelle école polonaise d'histoire de la shoah. Tytuł referatu: *Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego: inspiracje i metodologia*, 21-22.02.2019, Paryż, Francja

dr Roman Tymoshuk

- Українська термінологія і сучасність. Tytuł referatu: *Wyszukiwanie informacji a polska terminologia językoznawcza w systemie informacyjnym iSybislav*, 16-17.05.2019, Kijów, Ukraina
- ЛЮДИНА. КОМП'ЮТЕР. КОМУНІКАЦІЯ. Tytuł referatu: *Konfrontacja językowa procesu kalkowania frazeologii we współczesnym języku polskim i ukraińskim*, 25-27.09.2019, Lwów, Ukraina

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- ASEEEES Summer Convention. Tytuł referatu: *Images of Divisions. Visual articulations of culture wars in the former Yugoslavia after 2000*, 14-16.06.2019, Zagreb, Chorwacja
- ASEEEES Annual Convention. Tytuł referatu: *'Girls Just Want To Have FUNdamental Rights': Political Resistance, Women, and Belief in the Possibility of Change in Serbia and Croatia after the Year 2000*, 23-26.11.2019, San Francisco, USA
- Boundaries and Frontiers in South Slavic Cultures: the City and the Biblical Tradition. Tytuł referatu: *Performing values. Urban citizenship in Belgrade and Zagreb*, 3-4.10.2019, Sofia, Bułgaria
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesne metody nauczania języka polskiego”. Tytuł referatu: *Prestiz wielojęzyczności. Jak go budować?*, 9-11.09.2019, Berdiańsk, Ukraina
- ASEEEES Annual Convention, przewodniczenie panelowi “About the Identity of Balkan Slavs” i udział w roli dyskutantki w panelu, 23-26.11.2019, San Francisco, USA

2. WYKŁADY I REFERATY
WYGŁOSZONE NA ZAPROSZENIE ZAGRANICZNYCH INSTYTUCJI

Ogółem: 21

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

- Instytut Socjologii Uniwersytetu Karola w Pradze. Tytuł referatu: *Co pamatuje krajina?*, 06.03.2019, Praga, Czechy

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

- Maćica Serbska. Tytuł referatu: *Zhubjene džěci. K problematice serbskich noworěčnikow na Serbskim gymnaziju Budyšin*, 8.03.2019, Bautzen, Niemcy

- Uniwersytet w Lipsku. Tytuł referatu: *What is the place of Upper Sorbian new speakers and learners in Lusatia?*, 25.04.2019, Lipsk, Niemcy
- Rěčny centrum WITAJ / WITAJ-Sprachzentrum. Tytuł referatu: *Wopyty rewitalizacije serbskeju rěcowu: staw a wupominanja*, 20.06.2019, Cottbus, Niemcy
- Rěčny centrum WITAJ / WITAJ-Sprachzentrum. Tytuł referatu: *Zhubjene dźěći. K problematice serbskich noworěčnikow na Serbskim gymnaziju Budyšin*, 24.04.2019, Bautzen, Niemcy

prof. dr hab. Joanna Goszczyńska

- Moravská zemská knihovna. Tytuł referatu: *Recepce české literatury v Polsku*, 7.07.2019, Usti nad Labem, Czechy

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- The New University In Exile Consortium at the New School for Social Research. Tytuł referatu: *Miłosz and Brodsky on Exile*, 18.10.2019, Nowy Jork, USA

dr Elżbieta Janicka

- Dipartimento LCM dell'Università di Genova. Tytuł referatu: *Is photography possible after the Holocaust? On the visibility of the invisible – an attempt of a critical gaze*, 16.10.2019, Genewa, Szwajcaria

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- Związek Polaków w Rumunii, Tytuł referatu: *Językowe dziedzictwo Polaków bukowińskich*, 11.05.2019, Bukareszt, Rumunia
- Towarzystwo Kultury Polskiej, Tytuł referatu: *„Mowa polska na Bukowinie”: interdyscyplinarne badania w regionie wielokulturowym. Podsumowanie projektu, część I*, 25.08.2019, Piotrowce Dolne, Ukraina

- Obwodowe Towarzystwo Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza. Tytuł referatu: *„Mowa polska na Bukowinie”: interdyscyplinarne badania w regionie wielokulturowym. Podsumowanie projektu, część II*, 27.08.2019, Czerniowce, Ukraina
- Uniwersytet Pedagogiczny. Tytuł referatu: *Dziedzictwo kulturowe w badaniach socjolingwisty*, 10.09.2019, Berdiańsk, Ukraina

dr hab. prof. IS PAN Osińska Katarzyna

- DAMU – Divadelní fakulta Akademie múzických umění (Wydział Teatralny Akademii Sztuk Scenicznych). Tytuł referatu: *Studia i laboratoria teatralne w Rosji na początku XX wieku*, 16.10.2019, Praga, Czechy
- DAMU – Divadelní fakulta Akademie múzických umění (Wydział Teatralny Akademii Sztuk Scenicznych). Tytuł referatu: *Sto lat później. Studia i laboratoria teatralne w Rosji na przełomie XX i XXI wieku*, 17.10.2019, Praga, Czechy

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- Prešovská Univerzita v Prešove Filozofická Fakulta, Inštitút ukrajiništyky a stredoeurópskych štúdií. Tytuł referatu: *Nazwiska Polaków w ujęciu geograficznym*, 13.03.2019, Preszów, Słowacja
- Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II. Tytuł referatu: *Badania nad gwarami wschodniosłowiańskimi w Instytucie Slawistyki PAN w Warszawie*, 3.05.2019, Beregove, Ukraina
- Ужгородський національний університет. Tytuł referatu: *Metody opracowywania słowiańskich atlasów gwarowych*, 2.05.2019, Użgorod, Ukraina

dr Wojciech Sosnowski

- Uniwersytet RUHR w Bochum. Tytuł referatu: *Учебный процесс: Дигитализация? Инфантилизация? Интеллектуализация?*, 29.03.2019, Bochum, Niemcy

- Uniwersytet Karola w Pradze. Tytuł referatu: *Эффективное преподавание РКИ – приёмы, технологии, секреты*, 10.04.2019, Praga, Czechy
- Uniwersytet Viadrina. Tytuł referatu: *«Приемы выведения в речь, организации общения и групповой коммуникации на занятиях по РКИ в вузах». Learning process: Digitalization? Infantilization? Intellectualization?* 20.09.2019, Frankfurt nad Odrą, Niemcy

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- Yad Vashem. Tytuł referatu: *The Kielce pogrom*, 28.11.2019, Jerozolima, Izrael

XI. KONFERENCJE I INNE WYDARZENIA NAUKOWE ORGANIZOWANE I
WSPÓŁORGANIZOWANE
PRZEZ INSTYTUT SLAWISTYKI PAN

1. KONFERENCJE MIĘDZYNARODOWE

Konferencje międzynarodowe za granicą

Ogółem: 4

- Międzynarodowa konferencja naukowa „Inflantczycy. Łotewsko-polskie związki literackie, językowe i kulturowe w XIX i XX wieku”, 13-14.06.2019, Rēzekne Łotwa. Konferencja organizowana przez: Instytut Slawistyki PAN, Katedrę Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” Uniwersytetu w Białymstoku, Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmija, Książnicę Podlaską im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku.

Międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Inflantczycy. Łotewsko-polskie związki literackie, językowe i kulturowe w XIX i XX wieku” odbyła się w dniach 13-14 czerwca 2019 roku w Rēzekne na Łotwie. Tematyka referatów zaprezentowanych podczas konferencji skupiała się wokół kilku zagadnień: pisarze polscy pochodzący z dawnych Inflant Polskich; łotewsko-polskie interferencje literackie, językowe i kulturowe; obraz Polaka w literaturze łotewskiej i Łotysza w literaturze polskiej; językowe konteksty polsko-łotewskie; wyobrażenia Łotwy i Łotyszy w kulturze polskiej; twórczość i biografia Stefanii Ulanowskiej; Polki-pisarki z ziem łotewskich; przemiany obszaru kultury łotewskiej w polskich badaniach od XIX do XXI wieku. Uczestnikami naukowego spotkania na wschodzie Łotwy byli naukowcy z różnych ośrodków – z Białegostoku, Odessy, Rēzekne, Torunia, Warszawy, Wilna. Instytut Slawistyki reprezentowała **dr hab. Dorota K. Rembiszewska, prof. IS PAN**, która wygłosiła referat „Językowe wyróżniki XIX-wiecznego savoir-vivre’u w opowiadaniu Stefanii Ulanowskiej «Babie lato»”. Ciekawe podsumowanie sesji stanowiła wycieczka do Wielon (Viļāni) – miejscowości, z której wyruszała na eksploracje terenowe Stefania Ulanowska, autorka pracy Łotysze Inflant Polskich, a w szczególności gminy wielońskiej, powiatu rzeżyckiego: obraz

etnograficzny (cz. 1-3, 1891-1895). Opracowanie to do dziś stanowi bogate źródło wiedzy na temat języka i obyczajów mieszkańców Łatgalii w wieku XIX. W miejscowym muzeum znajduje się stała ekspozycja poświęcona tej etnografce.

Organizatorzy z Instytutu Sławistyki PAN: **dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN**

- „Współczesne metody nauczania języka polskiego” – konferencja glottodydaktyczna Instytutu Sławistyki PAN i Fundacji Sławistycznej, Berdiańsk, 9-11.09.2019. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Fundację Sławistyczną, Katedrę Polonistyki Narodowego Uniwersytetu im. T. Szewczenki w Kijowie, Międzynarodową Szkołę Ukrainistyki Narodowej Akademii Nauk, Polskie Kulturalno- Oświatowe Towarzystwo „Odrodzenie” w Berdiańsku, Centrum Języka i Kultury Polskiej Berdiańskiego Uniwersytetu Zarządzania i Biznesu, Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

W dniach 9-11 września 2019 roku w Berdiańsku na Ukrainie odbyła się II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesne metody nauczania języka polskiego”, której organizatorami byli Fundacja Sławistyczna oraz Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk. Potrzeba zorganizowania już po raz drugi konferencji glottodydaktycznej na Ukrainie podyktowana była przeświadczeniem, że kształcenie nauczycieli języka polskiego jako obcego przekłada się nie tylko na kształtowanie kompetencji językowych, ale również na formowanie postaw społecznych ich uczniów. Jak pokazuje współczesna sytuacja, w większości przypadków uczniowie ci stają się w przyszłości studentami polskich uczelni i pracownikami polskich firm. W konferencji wzięło udział 100 uczestników. Wygłoszono 22 referaty (8 referatów uczestników z zagranicznych ośrodków). W konferencji wzięło udział 5 jednostek naukowych.

Oprócz paneli teoretycznych prezentujących stan badań nad językiem polskim na Ukrainie (m.in. referaty prof. Lecha Suchomłynowa, **dr hab. Heleny Krasowskiej, prof. IS PAN** i mgr Olgi Popovej) podczas konferencji odbyły się zajęcia praktyczne (prowadzone m.in. przez **dr Ewę Wróblewską-Trochimiuk**), w trakcie których nauczyciele języka polskiego dowiedzieli się, jak w przystępny sposób uczyć polskiej etykiety językowej, a także jak przekazywać informacje o polskich realiach społeczno-kulturowych. Tematyka konferencji stanowiła więc odpowiedź na bieżące zapotrzebowanie glottodydaktyków. Podczas spotkania dokonano także przeglądu,

analizy i konfrontacji współczesnych podręczników do nauki języka polskiego, zaprezentowano autorskie programy i metody nauczania, a w trybie warsztatowym przygotowywano materiały do wspólnej bazy narzędzi dydaktycznych.

Organizatorzy z Instytutu Sławistyki PAN: **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk.**

- Konferencja „Pogranicza i granice w kulturach południowoślowiańskich. Miasto i tradycja biblijna”, Sofia, 3-4.10.2019. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Instytut Literatury Bułgarskiej Akademii Nauk oraz Centrum Cyrylometodejskie przy Bułgarskiej Akademii Nauk.

W dniach 3-4 października 2019 roku w Sofii odbyła się międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja pt. „Pogranicza i granice w kulturach południowoślowiańskich. Miasto i tradycja biblijna” organizowana przez Instytut Sławistyki PAN, Instytut Literatury Bułgarskiej Akademii Nauk oraz Centrum Cyrylometodejskie przy Bułgarskiej Akademii Nauk. Konferencja została zorganizowana w ramach projektów „Miasto w dynamice kultury” oraz „Granice i pogranicza. Modele biblijne i ich inspiracje w średniowiecznych i nowoczesnych literaturach i kulturach południowoślowiańskich”. W konferencji wzięło udział 40 osób (referenci z 7 jednostek naukowych). Z Instytutu Sławistyki PAN referaty wygłosiły: **dr Anna Boguska, dr Ewelina Drzewiecka, dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk.**

Organizatorzy z Instytutu Sławistyki PAN: **dr Ewelina Drzewiecka**

- Polsko-ukraińska konferencja naukowo-praktyczna „Polacy na Wschodzie: rola jednostki w procesie historycznym” oraz III Panel Naukowo-Dydaktyczny „Współczesne metody nauczania języka polskiego jako obcego” w ramach Dni Nauki Polskiej w Berdiańsku, 7-10.11.2019. Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN, Centrum Języka i Kultury Polskiej Berdiańskiego Uniwersytetu Zarządzania i Biznesu, Konsulat Główny RP w Charkowie.

W dniach 7-10 listopada 2019 roku w nadmorskim Berdiańsku na Ukrainie odbyły się Dni Nauki Polskiej. Najważniejszymi wydarzeniami były: Konferencja Naukowo-Praktyczna „Polacy na Wschodzie: rola jednostki w procesie historycznym” oraz III

Panel Naukowo-Dydaktyczny „Współczesne metody nauczania języka polskiego jako obcego”. Dni Nauki Polskiej w Berdiańsku odbywały się pod patronatem Konsulatu Generalnego RP w Charkowie oraz Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk. Polsko-ukraińskie spotkania naukowe współorganizowane przez nasz Instytut mają już dość długą tradycję. Ich inicjatorami są **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**, oraz prof. Lech Aleksy Suchomłynow. Konsulat RP w Charkowie reprezentowała Wicekonsul Barbara Kaczmarczyk, która podczas otwarcia wielokrotnie podkreślała potrzebę organizacji polsko-ukraińskich spotkań naukowych. Gospodarzem wydarzenia był Berdiański Uniwersytet Zarządzania i Biznesu, reprezentowany przez Rektora prof. Lidę Antoszkę.

W konferencji wzięło udział 150 badaczy. Wygłoszonych zostało 25 referatów, w tym 15 referatów prelegentów z zagranicznych ośrodków naukowych. W konferencji wzięło udział 13 jednostek naukowych. IS PAN reprezentowały: **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN** oraz **dr Karina Stempel-Gancarczyk**. Dr Stempel-Gancarczyk przybliżyła postać wybitnego Bukowińczyka Emila Biedrzyckiego, który popularyzował kulturę rumuńską w środowiskach polskich po wojnie. Dr hab. Helena Krasowska wygłosiła referat pt. „Rola jednostek w procesie odrodzenia tożsamości na Bukowinie: Kazimierz Feleszko i Jadwiga Kuczabińska”.

Organizatorzy z Instytutu Sławistyki PAN: **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**

Konferencje międzynarodowe w kraju

Ogółem: 2

- Międzynarodowa konferencja naukowa „Wiktor Petrow-Domontowycz – mapowanie twórczości pisarza”, Kraków, 6-7.06.2019. Konferencja organizowana przez: Katedrę Ukrainistyki Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk.

W 50. rocznicę śmierci Wiktora Petrowa, ukraińskiego pisarza, krytyka, historyka, filologa i archeologa Katedra Ukrainistyki Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego we współpracy z Instytutem Sławistyki Polskiej Akademii Nauk zorganizowała w Krakowie pierwszą z dwóch zaplanowanych konferencję „Wiktor Petrow-Domontowycz – mapowanie twórczości pisarza”. Wydarzenie to oficjalnie

zainicjowało projekt translatorsko-badawczy „Wiktor Petrow – w stronę krytycznej nowoczesności” realizowany przez zespół ukrainistów z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Instytutu Slawistyki PAN: dr Pawła Krupę (kierownik projektu, UJ), **dr hab. Katarzynę Kotyńską, prof. IS PAN, dr Katarzynę Glinianowicz** (IS PAN), mgr Przemysław Tomanka (UJ). Konferencja odbyła się w Międzynarodowym Centrum Kultury (6 czerwca) oraz Collegium Maius (7 czerwca). W spotkaniu wzięło udział 60 badaczy i badaczek dorobku literackiego, językoznawczego, historiozoficznego oraz archeologicznego ukraińskiego intelektualisty. Wygłoszono 43 referaty (referenci z 25 jednostek naukowych).

Krakowskie wydarzenie było pierwszą tego typu okazją do wymiany myśli na temat przewodnich idei, motywów, tropów pisarstwa Domontowycza, jak również odkryć archiwalnych, rezultatów analiz tekstologicznych oraz prezentacji nowych ujęć interpretacyjnych i metodologicznych jego twórczości. Wśród trzydziestu ośmiu prelegentek i prelegentów znaleźli się czołowi badacze spuścizny Petrowa oraz przedstawiciele światowej ukrainistyki z Austrii, Kanady, Niemiec, Polski, Ukrainy, USA. Konferencja odbyła się dzięki wsparciu finansowemu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (moduł Uniwersalia 2.2), Wydziału Filologicznego UJ oraz Towarzystwa Doktorantów UJ. Komitet organizacyjny konferencji tworzyli: prof. dr hab. Adam Fałowski (Katedra Ukrainistyki IFW UJ), **dr Katarzyna Glinianowicz** (IS PAN), dr Paweł Krupa (Katedra Ukrainistyki IFW UJ), mgr Joanna Majewska (Katedra Ukrainistyki IFW UJ). Patronat medialny nad wydarzeniem objęły czasopisma „Критика” i „Україна Модерна”.

Organizatorzy z Instytutu Slawistyki PAN: **dr Katarzyna Glinianowicz**

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wspólne dziedzictwo kulturowe i językowe”, 19-22.06.2019, w Jastrowiu. Konferencja organizowana przez: Fundację Slawistyczną, Instytut Slawistyki PAN, Regionalne Centrum Kultury w Pile, OKJ Ośrodek Kultury w Jastrowiu, Stowarzyszenie Res Carpathica, Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych Horyzont, Nadleśnictwo Jastrowie, Polskie Towarzystwo Leśne Oddział Nadnotecki, Urząd Gminy i Miasta Jastrowie.

Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Wspólne dziedzictwo kulturowe i językowe” odbyła się w dniach 19-22 czerwca 2019 roku w Jastrowiu. Była ósmym z

cyklu międzynarodowych spotkań naukowych poświęconych problematyce bukowińskiej, zainicjowanych na początku lat 90. XX wieku przez prof. Kazimierza Feleszkę. Organizatorkami tegorocznej konferencji z IS PAN były **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN** i **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk**. W konferencji wzięło udział 300 badaczy z 20 jednostek naukowych. Ogółem wygłoszono 52 referaty.

Punktem wyjścia dla refleksji nad dziedzictwem kulturowym i językowym była Bukowina, kraina geograficzno-historyczna leżąca na pograniczu ukraińsko-rumuńskim. Przez wiele lat na terenie tym osadzała się ludność zróżnicowana etnicznie: Ukraińcy, Rumuni, Żydzi, Niemcy, Węgrzy, Czesi, Słowacy, Ormianie, Cyganie i – szczególnie w XIX wieku – Polacy. Oprócz mozaiki narodowościowej cechą charakterystyczną regionu jest także zróżnicowanie wyznaniowe, które nie pokrywa się w prosty sposób z podziałami etnicznymi, co czyni ten teren niezwykle interesującym. To właśnie z tego powodu Bukowinę i jej stolicę Czerniowce zwykło się nazywać „Szwajcarią Wschodu”, „Jerozolimą nad Prutem”, „małym Wiedniem na Wschodzie”, „ostatnią Aleksandrią Europy”, a także terenem między Orientem a Okcydentem. Po 1918 roku (szczególnie w czasie II wojny światowej i tuż po niej) z powodów politycznych oraz ekonomicznych na obszarze Bukowiny rozpoczęły się intensywne ruchy migracyjne: w kierunku Polski, Niemiec, Słowacji, Czech, Bośni, Rosji, ale również Brazylii, USA i Kanady. Emigranci zachowali jednak w swojej pamięci obraz Bukowiny jako tygła pokojowo koegzystujących przedstawicieli różnych narodowości i z wielką dbałością pielęgnują dziedzictwo kulturowe i językowe tego obszaru do dzisiaj.

Ten pozytywny przykład ochrony dziedzictwa narodowego ma za zadanie stanowić inspirację dla rozważań nad innymi tego typu obszarami, gdzie dziedzictwo kulturowe i językowe należy do wielu różnych grup narodowych, a to, co lokalne krzyżuje się z regionalnym, narodowym i państwowym.

Organizatorzy z Instytutu Sławistyki PAN: **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN** i **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk**.

2. KONFERENCJE KRAJOWE

Ogółem: 1

- Konferencja „Przeszłość w leksyce polskiej i łacińskiej. In memoriam Elżbietae Kędelska”, 11.04.2019, Poznań

Konferencja organizowana przez: Instytut Sławistyki PAN

Zakład Językoznawstwa Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk był organizatorem konferencji „Przeszłość w leksyce polskiej i łacińskiej. In memoriam Elżbietae Kędelska”, która odbyła 11 kwietnia 2019 roku w Poznaniu.

Na konferencji zostały podjęte zagadnienia bliskie Profesor Elżbiecie Kędelskiej, takie jak historia języka, leksyka i leksykografia polsko-łacińska. Konferencja była wyrazem uznania dla Jej dorobku naukowego oraz spotkaniem integrującym środowisko. Obrady odbyły się w Centrum Konferencyjnym PAN w Poznaniu.

Referaty wygłosili: prof. Tadeusz Lewaszkiewicz, **dr Arleta Łuczak** (IS PAN), **dr hab. Maria Trawińska**, **prof. IS PAN**, dr Anna Lenartowicz, **dr hab. Mariola Jakubowicz**, **prof. IS PAN**, **dr hab. Dorota Rembiszewska**, **prof. IS PAN**, prof. Janusz Siatkowski, dr Alina Brzóstkowska, **prof. dr hab. Ryszard Grzesik** (IS PAN), **dr Wojciech Mądry** (IS PAN), **dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak**, **prof. IS PAN**, **dr hab. Joanna Nowak**, **prof. IS PAN**, **dr hab. Katarzyna Wrzesińska**, **prof. IS PAN**.

XII. STYPENDIA NAUKOWE

1. ZAGRANICZNE

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Badawcze stypendium wyjazdowe

Jednostka przyznająca stypendium: Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

Okres realizacji: marzec 2019

Miejsce: Czechy

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

stypendium badawcze

Jednostka przyznająca stypendium: Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej

Okres realizacji: 01.09.2019-29.02.2020

Miejsce: Wielka Brytania

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

Stypendium badawcze

Jednostka przyznająca stypendium: Imre Kertesz Kolleg

Okres realizacji: 6 miesięcy

Miejsce: Niemcy

dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

Stypendium naukowo-badawcze

Jednostka przyznająca stypendium: Fundacja Lanckorońskich

Okres realizacji: marzec-kwiecień 2020

Miejsce: Włochy

2. KRAJOWE

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

Stypendium dla wybitnych młodych naukowców

Jednostka przyznająca stypendium: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Okres realizacji: 2018-2021

XIII. AKTYWNOŚĆ MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI¹ ORAZ DOKTORANTÓW IS PAN

1. MONOGRAFIE

W 2019 roku młodzi naukowcy z Instytutu Slawistyki PAN byli autorami, współautorami oraz współredaktorami następujących monografii:

- **Konrad Matyjaszek**, autorstwo *Produkcja przestrzeni żydowskiej w dawnej i współczesnej Polsce*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas.
- **Wojciech Mądry**, autorstwo *Władysław Kowalenko (1884–1966). Badacz dziejów dawnej Słowiańszczyzny na lądzie i na morzu*, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, Fundacja Slawistyczna.
- **Ewa Wróblewska-Trochimiuk**, autorstwo *Umjetnost na marginama. Hrvatski politički plakat u 19. i 20. stoljeću*, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, Institut za etnologiju i folkloristiku.
- **Anna Zawadzka**, współautorstwo *Opowieść o niewinności. Kategoria świadka Zagłady w kulturze polskiej (1942-2015)*, Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk.
- **Szymon Pogwizd**, współredakcja *Studia etymologiczne poświęcone prof. Franciszkowi Sławskiemu z okazji setnej rocznicy urodzin*, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk.
- **Claudia Snochowska-Gonzalez**, współredakcja *Bunt kobiet. Czarne protesty i strajki kobiet*, Wydawnictwo ECS.

¹ Zgodnie z nową Ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, młodym naukowcem jest osoba prowadząca działalność naukową, która jest doktorantem lub nauczycielem akademickim – i nie posiada stopnia doktora albo posiada stopień doktora, od uzyskania którego nie upłynęło 7 lat, i jest zatrudniona w podmiocie.

2. CZASOPISMA POD REDAKCJĄ MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI ORAZ DOKTORANTÓW IS PAN

W roku sprawozdawczym ukazały się następujące numery czasopism, których redaktorami naczelnymi lub prowadzącymi byli młodzi pracownicy nauki oraz doktoranci:

- „Adeptus” (redaktor naczelna **Karolina Ćwiek-Rogalska**), nr 13 *Aksjosfera duszy – dusza w aksjosferze*; nr 14 *Mały język – wielki temat* (redaktor prowadzący **Maciej Mętrak**).
- „Colloquia Humanistica”, nr 8 *Hierarchies and Boundaries. Structuring the Social in Eastern Europe and the Mediterranean* (współredaktor prowadzący **Katarzyna Roman-Rawska**).
- „Slavia Meridionalis” (redaktor naczelna **Ewelina Drzewiecka**), nr 19 *Performativity – Politics – Community* (redaktor prowadząca: **Ewa Wróblewska-Trochimiuk**).
- „Studia Litteraria et Historica”, nr 8 *Stalinizm po polsku* (redaktorzy prowadzący **Anna Zawadzka, Konrad Matyjaszek**).

3. UDZIAŁ W PROJEKTACH GRANTOWYCH

Projekty afiliowane w Instytucie Slawistyki PAN:

- „Słownik prasłowiański. Tom XI (wersja cyfrowa)” (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NPRH, 2017-2022): **mgr Szymon Pogwizd** (wykonawca)
- „Pokoleniowe zróżnicowanie języka: zmiany morfosyntaktyczne wywołane przez polsko-niemiecki kontakt językowy w mowie osób dwujęzycznych” (NCN, 2018-2021): **dr Irena Prawdzic** (wykonawca)
- „Między Wschodem a Zachodem. Zwiększenie potencjału Instytutu Slawistyki PAN jako prestiżowego ośrodka badań międzynarodowych” (PO WER, 2018-2020): **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk** (kierownik), **dr Karolina Ćwiek-**

Rogalska (wykonawca), **dr Dorota Dobrzyńska** (wykonawca), **mgr Marzena Maciulewicz** (wykonawca), **mgr Agata Chinowska** (wykonawca)

- CLARIN Common Language Resources and Technology Infrastructure (MNiSW, 2018-2023), **dr Pawło Levchuk** (wykonawca)
- „Wiedza – władza – rozkosz. Seksualność w polskiej i ukraińskiej prozie galicyjskiej przełomu XIX i XX wieku” (NCN, 2016-2019), **dr Katarzyna Glinianowicz** (kierownik)
- „Proces zanikania języka na podstawie badań gwar polskich na Bukowinie rumuńskiej” (NCN, 2018-2019), **mgr Karina Stempel-Gancarczyk** (kierownik)
- „Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria łacińska, t. 3; Średniowiecze, z. 1: Źródła węgierskie” (MNiSW, 2017-2022), **dr Wojciech Mądry** (wykonawca)
- Wydanie w języku chorwackim w wydawnictwie Instytutu Etnologii i Folklorystyki w Zagrzebiu monografii *Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny / Umjetnost na marginama. Hrvatski politički plakat u 20. i 21. Stoljeću* (Ministerstwo Nauki i Edukacji Republiki Chorwacji, 2018-2019), **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk** (kierownik)
- Interdyscyplinarne doktoranckie studia humanistyczne: pogranicza, mniejszości, migracje w perspektywie socjolingwistycznej (NCBiR, POWER, Europejskie Fundusz Społeczny, 2018-2023), **dr Anna Boguska** (wykonawca)
- „Katalog pomników ku czci poległych i zaginionych w I wojnie światowej na Pomorzu Środkowym” (MNiSW-DUN, 2019-2020), **dr Karolina Ćwiek-Rogalska** (wykonawca)
- „Images of Divisions. Visual articulations of culture wars in the former Yugoslavia after 2000” (ASEEES, 09.06.2019-16.06.2019), **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk** (wykonawca)
- „Współczesne metody nauczania języka polskiego” (MNiSW, 01.01.2019-31.12.2019), **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk** (wykonawca)
- Rozbudowa, utrzymanie bazy danych światowego językoznawstwa slawistycznego iSybislaw oraz upowszechnienie rezultatów prac nad bazą iSybislaw (MNiSW, 2019-2020), **dr Jakub Banasiak** (wykonawca)
- Rozbudowa internetowego repozytorium tekstów naukowych (rozpraw doktorskich, autoreferatów, recenzji, książek i preprintów innych prac oraz

- materiałów audiowizualnych) z zakresu światowej slawistyki i dziedzin pokrewnych „iReteslaw” (MNiSW, 2019-2020), **dr Jakub Banasiak** (wykonawca)
- „Pogrom krakowski 11 sierpnia 1945 na tle porównawczym” (NCN-OPUS 15, 2019-2022), **dr Karolina Panz** (wykonawca)
 - „Wspólne dziedzictwo kulturowe i językowe” (MNiSW, 2019-2020), **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk** (wykonawca)
 - „Ciało i dusza narodu. Wątki volkistowskie we wczesnej polskiej myśli narodowo-demokratycznej (1895–1918)” (NCN 2019-2022), **dr Claudia Snochowska-Gonzalez** (kierownik)
 - „Wizualne artykulacje oporu politycznego w Chorwacji i Serbii po roku 2000” (NCN, 2019-2022), **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk** (kierownik)
 - „Proces instytucjonalizacji ‘getta ławkowego’ w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestoleciu międzywojennym” (NCN, 2019-2021), **mgr Natalia Judzińska** (kierownik)

Projekty afiliowane poza Instytutem Slawistyki PAN:

- **mgr Natalia Judzińska** (wykonawca), mgr Ewa Serafin-Prusator (wykonawca), „Archiwum kobiet: piszące. Kontynuacja” (Instytut Badań Literackich PAN, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NPRH, 2018-2023)
- **dr Agnieszka Pluwak** (wykonawca) „SentiCognitiveServices – nowa generacja usług do automatyzacji marketingu i obsługi sieci społecznościowych oparta o metody sztucznej inteligencji” (NCBiR, 2017-2020)
- **mgr Szymon Pogwizd** (wykonawca) „Język mieszkańców Spisza. Korpus tekstów i nagrań gwarowych” (NPRH, 2015-2019)
- **dr Katarzyna Glinanowicz** (wykonawca) „Wiktor Petrow – w stronę krytycznej nowoczesności. Tłumaczenie z języka ukraińskiego i edycja krytyczna wraz z opracowaniem naukowym pism Wiktora Petrowa (ps. W. Domontowycz, W. Ber; 1894-1969) w III tomach” (NPRH, 2017-2022)

4. OTRZYMANE NAGRODY

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

- stypendium im. J. Williama Fulbrighta do USA, 2019/2020

dr Jakub Banasiak

- Wyróżnienie pracy doktorskiej przez Radę Nauką IS PAN

dr Katarzyna Glinianowicz

- Regional Scholar Travel Grant – The Association for Slavic, East European & Eurasian Studies

mgr Tymoteusz Król

- Stypendium doktoranckie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „PHDO w Stoczni”
Jednostka przyznająca stypendium: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
Okres realizacji: 1.10.2019 do 30.06.2020
- Stypendium Prezesa PAN dla najlepszych doktorantów
Jednostka przyznająca stypendium: Polska Akademia Nauk
Okres realizacji: 1.10.2019-30.06.2020

XIV. UPOWSZECHNIANIE I PROMOCJA NAUKI

1. UDZIAŁ W FESTIWALU NAUKI W WARSZAWIE

W 2019 roku naukowcy z Instytutu Sławistyki PAN wzięli czynny udział w XXIII Festiwalu Nauki. Za przygotowanie merytoryczne i organizacyjne, a także koordynację programu w ramach Festiwalu Nauki odpowiedzialna była **dr Beata Kubok**, nagrania wystąpień przygotowała **mgr Katarzyna Sosnowska**.

W czasie Festiwalu wygłoszone zostały następujące wykłady:

- **dr Irena Prawdzic** wraz z dr Anną Jorroch (Instytut Germanistyki, Uniwersytet Warszawski), „Sytuacja języka niemieckiego w Polsce po 1945 roku. Na podstawie relacji świadków historii”
- **dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN**, „Zanik języka polskiego na Bukowinie”
- **dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN, mgr Tymoteusz Król**, doktorant w IS PAN oraz **mgr Piotr Szatkowski**, doktorant w IS PAN – poprowadzili spotkanie zatytułowane „Ratowanie ginących języków: od teorii do praktyki”.

Ponadto **dr Agnieszka Aysen Kaim** poprowadziła dwie lekcje festiwalowe: „Dlaczego miód jest słodki?” oraz „Opowieści o małych łobuziakach i łobuzicach”.

2. OTWARTE SEMINARIA NAUKOWE I ZEBRANIA NAUKOWE

INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN

W Instytucie Sławistyki PAN w 2019 roku odbywały się trzy otwarte seminaria naukowe:

- otwarte seminarium naukowe Zakładu Kulturoznawstwa i Literaturoznawstwa,
- otwarte seminarium naukowe Zakładu Językoznawstwa,
- otwarte seminarium naukowe w Poznaniu.

W ramach otwartych seminariów naukowych Zakładu Kulturoznawstwa i Literaturoznawstwa Instytutu Slawistyki PAN w 2019 roku wygłoszone zostały następujące referaty:

- 15 stycznia: **dr hab. Joanna Roszak, prof. IS PAN**, *Poezja jako akt pokoju (w szkolnej dydaktyce języka polskiego)*
- 5 lutego: **dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN**, *Ukraińska proza lat trzydziestych XX wieku: z przygód tłumacza*
- 5 marca: **dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk**, *Kryzys, krytyka i agon. Obrazy oporu konserwatywnego we współczesnej kulturze chorwackiej*
- 2 kwietnia: **dr Ewelina Drzewiecka**, *Sekularyzacja i literatura. Elity intelektualne w Bułgarii wobec problemu religii (1892–1944)*
- 7 maja: **dr Karolina Panz**, *Upiorna dekada na Podhalu – przemoc antyżydowska 1936–1946*
- 4 czerwca: **mgr Natalia Tkaczyk**, doktorantka IS PAN, *Oblicza Pokucia w świetle niemieckojęzycznych tekstów z końca XVIII i początku XX wieku*
- 5 listopada: **prof. dr hab. Joanna Goszczyńska**, *Słowacka myśl polityczna po roku 1867*
- 3 grudnia: **dr Karolina Panz**, *Żydowsko-góralskie sieci przemysłowe na polsko-słowackim pograniczu*

W ramach otwartego seminarium naukowego Zakładu Językoznawstwa Instytutu Slawistyki PAN odbyły się następujące spotkania:

- 15 stycznia: **dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN** i prof. dr hab. Janusz Siatkowski, *O zapożyczeniach i wpływach na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim*
- 5 lutego: **dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN**, *O edycji, emendacji i translacji średniowiecznych rękopisów*
- 5 marca: **dr hab. Maksim Duszkin, prof. IS PAN**, *Połączenia nazw małych liczb z rzeczownikami i ich analiza składniowa w pierwszych rosyjskich pracach gramatycznych*

- 2 kwietnia: **mgr Karina Stempel-Gancarczyk**, doktorantka IS PAN, *Badania zanikających gwar polskich na Bukowinie rumuńskiej*
- 7 maja: **dr Jakub Banasiak**, *O dwóch typach argumentów propozycjonalnych w zdaniach wyrażających relację przyczynowo-skutkową: na materiale języka polskiego i bułgarskiego*
- 4 czerwca: **dr Irena Prawdzic**, *Reżim językowy w Szczecińskim a utrata języka niemieckiego na przykładzie osoby, dla której niemiecki był językiem pierwszym*
- 8 października: **dr hab. Roman Roszko, prof. IS PAN**, *Korpusy Clarin-PL i KonText. Korpusomat a KonText*
- 5 listopada: prof. Євгенія Карпіловська z Instytutu Języka Ukraińskiego NAU, *Диференціація української мови в нових обставинах функціонування наприкінці XX – на початку XXI століття та стан її вивчення в українському мовознавстві*
- 3 grudnia: **dr Pavlo Levchuk**, *Studia przypadków osób trójjęzycznych na przykładzie ukraińsko-rosyjsko-polskiej trójjęzyczności Ukraińców niepolskiego pochodzenia*

W 2019 roku w ramach otwartego seminarium naukowego w Poznaniu wygłoszono następujące referaty:

- 8 stycznia: **dr hab. Katarzyna Wrześcińska, prof. IS PAN**, *Wspólnota narodowa czy „zbiorowisko niewolników, lalek i zbójów”. Narodowi Demokraci o Rosji imperialnej*
- 12 lutego: **dr Jacek Serwański**, *Teoretyczne i praktyczne problemy przekładu: tłumaczenie książki naukowej: doświadczenia tłumacza z języka angielskiego*
- 12 marca: dr hab. Anna Kotłowska, prof. UAM, *Teoretyczne i praktyczne problemy przekładu: tłumaczenie antycznych tekstów greckich*
- 9 kwietnia: dr Alina Brzóstkowska, *Teoretyczne i praktyczne problemy przekładu: tłumaczenie średniowiecznych tekstów greckich*
- 14 maja: **dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN**, *Teoretyczne i praktyczne problemy przekładu: tłumaczeniu średniowiecznych tekstów łacińskich*

- 11 czerwca: **dr Arleta Łuczak**, *Teoretyczne i praktyczne problemy przekładu: tłumaczenie nowożytnych tekstów łacińskich*
- 15 października: **mgr Barbara Grunwald-Hajdasz**, *Kompetencja stylistyczna tłumacza, czyli rola potocznych w języku oryginału i przekładu*
- 12 listopada: **dr Jacek Serwański**, *Zawód redaktor: o opracowaniu redakcyjnym książki naukowej*
- 10 grudnia: **dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN**, *Granice nauk a badanie ich terminologii*

Odbyło się także pięć spotkań w ramach seminarium „Sublokatorstwo jako kategoria kultury i jako kategoria badawcza”:

- 25 stycznia: o tekście Aleksandra Smolara „Tabu i niewinność” oraz towarzyszących mu przemianach debaty publicznej – prowadzenie: **dr Konrad Matyjaszek**
- 15 lutego: o reakcji przedstawicieli społeczności żydowskiej w Stanach Zjednoczonych na państwową kampanię antykomunistyczną w latach 40. i 50., prowadzenie: **dr Anna Zawadzka**
- 29 marca: o tezach Pawła Brykczyńskiego zawartych w książce *Gotowi na przemoc. Mord, antysemityzm i demokracja w międzywojennej Polsce*, prowadzenie: **dr Elżbieta Janicka**
- 25 października: „Przekonanie o powszechności pomocy Żydom w okupowanej Polsce i jego prawdziwość w kategoriach polskiej kultury dominującej” – **dr Elżbieta Janicka**.
- 13 grudnia: seminarium dotyczące socrealizmu (realizmu socjalistycznego) w architekturze Warszawy i jego twórców - Józefa Sigalina i Edmunda Goldzamt, prowadzenie: **dr Konrad Matyjaszek**

W 2019 roku odbyły się również dwa spotkania z cyklu „Kolokwia wschodnie”. Są to interdyscyplinarne spotkania naukowe, będące rezultatem współpracy między Katedrą Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w

Białymstoku a Instytutem Slawistyki PAN. Koordynatorką spotkań ze strony IS PAN jest **dr hab. Dorota K. Rembiszewska, prof. IS PAN:**

- 6 lutego: **dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN** wraz z prof. Januszem Siatkowskim (UW) wygłosili referat na temat zapożyczeń i wpływów językowych na pograniczu polsko-wschodniosłowiańskim na otwartym zebraniu naukowym Zakładu Językoznawstwa Instytutu Slawistyki PAN. Odbyła się również prezentacja książki „Pogranicze polsko-wschodniosłowiańskie. Studia wyrazowe”.
- 4 września: Wygłoszono cztery referaty: prof. Zbigniew Chojnowski (UWM), *Idee badań nad piśmiennictwem mazurskim*, prof. Janusz Siatkowski (UW), *Gwary mazurskie po II wojnie światowej*, **dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN**, *Gwary mazurskie w badaniach Georga Wenkera do „Niemieckiego atlasu językowego”*, prof. Jarosław Ławski (UwB), *Kilka pytań wokół idei edycji pism Michała Kajki i pisarzy mazurskich*.

W ramach działającego przy Instytucie Slawistyki PAN Laboratorium środkowo-europejskiego, prowadzonego przez **prof. dr hab. Joannę Goszczyńską**, w 2019 roku odbyło się następujące spotkanie:

- Podróżnicy wobec inności. Wokół dzienników podróży Gustava Zechentera-Laskomerskiego i Martina Kukučina. Referat: dr Aleksandrą Hudymać (Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego), 12.03.2019.

Od października 2019 roku przy Instytucie Slawistyki PAN zaczął pracować Zespół Badań nad Pokojem, którego inicjatorką jest **dr hab. Joanna-Rozzak, prof. IS PAN**. W ramach seminarium badań nad pokojem odbyło się następujące spotkanie:

- „Co czytano w gettach? (3)”, podczas którego wystąpili z referatami prof. Małgorzata Jarmułowicz (UG), prof. Joanna Maleszyńska (UAM), prof. Beata Przymuszała (UAM), prof. Rafał Koschany (UAM) i **dr hab. Joanna Rozzak, prof. IS PAN** (Barak Kultury w Poznaniu, 29.10.2019).

3. PROMOCJE KSIĄŻEK

dr hab. Helena Krasowska

- Promocje książki *Świadectwo zanikającego dziedzictwa. Mowa polska na Bukowinie: Rumunia – Ukraina*, Helena Krasowska, Magdalena Pokrzyńska, Lech Aleksy Suchomłynow, Warszawa 2018: Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, 2.04.2019; Związek Polaków w Rumunii, Bukareszt, 11.05.2019; Jastrowie, 20.06.2019; Ukraina: Piotrowce Dolne, 25.08.2019, Czerniowce, 27.08.2019, Berdiańsk, 10.09.2019; Rumunia, Suczawa 29.08.2019.

dr hab. Lilla Moroz-Grzelak

- Przedstawienie dorobku literackiego macedońskiej pisarki i poetki Lidiji Dimkovskiej i jej tłumaczki Danuty Cirlić-Straszyńskiej – prowadzenie, wraz z przekładem, promocji książki Lidiji Dimkovskiej, 21.05.2019, Dom Literatury w Warszawie.
- Prezentacja powieści Lidiji Dimkovskiej *Non-Oui*, tłumaczenie wypowiedzi autorki, 24.05.2019, Kanapa Literacka w trakcie Warszawskich Targów Książki.

dr hab. Joanna Roszak, prof. IS PAN

- Spotkanie poświęcone książce Joanny Roszak *Żuraw z origami*. Koło Naukowe Dabru Emet działającym przy polonistyce na UAM, 11.12.2019, Poznań.

dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN

- Prezentacje książki *Raman Skirmunt (1868-1939): życiarys gramadzianina Kraju*, 25.01.2019, Pińsk; 26.01.2019, Porzecze rejonu Pińskiego.
- Promocje książki *Za pierwszymi Sowietami. Polska-białaruskaje pamieźża 1939-1941 gg. u wusnych uspaminach żyharou Biełarusi*, 5 i 15.11.2019, Mińsk oraz 6.11.2019, Grodno.
- Promocje książki *Rod Skirmuntów i Polesie w epoce przemian społecznych i narodowych na ziemiach historycznej Litwy. XIX-XX wiek*, 5.12.2019, Grodno oraz 17.12.2019, Mińsk.

dr Claudia Snochowska-Gonzalez

- Spotkanie wokół książki *Bunt kobiet. Czarne Protesty i Strajki Kobiet*, 2.12.2019, Gdańsk.

dr hab. Grażyna Szwat-Gylybow, prof. IS PAN

- Uroczystość wręczenia Nagrody za Debiut Slawistyczny Fundacji Slawistycznej. Laudacja książki Ewy Wróblewskiej-Trochimiuk *Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny* (Warszawa, 2018), 9.12.2019, Warszawa .

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- Spotkanie promocyjne wokół książki *Sztuka marginesów. Chorwacki plakat polityczny* zorganizowane przez Polskie Kulturalno-Oświatowe Towarzystwo „Odrodzenie” w Berdiańsku, 10.09.2019.

4. POPULARYZACJA NAUKI W MEDIACH

dr Agnieszka Aysen Kaim

- Udział w audycji radiowej o Stambule, program III polskiego radia w ramach cyklu „Odgłosy polskich miast”, 12.10.2019.

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

- Udzielenie wywiadu Annie Wilczyńskiej z czasopisma „Holistic News”, 01.09.2019.

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- „Aleksander Weissberg-Cybulski”, Radio Svoboda, kwiecień 2019, <https://www.svoboda.org/a/29885536.htm>

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- „Kawałek polski na sielskiej Bukowinie”, wywiad w polskim radiu dotyczący badań gwar polskich na bukowinie oraz życia codziennego tej społeczności, 28.09.2019.
- Wywiad dla Radia Koszalin – wywiad dotyczył organizowania konferencji „Wspólne dziedzictwo kulturowe i językowe”, 21.06.2019.

dr Konrad Matyjaszek

- Audycja „Jak antysemityzm kształtował przestrzeń” w radiu TOK FM, 28.10.2019.

dr hab. Joanna Roszak, prof. IS PAN

- Wywiad poświęcony pracy nad monografią *Żuraw z origami*, marzec 2019, <http://pogranicze.sejny.pl/quotzuraw z origamiquot rozmowa o ksiazce,47-2,16427.html>
- Udział w filmie promującym Bramę Poznania (Guzik Owcy Creative Films), maj 2019.
- „Kim był Józef Rotblat?”. Udział w audycji „Klubu Trójki”, prowadzący: Dariusz Bugalski, 6.05.2019.
- *Gra w klasę*, artykuł w „Dwutygodniku”, kwiecień 2019.

dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN

- „Akt państwowego wandalizmu”, w „Dziennik Gazety Prawnej”. Wywiad dla Dziennika Gazety Prawnej o polityce historycznej na Białorusi, 12.04.2019.

5. PUBLIKACJE POPULARNONAUKOWE

5.1. ARTYKUŁY

prof. dr hab. Joanna Goszczyńska

- *Literackie reprezentacje rozpadu monarchii*, „Kontakty”, nr 17, 2019, s. 5-16.

dr hab. Irena Grudzińska-Gross, prof. IS PAN

- *Life in Solidarity. Karol Modzelewski*, „Project Syndicate”, maj 2019.

- *Całe życie w Solidarności*, „Krytyka Polityczna”, maj 2019
www.krytykapolityczna.pl
- *Ann Snitow (1943-2019)*, „Dissent”, online, 14.08.2019
https://www.dissentmagazine.org/online_articles/ann-snitow-1943-2019#gross
- *Come rovinare il tuo 1989*, „Micromega” nr 6, 2019, 21.11.2019,
www.micromega.net

dr hab. Lilla Grzelak (Moroz-Grzelak), prof. IS PAN

- Literackie inspiracje. Rozmowa z Lidiją Dimkovską, autorką powieści *Non-Oui*, Książki. „Magazyn Literacki”, 4 (271), 2019, s. 20-21.
- O sztuce przekładu. Rozmowa z Danutą Cirlić-Straszyńską, „Książki. Magazyn Literacki”, nr 10, 2019, s. 28-29.

dr Elżbieta Janicka

- *The War between Polish Nationalism and Holocaust History. Jonathan Brent speaks with Polish scholar Elżbieta Janicka*, „Tablet Magazine – A New Read on Jewish Life”, 12.04.2019, <https://www.tabletmag.com/jewish-news-and-politics/283216/polish-nationalism-and-holocaust-history>
- *Autour de la Loi sur la Shoah en Pologne*, „Mémoires en Jeu / Memories at Stake” (temat numeru: Les politiques illibérales du passé/ Illiberal policies regarding the past)” nr 9, 2019, s. 109-114.

dr Agnieszka Aysen Kaim

- *Symfonia o smaku ulęgałki czyli metafora współczesnej Turcji wg Nuriego Bilge Ceylana*, „Miesięcznik Kino poświęcony Twórczości i Edukacji Filmowej” nr 5, 2019, s. 24-27.

dr Małgorzata Kasner

- Tłumaczenie artykułu A. Nikžentaitisa, *A może ta unia nie była taka zła?*, „Mówią Wieki”, nr 2, 2019, s. 116-119.

dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

- *Ukraińska kultura: w poszukiwaniu instytucji*, „Herito”, nr 35, 2019, s. 46-51.

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- *Kazimierz Feleszko – Bukowińczyk, sławista. W 80. rocznicę urodzin*, „Gazeta Polska Bukowiny”, nr 147-148 (729-730), 2019, s. 8.
- *200. Kadry z Bukowiny/Cadre Din Bucovina*, „Polonus – Pismo Związku Polaków w Rumunii”, nr 1 (267), 2019, s. 35-36.

dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN

- *Raman Skirmunt: straczany szans BNR*, „Nasza gistoryja”, nr 1, 2019, s. 28-31.

dr Karina Stempel-Gancarczyk

- *Medale Gloria Artis dla Heleny Krasowskiej i Lecha A. Suchomłynowa*, „Polonus – Pismo Związku Polaków w Rumunii”, 4 (270), 2019, s. 14-16.
- Recenzja: *„Świadectwo zanikającego dziedzictwa” – książka o Bukowinie i dla Bukowiny*, „Polonus – Pismo Związku Polaków w Rumunii”, nr 3 (269), 2019, s. 19-21.

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- *Sabat czarownic w Paryżu*, „Gazeta Wyborcza”, nr 23/3/2019.

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

- *Debata o wspólnym bukowińskim dziedzictwie kulturowym i językowym w Jastrowiu*, „Gazeta Polska Bukowiny”, nr 147-148, 2019, s. 7.

XV. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA

1. WYKŁADY POPULARYZATORSKIE

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

- Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego przy Instytucie Języka Polskiego PAN, Tytuł referatu: „Rewitalizacja zagrożonych języków: od teorii do praktyki”, 21.02.2019.

dr hab. Maksim Duszkin, prof. IS PAN

- IS PAN, Zakład Językoznawstwa „Połączenia nazw małych liczb z rzeczownikami i ich analiza składniowa w pierwszych rosyjskich pracach gramatycznych”, 5.03.2019, IS PAN, Warszawa.

prof. dr hab. Ryszard Grzesik

- Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, „Karol Modzelewski jako mediewista”, 30.04.2019, Poznań.

dr Elżbieta Janicka

- „Żydowska Warszawa” na Podyplomowych Studiach Żydowskich w Instytucie Badań Literackich PAN, 4 wykłady zawierające rekonstrukcję, analizę i krytykę wzorów narracji organizujących zagospodarowanie przestrzeni symbolicznej terenu dawnego getta warszawskiego (holokaustyzacja, deholokaustyzacja, "teoria dwóch ludobójstw", negacjonizm) na przykładzie otoczenia MHŻP POLIN, d. ulicy Nalewski, ulicy Chłodnej oraz Domu Kereta, Instytut Badań Literackich PAN.
- Pracownia Badań nad Historią i Tożsamościami LGBT+ w Katedrze Historii Idei i Antropologii Kulturowej Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych (ISNS) Uniwersytetu Warszawskiego, Tytuł referatu: „Jak pisać historię LGBT+”, 6.06.2019, Warszawa.

- Instytut Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, „Co poszło nie tak? Wzory i stawki przemocy filosemickiej”, 1.07.2019, Kraków.
- The American University of Paris (prof. Brian Schiff i prof. Charles Talcott), “Identity stakes of the symbolic management of the former Warsaw ghetto area (at the example of the vicinity of the POLIN Museum of History of Polish Jews in Warsaw)”, 11.10.2019, Warszawa.
- IS PAN (referat i prowadzenie seminarium IS PAN z cyklu seminariów współprowadzonych z dr Anną Zawadzką i dr Konradem Matyjaszkiem „Sublokatorstwo jako kategoria kultury i jako kategoria badawcza”), „Przekonanie o powszechności pomocy Żydom w okupowanej Polsce i jego prawdziwość w kategoriach polskiej kultury dominującej”, 25.10. 2019, Warszawa.

dr Agnieszka Aysen Kaim

- Europejska Federacja Opowiadaczy FEST Federation of European Storytelling, Tytuł referatu: „Meddah w Stambule i w Warszawie, czyli o łączeniu profesji tłumaczki, badaczki i opowiadaczki” (Grupa Studnia O., Instytut Sławistyki PAN), Biblioteka UW, 18.05.2019.
- IWG (International Women of Warsaw), “Go between” and crossing the cultural bridges between Europe and Middle East, 7.10.2019, Warszawa, Hotel Marriot.

dr Małgorzata Kasner

- Katedra Języka Ogólnego, Wschodnioazjatyckiego i Bałtystyki Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, „O mieście w działaniu: współczesne Wilno z perspektywy performatywnej”, 10.12.2019.

dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

- Oddział Warszawski Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego, „Gwary polskie na Bukowinie Karpackiej”, 25.04.2019, Warszawa.
- Festiwal Nauki, „Zanik gwar polskich na Bukowinie”, 26.09.2019, Warszawa.
- Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, „Polacy w Słobodzie-Raszków”, 18.11.2019, Warszawa.

- Komitet Językoznawstwa PAN, „Sytuacja socjolingwistyczna w środowiskach polskich na Bukowinie”, 18.11.2019, Warszawa.

dr hab. Lucyna Agnieszka Jankowiak, prof. IS PAN

- Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, „Granice nauk a badanie ich terminologii”, 10.12.2019, Poznań.

dr Arleta Łuczak

- Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Tytuł referatu: „Teoretyczne i praktyczne problemy przekładu: tłumaczenie nowożytnych tekstów łacińskich”, 11.06.2019, Poznań.

dr Konrad Matyjaszek

- Żydowski Instytut Historyczny, Warszawa, „Produkcja przestrzeni żydowskiej w dawnej i współczesnej Polsce. Przestrzeń miejska, modernizacja i antysemityzm”, 18.06.2019.
- Instytut Sławistyki PAN, „Tekst Aleksandra Smolara „Tabu i niewinność” (1986) oraz towarzyszące mu przemiany debaty publiczne”, 25.1.2019.
- Instytut Badań Literackich PAN, „Narracja i język architektonicznego realizmu socjalistycznego w Polsce”, czerwiec 2019, Warszawa.
- Centrum Kultury Żydowskiej w Krakowie, „Destrukcyjna mitu Polin”, październik 2019.
- Żydowski Instytut Historyczny, „Produkcja przestrzeni żydowskiej w dawnej i współczesnej Polsce. Przestrzeń miejska, modernizacja i antysemityzm”, czerwiec 2019, Warszawa.
- Instytut Sławistyki PAN, „Socrealizm w Warszawie: dyskurs architektów”, grudzień 2019.

dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN

- Oddział Bydgoski Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego przy Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego, wykład otwarty „Słownik zwierciadłem kultury regionu” w ramach II Tygodnia Języka Ojczystego, 27.03.2019.

dr Karolina Panz

- Instytut Sławistyki PAN, Seminarium Zakładu Badań Narodowościowych i Zakładu Literaturoznawstwa i Kulturoznawstwa IS PAN, Tytuł referatu: „Upiorna dekada na Podhalu – przemoc antyżydowska 1936-1946”, 07.05.2019, Warszawa.
- Instytut Sławistyki PAN, Seminarium Zakładu Badań Narodowościowych i Zakładu Literaturoznawstwa i Kulturoznawstwa IS PAN, „Żydowsko-góralskie sieci przemytnicze na polsko-słowackim pograniczu”, 03.12.2019, Warszawa.
- Centrum Badań nad Zagładą Żydów IFiS PAN, „Żydowsko-góralskie sieci przemytnicze jako strategia przetrwania w czasie Zagłady”, 02.12.2019, Pałac Staszica, Warszawa.

dr Irena Prawdź

- Instytut Sławistyki PAN, „Reżim językowy w Szczecińskim a utrata języka niemieckiego na przykładzie osoby, dla której niemiecki był językiem pierwszym”, 05.06.2019, Warszawa.

dr hab. Dorota Rembiszewska, prof. IS PAN

- Komitet Słowianoznawstwa PAN, „Problemy z rozróżnianiem pożyczek od dawnych powiązań leksykalnych polsko-ruskich”, 14.10.2019, Warszawa.

dr hab. Joanna Roszak, prof. IS PAN

- UKSW, „Si vis pacem, para pacem. Wielopoziomowość studiów nad pokojem”, 17.12.2019, UKSW, na zaproszenie prof. A. Czajki-Cunico.

dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN

- Sekcja Dialektologiczna Komitetu Językoznawstwa PAN, Tytuł referatu: „Jaki słownik proponujemy Kujawiakom?”, 26.04.2019, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki.

dr hab. Piotr Sobotka, prof. IS PAN

- Instytut Języka Polskiego UW, „Słowiański przysłówek: Mechanizmy adverbializacji w językach słowiańskich w perspektywie historyczno-porównawczej (rekonesans)”, 14.11.2019, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- Wydział Historyczny UAM w Poznaniu, Tytuł referatu: „Teoria i metodologia w badaniach nad pogromem kieleckim”, 11.03.2019, Poznań.
- Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Film „Pseudo” – dekadę później, 21.05.2019, Warszawa.
- Wydział Polonistyki UAM, „Podróże z Hanną Szumańską”, 24.03.2019, Poznań.
- Muzeum Etnograficzne im Seweryna Udzieli w Krakowie, „Narracje” wspomnieniowe o Zagładzie w zbiorach Dionizjusza Czubali, 30.03.2019, Kraków.
- Wydział Polonistyki UJ, „Co Polak robi w szafie? – historie i aktualizacje polskiego antysemityzmu”, 1.06.2019, Kraków.
- Uniwersytet Bereszit Warszawa, „Zofia Nałkowska: Przy torze kolejnym”, 8.01.2019, Warszawa.
- Uniwersytet Bereszit Warszawa, „Elity w pogromie kieleckim”, 14.05.2019.
- Międzywyznaniowa Akademia Teologiczna w Warszawie, „Odwaga” (wykład inauguracyjny), 4.10.2019, Warszawa.

dr hab. Maria Trawińska, prof. IS PAN

- Wydział Filologii Polskiej i Logopedii, Uniwersytet Łódzki, „Projekt edycji poznańskich ksiąg ziemskich z XIV i XV wieku”, 18.01.2019, Łódź.
- Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Etnologicznego, „Dzieje polskiej dialektologii zapisane w listach K. Nitscha i S. Udzieli”, 22.10.2019, Warszawa.

2. INNE FORMY PREZENTACJI BADAŃ

prof. dr hab. Joanna Goszczyńska

- Prezentacja przekładów literackich z języka czeskiego i dyskusja wokół strategii translologicznych – pojedynek tłumaczy, 30.04.2019.

dr Agnieszka Aysen Kaim

- Konferencja „Forum Opowiadaczy” na zlecenie Federacji Europejskiej Sztuki Opowiadania, dofinansowywanej przez ww. organizację w celu spotkania środowiska opowiadaczy w Polsce z reprezentantami FEST, Stowarzyszenie Grupa Studnia O., 19.05.2019.
- Konferencja artystyczno-naukowa na temat współczesnej kondycji sztuki opowiadania w Europie – reprezentantka polskiego Stowarzyszenia „Grupa Studnia O.”, Federation of European Storytellers w Holandii w Kerkrade, 24-28.07.2019.
- Spotkanie autorskie z elementami spektaklu wokół autorskiej książki *Bahar znaczy Wiosna*, Księgarnia Karakter, Kraków, 27.09.2019.
- Konsultacja merytoryczna jako turkolożka specjalizująca się w historii polskiej emigracji w Imperium Osmańskim – konsultacja naukowa i tłumaczenia turecki-polski, polski-turecki. Praca przy tworzeniu seriali polsko-tureckich, na zlecenie firmy C Intercultural Media Intercultural Productionsz siedzibą w Genewie.

dr Joanna Roszak

- Prezentacja dwóch wierszy Joanny Roszak: „Jak”, „Płoso” na spotkaniu „Liryka”, które odbyło się 17 maja 2019 roku podczas festiwalu Poznań Poetów.
- „Taniec rąk” – film popularyzujący język migowy.

prof. dr hab. Joanna Tokarska-Bakir

- „Stand up Kasandry” – artykuł o książce Michela Huellebecqą w czasopiśmie „Książki. Magazyn do czytania”, nr 1: 2019.

3. ORGANIZACJA WYDARZEŃ ARTYSTYCZNYCH

dr Agnieszka Aysen Kaim

- „Pomiędzy. Opowieść o tłumaczeniu” – widowisko narracyjne w ramach 11. Międzynarodowego Dnia Tłumacza w Centrum Sztuki Współczesnej w Zamku Ujazdowskim, 28.09.2019. Spektakl został przygotowany przez dr Agnieszkę Aysen Kaim (IS PAN) i dr Małgorzatę Litwinowicz-Drożdziel (IKP UW). Akompaniament muzyczny w wykonaniu Marty Maślanki. Widowisko Grupy Studnia O. zostało oparte na autorskich badaniach naukowych dr Kaim i dr Litwinowicz. Kanwą 1,5 h spektaklu jest życiorys Wojciecha Bobowskiego vel Ali Ufkiego Beya, osmańskiego poliglota porwanego jako młodzieńca z terenów Rzeczypospolitej w XVII wieku. Fascynująca postać dragomana – tłumacza nie tylko między językami, ale też między znakami (stworzył notację muzyczną dla muzyki tureckiej) – stanowi interdyscyplinarny temat badawczy. W tej szkatułkowej opowieści znajdują się też wątki związane z innymi dragomanami, między innymi Antonim Kruttą, tłumaczem poselstwa Imperium Osmańskiego na dworze Stanisława Augusta Poniatowskiego w XVIII wieku.
- Performans na otwarciu wystawy w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski „Bik Van der Pol. O wiele historii za dużo, by zmieścić w tak małym pudełku”. Autorskie opracowanie subiektywnej interwencji na podstawie materiałów archiwalnych i literackich. Jest to projekt wystawienniczo-performatywny przygotowany przez holenderski duet Bik Van der Pol na podstawie kolekcji i archiwów Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski. Tytuł nawiązuje do pracy Lawrenc’a Weinera wykonanej na fasadzie budynku w latach 90. XX w.: O wiele rzeczy za dużo, by zmieścić w tak małym pudełku, która stała się mottem instytucji. CSW Zamek Ujazdowski, 25.10.2019.
- Performans na wystawie w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski „Bik Van der Pol. O wiele historii za dużo, by zmieścić w tak małym pudełku”, CSW Zamek Ujazdowski, 31.10.2019, 7.11.2019, 9.11.2019, 5.12.2019, 6.12.2019, 7.12.2019, 13.12.2019, 26.12.2019.
- « Contes d’un soir » (Opowieści jednego wieczoru), widowisko narracyjne współorganizowane wraz z Międzynarodową Organizacją Frankofonii (OIF) –

spektakl z gościnnym udziałem artystki Maliki Halbaoui na Zamku Królewskim w Warszawie w Pałacu Pod Blachą, 8.11.2019.

- Międzynarodowy Festiwal Sztuki Opowiadania w Warszawie w Instytucie Teatralnym – współprzygotowanie programu festiwalu i kontakty z gośćmi zagranicznymi, tłumaczenie – w ramach działalności w Stowarzyszeniu „Grupa Studnia O.” współprzygotowanie projektu, który został wyłoniony drogą konkursu w MKiDN oraz Biurze Kultury Miasta Warszawy i przygotowanie festiwalu – 27.11.2019-1.12.2019.
- „Ręko-czyny. Opowieści niewieściego gniewu” – autorski program na podstawie utworów literackich (m.in. powieści Ivo Anricia) i reportaży sądowych, poświęcony przemocy wobec kobiet. Spektakl w ramach 14. Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Opowiadania w Warszawie, Instytut Teatralny, 29.11.2019.

4. PRACA Z DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ

dr Agnieszka Aysen Kaim

- Spektakl „Złoty ptak. Baśnie perskie” na podstawie autorskiej książki dr Alberta Kwiatkowskiego w oprawie muzyki etnicznej wykonanej przez Mateusza Szemraja – Prom Kultury w Warszawie, 23.06.2019.
- Spektakl „Latający Kufer” w ramach IV OFF-spring Festival 2019 w Piasecznie – Centrum Kultury w Piasecznie, 9.06.2019.
- Spektakl „Latający kufer” w ramach projektu Łódzki Port Opowieści – Stowarzyszenie Kamienica 56, 8.06.2019.
- Spektakl „Łobuziaki” w ramach projektu Łódzki Port Opowieści, Łódź, Stowarzyszenie Kamienica 56, 8.06.2019.
- Spektakl „Drejdlu, drejdlu! Kręć się, kręć - Opowieści żydowskie dla dzieci, program edukacyjny w ramach "Szlakiem orientalnych opowieści" w „Pałacu Pod Blachą” – Zamek Królewski w Warszawie - Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej, 26.05.2019.

- Spektakl „Dlaczego miód jest słodki” – program opowieści bałkańskich i greckich wokół pszczoł i miodu, mity i podania ludowe – Jarmark Jagielloński w Lublinie, 17 i 18.08.2019, 2 występy.
- Spektakl „Mały Abramko. Historie o tradycyjnych historii o żydowskich i blisko-wschodnich bohaterach” – Żydowskie Muzeum Galicja, 29.06.2019.
- Spektakl „Ludowe baśnie z Turcji, Chin i Persji” – ramowa opowieść oparta jest na bajce Hansa Christiana Andersena „Latający Kufer”. Koszalin, Galeria Emka, 16.03.2019.
- Spektakl „Złoty Ptak. Baśnie perskie” Multimedialna Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży nr XXXI, 23.03.2019.
- Spektakl „Bahar znaczy Wiosna” – Centrum Pomocy Społecznej dzielnicy Śródmieście, 24.04.2019.
- „Asmodeusz i inne łobuziaki” – występ dla dzieci w bibliotece w Częstochowie w ramach Festiwalu Bajki” – Biblioteka w Częstochowie Filia nr 7, 19.09.2019.
- „Opowieści orientalne” – występ dla dzieci w bibliotece w Częstochowie w ramach Festiwalu Bajki, Biblioteka w Częstochowie Filia nr 13, 19.09.2019.
- „Asmodeusz i inne łobuziaki” – występ dla dzieci w bibliotece w Częstochowie w ramach Festiwalu Bajki Biblioteka w Częstochowie Filia nr 10, 20.09. 2019.
- „Opowieści orientalne” – występ dla dzieci w bibliotece w Częstochowie w ramach Festiwalu Bajki, Biblioteka w Częstochowie Filia nr 20, 20.09.2019.
- „Opowieści orientalne” – występ dla dzieci plenerowy Częstochowie w ramach Festiwalu Bajki, Park Staszica, Częstochowa, 21.09.2019.
- „Dlaczego miód jest słodki” – program opowieści bałkańskich i greckich wokół pszczoł i miodu, mity i podania ludowe – występ dla dzieci ze szkoły podstawowej w ramach Festiwalu Nauki Warszawa, 24.09.2019.
- „Opowieści łobuziaków” – interakcyjne opowieści dla dzieci – występ dla dzieci ze szkoły podstawowej w ramach Festiwalu Nauki Warszawa, 24.09. 2019.
„Latający kufer” – ludowe baśnie z Turcji, Chin i Persji. Ramowa opowieść oparta jest na bajce Hansa Christiana Andersena „Latający Kufer”. Spektakl w ramach Nocy Bibliotek, Legionowo, 5.10.2019.

- „Smykofonia” – program muzyczno-słowny dla małych dzieci oparty na repertuarze afrykańskim w aranżacji choreograficznej z towarzyszeniem muzyki etnicznej, 16.10.2019, 2 występy.
- Spektakl dla dzieci „Mikołajkowy program orientalny” – autorski spektakl przygotowany wraz z Katarzyną Jackowską – „Enemuo o narodzinach Jezusa” na podstawie różnych apokryfów, z kolędami z różnych tradycji chrześcijan obrządku wschodniego, 1.12.2019.
- Występ mikołajkowy dla dzieci w wieku szkolnym „Enemuo o narodzinach Jezusa”, Dom Kultury w Lidzbarku, 6.12.2019.

5. PROWADZENIE WARSZTATÓW

dr Karolina Ćwiek-Rogalska

- „Husyci – postapokaliptyczni jeźdźcy czy pierwsi komuniści albo jak zmienić ruch religijny w siłę polityczną?”, warsztaty dla Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci, Luśławice, 5-19.01.2019.
- „I wojna światowa: koniec starego świata czy początek świata nowego?”, warsztaty dla Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci, Luśławice, 5-19.01.2019.
- „Jak czytać pomniki?”, warsztaty dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. J. Piłsudskiego w Zakliczynie, 09.01.2019.
- „Co to znaczy, że coś jest poniemieckie?”, zajęcia dla uczestników obozu Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci, 29-31.07.2019.

dr Agnieszka Aysen Kaim

- Festiwal Bajki w Częstochowie – prowadzenie warsztatów ze sztuki opowiadania Bliskiego Wschodu dla bibliotekarzy, 18.09.2019.

dr hab. Joanna Roszak, prof. IS PAN

- Biblioteka wyobraźni Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu – autorskie warsztaty „Wiersze, które połąkły słonia” w ramach programu, 7-8.10.2019.

- 5 zmysłów – autorskie warsztaty „Poezja przyszłości” dla uczestników i uczestniczek z niepełnosprawnościami – w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kąkolewie, 4.11 i 18.11.2019.

XVI. STUDIA DOKTORANCKIE

kierownik: **dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN**
(do 31.07.2019)
dr Anna Boguska (p.o. kierownik od 1.08.2019)

sekretarz: **dr Agata Jawoszek-Goździk (od 1.10.2018 do 28.02.2019)**
dr Anna Boguska (od 1.03.2019 do 31.07.2019)

Liczba doktorantów w grudniu 2019 – **17 osób (4 osoby** na urlopie naukowym, **2 osoby** na urlopie zdrowotnym), ponadto **1 osoba** przyjęta na rok akademicki 2019/2020 do Szkoły Doktorskiej Anthropos.

1. ZAJĘCIA W II SEMESTRZE ROKU AKADEMICKIEGO 2018/2019

REALIZOWANE W RAMACH GRANTU POWER².

ZAJĘCIA PROWADZONE W CYKLU ROCZNYM

dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Seminarium doktoranckie

Podstawowym celem seminarium jest stworzenie doktorantom IS PAN możliwości dyskusowania bieżących problemów badawczych, na które napotykają przy pracy nad swoimi rozprawami doktorskimi. Podczas każdego spotkania jedna lub dwie osoby prezentują wybrany przez siebie problem lub wstępną analizę wybranej części materiału badawczego. Po każdej prezentacji prowadzona jest dyskusja. Ponadto podczas seminarium omawiane są zaproponowane przez prowadzącą lub wybrane wspólnie z doktorantami lektury, dotyczące kwestii interesujących dla wszystkich uczestników, m.in. takich jak tożsamość narodowa a tożsamość kulturowa, pamięć a dziedzictwo, zarządzanie dziedzictwem, szanse i zagrożenia ochrony tożsamości lokalnych.

² Zajęcia obowiązkowe dla Doktorantów i Doktorantek przyjętych do programu. Doktoranci i Doktorantki wyższych roczników realizują wybór zajęć z poniższej oferty.

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Podstawy socjolingwistyki (podejście kulturoznawcze) oraz metodologia badań socjolingwistycznych (kulturoznawstwo)

Zajęcia dotyczą podstaw socjolingwistyki rozumianej jako dyscyplina obejmująca wszystkie zjawiska, które leżą na styku społeczeństwa i języka. Analizowane są praktyki językowe ludzi w różnych kontekstach kulturowych i sprawdzane jest, jaka metodologia badań pozwala na najlepsze naświetlenie przedmiotu badań. Na podstawie tekstów i wybranych zjawisk kultury podejmuje się takie kwestie jak: język i tożsamość (język i społeczeństwo/klasy społeczne/grupy etniczne/płeć/naród/wiek); język i nierówność społeczna (uprzedzenia językowe, postawy językowe, ideologie językowe, stereotypy, niekompetencja komunikacyjna, media); wybory językowe (użytkownicy języka, wspólnota językowa); zmiana językowa, zagrożenie języka, zachowanie języka, rewitalizacja języka; przyswajanie języka, wielojęzyczność, polityka językowa.

dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Podstawy socjolingwistyki (podejście językoznawcze) oraz metodologia badań socjolingwistycznych (językoznawstwo)

Zajęcia dotyczą podstaw socjolingwistyki rozumianej jako subdyscyplina językoznawstwa. Szczegółowe zagadnienia odnoszą się do badań dotyczących wariantów języka używanego przez grupy i osoby różniące się pochodzeniem etnicznym, religią, statusem społecznym, poziomem wykształcenia i wiekiem. Wprowadzane są podstawowe pojęcia z zakresu socjolingwistyki i teorii kontaktów językowych (socjolekt, idiolekt, profesjolekt, kompetencja komunikacyjna, wspólnota komunikacyjna, bilingwizm, dyglosja, przełączanie kodów, mieszanie kodów, prestiż języka i inne). Zajęcia obejmują także podstawy tych dziedzin językoznawstwa, których znajomość jest niezbędna do prowadzenia badań socjolingwistycznych. Należą do nich dialektologia, historia języka, stylistyka oraz pragmatyka.

dr Elżbieta Janicka

Podstawy socjolingwistyki (analiza dyskursu) oraz metodologia badań socjolingwistycznych (analiza dyskursu)

Analiza dyskursu jest traktowana jako narzędzie krytyki kultury i społeczeństwa, a więc jako część i jednocześnie składnik ramowy teorii krytycznej. Analizuje się niektóre z jej definicji i podejmuje się próbę jej praktycznego zastosowania w odniesieniu do tekstów kultury reprezentatywnych dla polskiej kultury dominującej. Omówione są m.in.: analiza dyskursu według Michela Foucaulta; mapa pojęć (archeologia dyskursu, władza-wiedza, reżimy prawdy, produkcja szaleństwa, zasada autora, paretzja, dyspozytyw: bezpieczeństwa, dyscyplinarny i inne); miejsce i rola analizy dyskursu w myśli Pierre'a Bourdieu; mapa pojęć (prawomocność, pole, habitus, dyspozycja, pozycja, dystynkcja, kapitał: społeczny, kulturowy, ekonomiczny, symboliczny i inne); dyskurs a przemoc i wykluczenie – mord założycielski (1). Typy narracji o morderstwie pierwszego prezydenta międzywojennej RP jako opis przedmiotu i przedmiot opisu. Dyskurs a przemoc i wykluczenie – mord założycielski (2). „Aryjskie papiery” (czy aryjskie papiery?) jako kategoria oraz instytucja kultury polskiej.

dr Piotr Cichocki, dr Tomasz Rakowski

Podstawy socjolingwistyka (etnologia) oraz metodologia badań etnograficznych

Celem zajęć jest nabycie przez doktorantów samoświadomości badawczej w etnografii i antropologii kulturowej. W ramach konwersatorium omawia się metody i sposoby budowania wiedzy antropologicznej oraz sposoby jej artykułowania; pokazuje się też strategie budowania jawnej i niejawnej obecności antropologa w tekście, a także odsłania konteksty tworzonej przez niego wiedzy – jej historyczne, kulturowe i biograficzne uwikłania. Poruszane zagadnienia: specyfika metody etnograficznej. Etnografia jako metoda i perspektywa, pojęcie praktyki kulturowej. Konstruowanie projektu badawczego. Przedmiot badania i przedmiot poznania. Wstęp do obserwacji uczestniczącej. Refleksywne budowanie doświadczenia kulturowego: wiedza dyskursywna i wiedza poza-dyskursywna. Obserwacja uczestnicząca. Bycie w terenie. Notatka terenowa. Zbiorowość, społeczność, grupa, jednostka. Współczesne redefinicje „terenu” w antropologii. Wywiady, rozmowy, słuchanie. Pozycja badacza/badaczki i relacje w terenie. Problemy etyczne w antropologii. Wywiady narracyjne i biograficzne. Badania wizualne. Badania dokumentów, źródeł zastanych i historycznych. Badania wirtualne. Netnografia. Dźwięk i synestezja w badaniach. Badania kultury materialnej. Etnograficzne badania w działaniu i animacja kultury. Partycypacja i antropologia

zaangażowana. Autobiografia jako badanie. Opis etnologiczny: od doświadczenia terenowego do tekstu etnologicznego. Strategie pisania.

dr Paweł Kowalski z zespołem

Humanistyka cyfrowa

Zajęcia seminaryjne prowadzone przez zespół Centrum Sławistycznej Informacji Naukowej IS PAN i grupę roboczą Sławistyka Cyfrowa mają charakter wprowadzający w zagadnienia Humanistyki Cyfrowej. Na poszczególnych zajęciach w ciągu roku akademickiego poruszane są następujące zagadnienia: Czym jest humanistyka cyfrowa; Humanistyka cyfrowa w Polsce i na świecie; Miejsce HC wśród nauk humanistycznych; Narzędzia cyfrowe w warsztacie badawczym humanisty (sławisty) i w pracy translatorskiej; Wprowadzenie do informacji naukowej; Widoczność naukowca w przestrzeni cyfrowej. W obrębie powyższych tematów słuchacze zapoznają się m.in. z prawem Internetu i mediów (open source, open science, free software, creative commons); projektami cyfrowymi w Instytucie Sławistyki PAN. Omawione są: działania dotyczące obecności sławistyki w przestrzeni cyfrowej, wykorzystanie narzędzi i metod opartych na technologiach informatycznych w badaniach naukowych i edukacji; ukazane nowe możliwości badawcze: od zastosowania cyfrowych technologii i narzędzi do badań językoznawczych, kulturoznawczych i in. do badań naukowych nad nowymi narzędziami i formami wypowiedzi w przestrzeni cyfrowej. Część zajęć ma charakter warsztatowy, np. tworzenie bibliografii, opracowywanie słów kluczowych do własnych prac naukowych. Na wybrane zajęcia zostają zaproszeni prelegenci, specjaliści w danej dziedzinie, którzy opowiadają o swoich badaniach i pracy w ramach humanistyki cyfrowej.

mgr Ludmiła Janion

Academic Writing

Zajęcia warsztatowe, których celem jest zapoznanie słuchaczy z technikami akademickiego pisania w języku angielskim. Poruszane są takie zagadnienia jak: *Introduction. Plagiarism. Paragraph Structure. Topic sentences. Unity and Coherence. Transitions. A scholarly article. An analysis of structure and register. Theses and support. Documenting sources. Types of sources and how to look for sources. Evaluating sources.*

Using sources: summarizing and paraphrasing. Using sources: quoting. Conceptualizing quotes. Arrangement: comparing and contrasting, cause and effect. Organizing material, outlining, and drafting. Using sources to generate topics. Arrangement: argumentative structures. Peer review of essays. Consultations. Style.

2. ZAJĘCIA W I SEMESTRZE ROKU AKADEMICKIEGO 2019/2020

REALIZOWANE W RAMACH GRANTU POWER³.

ZAJĘCIA PROWADZONE W CYKLU ROCZNYM

dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Seminarium doktoranckie

Temat przewodni seminarium doktoranckiego w roku 2019/2020 to „Tożsamość, pamięć, wspólnota”. Temat ten jest zgodny z zainteresowaniami uczestniczących w nim doktorantów, a równocześnie pozwala na logiczne rozszerzenie wachlarza diskutowanych zagadnień. Głównym celem seminarium jest stworzenie przestrzeni do prezentacji własnych projektów naukowych doktorantów oraz do poddawania ich pod dyskusję w gronie zainteresowanych, krytycznych, ale także życzliwych i znanych osobie prezentującej słuchaczy. Podczas każdego spotkania odbywa się prezentacja jednego projektu, związanego z doktoratem referenta. Referat wygłasza doktorant programu „Pogranicza, mniejszości, migracje w perspektywie socjolingwistycznej” lub ewentualnie zaproszony gość. W ramach przygotowań do każdego spotkania słuchacze otrzymują powiązany tematycznie z zaplanowanym referatem tekst metodologiczny, krytyczny lub typu „case study”. Lista tekstów została zaproponowana przez prowadzącą oraz zmodyfikowana po uwzględnieniu sugestii słuchaczy. Dyskusja nad prezentowanym referatem oraz dyskusja wokół lektury towarzyszącej łączą się, pozwalając rozszerzyć wiedzę i umiejętności doktorantów.

Seminaria przeprowadzone w 2019 roku:

8 X: Kategoria tożsamości a badania socjolingwistyczne

5 XI: Jak społeczeństwa pamiętają?

³ Zajęcia obowiązkowe dla doktorantów i doktorantek przyjętych do programu. Doktoranci i doktorantki wyższych roczników realizują wybór zajęć z poniższej oferty.

3 XII: Budowanie wspólnoty: fenomen „lektur pokoleniowych”

dr Karolina Rosiak

Academic writing

Zajęcia koncentrują się na omówieniu polityki publikacyjnej w polskim oraz międzynarodowym środowisku akademickim. Celem zajęć jest zaznajomienie doktorantów oraz omówienie największych wyzwań oraz możliwości publikowania wyników badań naukowych w prestiżowych czasopismach oraz innych publikacjach międzynarodowych. Uczestnicy zajęć poszerzają umiejętności praktycznego pisania akademickiego w języku angielskim oraz dowiadują się, gdzie i jak publikować międzynarodowo. Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest złożenie artykułu naukowego w języku angielskim do wybranego zagranicznego międzynarodowego czasopisma naukowego z listy ministerialnej.

mgr Marzena Maciulewicz

Warsztat badacza – granty

Zajęcia mają na celu przygotowanie doktoranta do samodzielnego opracowania wniosku o dofinansowanie działania naukowego lub o stypendium. Jednocześnie proponowany kurs służy doskonaleniu umiejętności samodzielnego formułowania problemu badawczego i opracowania planu jego realizacji. Podczas zajęć uczestnicy zapoznają się również z podstawowymi informacjami na temat realizacji grantów badawczych ze szczególnym uwzględnieniem zasad funkcjonujących w IS PAN. Forma warsztatów umożliwia intensywną interakcję prowadzącą z uczestnikami, jak również między doktorantami, co z pewnością służy aktywizacji uczestników oraz wymianie doświadczeń i problemów. Podczas zajęć doktoranci będą na bieżąco opracowywać kolejne elementy wybranego wniosku grantowego.

dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Warsztat badacza – upowszechnianie

Podczas zajęć omawiane są następujące zagadnienia:

1. Programy wspierające działalność upowszechniającą naukę

Przegląd najważniejszych programów wspierających działanie na rzecz upowszechniania nauki (MKIDN, MNISW, NCK). Omówienie programów związanych z finansowaniem konferencji naukowych.

2. Biogram naukowy

Analiza biogramów naukowych publikowanych w internecie pod kątem upowszechniania dorobku indywidualnego i instytucjonalnego. Przygotowanie własnego biogramu wraz z bibliografią.

3. Jak stworzyć dobrą prezentację konferencyjną

Przegląd dobrych praktyk w zakresie prezentacji wyników badań podczas wystąpień publicznych. Analiza najczęściej popełnianych błędów podczas przygotowania prezentacji multimedialnej. Przygotowanie wzorcowej prezentacji.

4. Doktorant w internecie – repozytoria

Omówienie dostępnych narzędzi do publikowania wyników badań w internecie. Repozytoria instytucjonalne a repozytoria dziedzinowe. Analiza dostępnych platform do upowszechniania wyników badań (academia.edu, researchgate)

5. Doktorant w internecie – media społecznościowe a nauka

Analiza stron internetowych prezentujących projekty naukowe (części stałe, części zmienne), informowanie o postępach w badaniach, obecność nauki w mediach społecznościowych (facebook, twitter, instagram)

6. Imprezy naukowe: festiwale nauki.

Stworzenie katalogu imprez naukowych, przygotowanie koncepcji i konspektu wystąpienia na Festiwalu Nauki

dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Warsztat badacza – aspekty prawne i etyka badań

Podczas zajęć omawiane są następujące zagadnienia:

1. Przedmiot prawa autorskiego – definicja utworu. Opracowania cudzego utworu: tłumaczenia, przeróbki, adaptacje. Inspiracje cudzym utworem. Zbiory, antologie i wybory jako przedmiot prawa autorskiego.
2. Podmiot prawa autorskiego. Autorskie prawa osobiste. Autorskie prawa majątkowe. Czas trwania autorskich praw majątkowych. Prawa zależne. Prawa współtwórców.

3. Utwory pracownicze. Prawa instytucji naukowej do utworu naukowego pracownika.
4. Dozwolony użytek. Domena publiczna.
5. Ochrona wizerunku. Wizerunek a rozpoznawalność.
6. Ochrona adresata korespondencji.
7. Przejście autorskich praw majątkowych. Umowa wydawnicza. Licencja niewyłączna. Licencja wyłączna. Pola eksploatacji.
8. Licencja wyłączna a prawo do korzystania z utworu przez twórcę.
9. Licencje Creative Commons. Podstawowe warunki licencji CC: „uznanie autorstwa”, „użycie niekomercyjne”, „na tych samych warunkach”, „bez utworów zależnych”.
10. Prawa autorskie do dzieł powstałych w projektach.
11. Utwór w Internecie.
12. Kodeks etyki pracownika naukowego. Dobre praktyki w badaniach naukowych. Konflikt interesów.

Seminarium międzynarodowe

Cykl zajęć prowadzonych przez badaczy polskich oraz zagranicznych, część z nich realizowana jest w języku angielskim. Temat zajęć każdorazowo proponuje zaproszony gość.

W 2019 roku odbyły się następujące zajęcia:

dr hab. Karolina Bielenin-Lenczowska

Translokalna codzienność migrantów w badaniach etnograficznych. Przykład macedońskojęzycznych muzułmanów

Prezentacja pt. „Translokalna codzienność migrantów w badaniach etnograficznych. Przykład macedońskojęzycznych muzułmanów” ma na celu pokazanie metod badawczych i metodologii opisu, a także różnych definicji terenu w antropologii na przykładzie moich badań wśród macedońskojęzycznych muzułmanów w Macedonii i we Włoszech. Badania były prowadzone w latach 2009-2014 przy wykorzystaniu metody etnografii wielostanowiskowej, rozumianej jako podążanie za ludźmi, ich praktykami i lokalnymi pojęciami. Teren został zlokalizowany we wsiach zachodniej Macedonii, w Rawennie we Włoszech oraz w różnych przestrzeniach Internetu (zwłaszcza media

społecznościowe). Siatkę teoretyczną organizowały zaś takie pojęcia, jak translokarność / translokarna codzienność i lokalne konceptualizacje pojęcia diaspora.

prof. Oleksandr Fisun

Ukraine's Neopatrimonial Democracy after the Euromaidan Revolution in a Comparative Perspective

What has changed and remained the same in the Ukrainian politics after the 2014 Euromaidan revolution? Although immediately after the Euromaidan new democratic elites coming to power, informal institutions continue to dominate the formal ones, and the patron-client ties, personal loyalty, and clan "membership" persist as organizing principles of the system. These patrimonial principles determine the formation of political parties, the majority of appointments to public office, and the structuring of relations among political players at the national and regional level. As a result, the political regime that emerged following the Euromaidan is a "neopatrimonial" democracy, in which multiple patron-client oligarchic networks compete through formal electoral mechanisms, but their primary goals still focus on capturing positions to control sources of rents. I intend to explore the decisive role of informal politics and shadow patron-client networks in Ukraine that remain an under-researched topic for a long time and investigate how Ukraine's neopatrimonial democracy, patronage, and informal power-sharing arrangements are paradoxically contributing to the institutionalization of political pluralism and political competition. It may help shed light on the future of Ukraine's political trajectory in domestic, regional and global perspective.

dr hab. Michał Głuszkowski, prof. UMK

Inter/trans-dyscyplinarne badania małych wspólnot językowych

Celem zajęć jest wykazanie celowości zastosowania teorii, metod i technik wykorzystywanych w naukach społecznych do badań małych społeczności (mniejszości językowo-kulturowych, wspólnot wyspowych). Jednym z ważniejszych punktów jest rozróżnienie badań prowadzonych w nurcie lingwistycznym, socjolingwistycznym, z perspektywy socjologii języka i polityki językowej (co ogranicza badacza i determinuje jego pole badawcze). Po prezentacji założeń metodologicznych prowadzący i uczestnicy seminarium przystępują do szczegółowego omówienia wybranych rozwiązań (metoda

biograficzna w gromadzeniu i analizie materiałów, badania podłużne jako wieloletnia perspektywa badawcza w ujęciu synchroniczno-diachronicznym, obserwacja uczestnicząca i autobadania socjolingwistyczne). Omawiane założenia teoretyczne zostają skonfrontowane z rzeczywistością badawczą na podstawie pozytywnych i negatywnych doświadczeń prowadzącego oraz słuchaczy.

3. PROJEKTY TEMATÓW PRAC DOKTORSKICH DOKTORANTÓW IS PAN BEZ OTWARTEGO PRZEWODU DOKTORSKIEGO

Nina Boichenko

Tytuł: *Konstruowanie obrazu „prawdziwego” Ukraińca we współczesnej Ukrainie*

Opiekunka naukowa: dr hab. Joanna Nowak, prof. IS PAN

Ida Judyta Ciesielska

Tytuł: *Bułgarskie antropologie mistyczne w XIX i XX wieku*

Opiekunka naukowa: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN

Małgorzata Dębowczyk

Tytuł: *Utopia w myśli słowiańskiej XIX wieku (Przeptyw myśli, inspiracje, konsekwencje)*

Opiekunka naukowa: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

Dominika Michalak

Tytuł: *Biurokracja a doświadczenie migrantów spoza UE w Polsce*

Opiekunka naukowa: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Opiekunka pomocnicza: dr Kaja Skowrońska

Sara Mičkec/Mitschke

Tytuł: *Strategie zachowania i transmisji języka górnołużyckiego w rodzinach na Łużycach*

Opiekunka naukowa: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Tatsiana Kazak

Tytuł: *Muzea Białorusi Zachodniej/północno-wschodnich województw II Rzeczypospolitej w latach międzywojennych: pomiędzy polityką historyczną a regionalizmem kulturowym*

Opiekun naukowy: dr hab. Aleksander Smaliańczuk, prof. IS PAN

Opiekunka pomocnicza: dr Anna Zawadzka

Lesia Korostatevych

Tytuł: *Neologizmy w przekładach literatury pięknej (na materiale współczesnej literatury polskiej i ukraińskiej)*

Opiekunka naukowa: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Klaudia Koscińska

Tytuł: *Praktyki językowe i dyskursy międzyetniczne w gruzińskim Marneuli*

Opiekunka naukowa: dr hab. Karolina Bielenin-Lenczowska

Tymoteusz Król

Tytuł: *Góry, pagórki, przykryjcie nas – Wilamowianie wobec powojennych prześladowań*

Opiekunka naukowa: dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Piotr Szatkowski

Tytuł: *Mazurzy i mazurski w XXI wieku: recepcja, tożsamość, rewitalizacja*

Opiekunka naukowa: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

Iurii Tkachuk

Tytuł: *Borysław i Jasło w epoce gorączki naftowej: obraz w literaturze i kulturze*

Opiekunka naukowa: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

Natalia Tkachyk

Tytuł: *Obraz Pokucia jako pogranicza kultur w literaturze końca XIX – początku XX w.*

Opiekunka naukowa: dr hab. Katarzyna Kotyńska, prof. IS PAN

4. DOKTORANCI IS PAN Z OTWARTYM PRZEWODEM DOKTORSKIM

dr Bartosz Cemborowski – obrona 11.06.2019 (uchwała RN 17.06.2019)

promotor: dr hab. Ewa Golachowska, prof. IS PAN

promotor pomocniczy: dr Błażej Osowski, UAM

tytuł pracy doktorskiej: *Prestiż i funkcjonowanie gwar wielkopolskich w przestrzeni medialnej*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa 19.01.2017

dyscyplina: językoznawstwo

mgr Agnieszka Gotówka

promotor: dr hab. Zofia Sawaniewska-Mochowa, prof. IS PAN

promotor pomocniczy: dr Iwona Bielińska-Gardziel

tytuł pracy doktorskiej: *Stereotyp rodziny w gwarach góralskich*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 20.06.2016

dyscyplina: językoznawstwo

mgr Natalia Judzińska

promotor: dr hab. Anna Engelking, prof. IS PAN

promotor pomocniczy: dr Elżbieta Janicka

tytuł pracy doktorskiej: *Proces instytucjonalizacji „getta ławkowego” w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestoleciu międzywojennym*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 15.04.2019

dyscyplina: kulturoznawstwo

mgr Tatsiana Kasataya – obrona 19.12.2019 (Białystok)

promotor: dr hab. Aleksander Smaliańchuk, prof. IS PAN

tytuł pracy doktorskiej: *Ewangeliczni chrześcijanie-baptyści w BSRR w latach 1944-1985: warunki istnienia i działalności*

dyscyplina: historia

mgr Karina Melnytska

promotor: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

tytuł pracy doktorskiej: *Rekonstrukcje tożsamości w niepodległej Czarnogórze*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 15.04.2019

dyscyplina: kulturoznawstwo

dr Karina Stempel-Gancarczyk – obrona 25.06.2019 (uchwała RN 23.09.2019)

promotor: dr hab. Helena Krasowska, prof. IS PAN

tytuł pracy doktorskiej: *Procesy zanikania języka na podstawie badań gwar polskich na Bukowinie rumuńskiej*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa 19.06.2017

dyscyplina: językoznawstwo

mgr Joanna Maria Świątek

promotor: dr hab. Lilla Moroz-Grzelak, prof. IS PAN

tytuł pracy doktorskiej: *Artyści bałkańskiego kręgu kulturowego na światowym rynku sztuki w XXI wieku*

miejsce i data otwarcia przewodu: Warszawa, 19.06.2017

dyscyplina: kulturoznawstwo

5. UDZIAŁ DOKTORANTÓW IS PAN W KONFERENCJACH

W 2019 roku doktoranci IS PAN wygłosili 34 referaty na konferencjach naukowych (w tym 11 na konferencjach zagranicznych):

mgr Nina Boiczenko

- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Sławistyki PAN. Tytuł referatu: *Stając się panem, czyli ukraińska tradycja wynaleziona*, 8.05.2019, Warszawa

mgr Natalia Judzińska

- Violence against women in 20th century Europe: interdisciplinary approach. Tytuł referatu: *Violence Against Jewish Students in Stefan Batory University in Vilnius Between Two World Wars*, 30.09.2019, Kowno, Litwa
- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Po wykładzie wysłuchanym na stojąco. Analiza rozpraw dyscyplinarnych żydowskich studentek i studentów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w roku akademickim poprzedzającym wprowadzenie „getta ławkowego”*, 8.05.2019, Warszawa

mgr Tatsiana Kasataya

- Międzynarodowy Kongres Badaczy Białorusi. Tytuł referatu: *Евангельскія хрысціяне-бантысты ў БССР у пасляваенны час: вопыт ганенняў у памяці вернікаў*, 27-29.09.2019, Wilno, Litwa
- Międzynarodowa konferencja naukowo-praktyczna Ewangelicki Kościół na Białorusi: historia i nowoczesność. Tytuł referatu: *Моладзь у беларускіх евангельскіх цэрквах у 1940-я – 1980-я гг.*, 07.12.2019, Mińsk, Białoruś

mgr Lesia Korostatevych

- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Postmodernizm w ukraińskiej oraz polskiej prozie*, 8.05.2019, Warszawa
- Filozofia bycia i przetrwania w ego-dokumentach pisarzy, malarzy i filmowców ukraińskich (od czasów Orlika do współczesnych). Tytuł referatu: *Культура у перекладі: на прикладі автобіографічного роману Юрія Андруховча «Таємниця»*, 9.11.2019, Warszawa

mgr Klaudia Kosicińska

- Ethnocultural Diversity and Intercultural Communication in Georgia. Tytuł referatu: *Nowruz among Azerbaijanis in Georgia – traditional practice or invented tradition*, 24.10.2019, Tbilisi, Gruzja

- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Společno-językowe uwarunkowania migracji mniejszości azerbejdżańskiej na przygranicznym terenie południowo-wschodniej Gruzji*, 8.05.2019, Warszawa

mgr Tymoteusz Król

- Obóz Wiosenny Collegium Invisibile. Tytuł referatu: *Wilamowice – „mały Wiedeń”, Wiedeń – „duże Wilamowice”. Rzecz o wilamowskości i austriackości*, 11.05.2019, Warszawa
- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Wilamowskość w Wiedniu, wiedeńskość w Wilamowicach*, 8.05.2019, Warszawa
- (wspólnie z Joanną Maryniak) „Zaangażowanie / Animacja / Edukacja. Etnologia i antropologia kulturowa wobec zmian społecznych”. Tytuł referatu: *Rewitalizacja przez zabawę*, 18-22.09.2019, Poznań
- (wspólnie z Justyną Majerską-Schneider) XVII Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny. Ja, my, oni? Podmiotowość, tożsamość, zależność. Tytuł referatu: *„Brońcie nas zanim jesteście”. Wilamowianie zaangażowani*, 14.09.2019, Wrocław

mgr Karina Melnytska

- Nationalism and Self-Determination – 27th ASEN Annual Conference. Tytuł referatu: *The Contested Centenary: The 1918 Podgorica Assembly and its (Re)Interpretations in the Contemporary Montenegrin Narratives on National Identity and Statehood*, 24-25.04.2019, Edynburg, Szkocja

dr Dominika Michalak

- ASA19: Anthropological Perspectives on Global Challenges. Tytuł referatu: *Everyday dilemmas of street-level NGO bureaucrats as migrants' representatives: the case of Poland*, 3-6.09.2019, Norwich, Wielka Brytania
- Comparing e/migrations: Tradition – (Post)memory – Translingualism. Tytuł referatu: *Refugee biographies and state administration in contemporary Poland*, 24-26.04.2019, Toruń

- Equal before the state? Critical social research of public policies and public action. Tytuł referatu: *Interests and representations of migrants in the process of stay legalization in Poland*, 20.09.2019, Warszawa
- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Biografie uchodźców w listach otwartych*, 8.05.2019, Warszawa

mgr Sara Mičkec

- Zetkanje syće młodych akademikarjow-sorabistow/Jungakademisches Netzwerktreffen sorabistischer Forschung/Zmakanje seši młodych akademikarjow-sorabistow. Tytuł referatu: *Strategije zdźerženja a daledawanja hornjoserbšćiny we tužiskich swójbach*, 14-16.6.2019, Budziszyn, Niemcy
- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Praktyki językowe w tużycko-niemieckiej rodzinie*, 8.05.2019, Warszawa

mgr Aliaksandr Paharely

- 8th International Congress of Belarusian Studies. Tytuł referatu: *Дыскусii аб здароўі як нацыянальнай і сацыяльнай праблеме ў міжваеннай Заходняй Беларусі \ Debates on Public Health as National and Social Problem in Interwar West Belarus*, 27-29.09.2019, Wilno, Litwa
- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Czarno-biała rzeczywistość w lustrze prasy międzywojennej Białoruskiej Chrześcijańskiej Demokracji a „dobre” i „złe” rzeczy*, 8.05.2019, Warszawa

mgr Emilia Rydel

- Od radości do dramatu. Lata 1918-1920 w odbiorze polskim i węgierskim. Tytuł referatu: *Krytyczna analiza dokumentów Związku Legionistów Polskich w perspektywie teorii historii wzajemnych oddziaływań*, 7.06.2019, Budapeszt, Węgry

- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Czesław Miłosz wobec dyskursu o Sprawiedliwych. Przypadek podręczników szkolnych z lat 1989-2018*, 8.05.2019, Warszawa

dr Karina Stempel-Gancarczyk

- Konferencja o relacjach polsko-rumuńskich na przestrzeni wieków w stulecie nawiązania stosunków dyplomatycznych. Tytuł referatu: *Pomiędzy archeologią a pracą detektywistyczną. Uwagi o badaniach gwar „małopolskich” na Bukowinie rumuńskiej*, 28-31.08.2019, Suceava, Rumunia
- Bucovina – identitate și transformare. Patrimoniul construit și peisaj cultural. Tytuł referatu: *Importanța cercetărilor de teren. Reflecții de cercetare în contextul analizei graiurilor poloneze pe cale de dispariție din Bucovina românească*, 3-5.10.2019, Radowce, Rumunia
- Polacy na Wschodzie: rola jednostki w procesie historycznym w ramach Dni Nauki Polskiej w Berdiańsku. Tytuł referatu: *Homo bucovinensis Emil Biedrzycki*, 7-10.11.2019, Berdiańsk, Ukraina
- III Panel Naukowo-Dydaktyczny „Współczesne metody nauczania języka polskiego jako obcego” w ramach Dni Nauki Polskiej w Berdiańsku. Tytuł referatu: *Fonetyka jako jeden z kluczowych elementów procesu nauczania języka*, 7-10.11.2019, Berdiańsk, Ukraina
- Wspólne dziedzictwo kulturowe i językowe. Tytuł referatu: *Tradycje polskie i nowoczesność rumuńska w kuchni mieszkańców Bulaju*, 19-22.06.2019, Jastrowie

dr Natalia Tkaczyk

- Międzynarodowa Konferencja Doktorantów, Studentów i Młodych Naukowców «Quo vadis Ukraina? Paradygmaty, koncepcje, wizje...». Tytuł referatu: *Образ Русина в текстах іноземних мандрівників*, 11-12.05.2019, Warszawa
- «(P)o Galicji: „jeszcze więcej problemów!». Konferencja z okazji sześćdziesiątych piątych urodzin Profesora Aloisa Woldana. Tytuł referatu: *Oblicza Pokucia w świetle tekstów podróżniczych XVIII – początku XX wieku*, 5-6.06.2019, Warszawa
- «Filozofia bycia i przetrwania w ego-dokumentach pisarzy, malarzy, filmowców ukraińskich (od Orlika do współczesnych)». Tytuł referatu: *Podróżniczy ego-*

dokument Jakiwa Hołowackiego: próba konstruowania ukraińskiej mapy mentalnej?, 9.11.2019, Warszawa

- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Pokucie jako tygiel multikulturowy: specyfika regionu w świetle tekstów XVIII – początku XX wieku*, 8.05.2019, Warszawa

mgr Iurii Tkachuk

- 16. Naukowa Sesja Doktorancka Instytutu Slawistyki PAN. Tytuł referatu: *Analiza przemian w prawie naftowym w Galicji na przełomie XIX–XX wieku*, 8.05.2019, Warszawa

Wykłady wygłoszone na zaproszenie instytucji krajowych i zagranicznych:

mgr Tymoteusz Król

- Johannes Gutenberg Universität Mainz. Institut für Slavistik, Turkologie und zirkumbaltische Studien. Tytuł referatu: *Die Wilmesauer Diaspora und ihre Sprachen*, 29.03.2019, Moguncja, Niemcy
- (wspólnie z Justyną Majerską-Schneider) Wydział "Artes Liberales" Uniwersytetu Warszawskiego, program COLING. Tytuł referatu: *Wymysorys – język wilamowski*, 27.11.2019, Warszawa

6. PUBLIKACJE DOKTORANTÓW IS PAN

mgr Tatsiana Kasataya

- *Рэлігійныя дысідэнты ў БССР у 1950-я – 1980-я гг. (на прыкладзе дзейнасці вернікаў евангельскіх хрысціян-бантыстаў)*, „Rocznik Centrum Studiów Białoruskich”, nr 4, Studium Europy Wschodniej UW, 2018, ISSN 2450-8144, s. 214-235.
- (współaut. Степан Стурейко, *Государственный праздник Победы: организаторы и организуемые*, „Фольклор и антропология города”, nr 1-2,

Школа актуальных гуманитарных исследований (ШАГИ) при Институте общественных наук РАНХиГС, 2019, s. 289-316.

mgr Tymoteusz Król

- *Życie ze śmiercią języka. Pisanie jako rodzaj terapii. Przypadek wilamowski – mój przypadek*, „Litteraria Copernicana”, nr 2 (30), Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2019, s. 213-219.

dr Dominika Michalak

- *Czytanie książek – ujęcie jakościowe*, „Rocznik Biblioteki Narodowej”, nr XLIX, ISSN 0083-7261, s. 53-86.
- (współautor Jarosław Kopeć), *Jak poznać „Pana Tadeusza”? Jakościowe badanie preferencji dla różnych nośników tekstów literackich*, „Rocznik Biblioteki Narodowej”, XLIX, 2019, ISSN 0083-7261, s. 123-140.
- (współautor Jarosław Kopeć), *Potoczne definicje wiarygodnej informacji, ciekawej opowieści i mądrości*, „Rocznik Biblioteki Narodowej”, nr XLIX, 2019, ISSN 0083-7261, s. 141-173.

mgr Sara Mičkec

- *Bjez řečneje politiki rewitalizacija njefunguje. Rozmołwa z Nicole Dołowy-Rybińskiej a Cordulu Ratajczakowej*, „Rozhľad”, nr 2, 2019, s. 11-15, www.rozhlad.de
- *Hdyž tute dokumenty widziš, će zyma woběhuje. Rozmołwa z Friedrichom Pollackom*, „Rozhľad”, nr 10, 2019, s. 16-21, www.rozhlad.de
- *Nastork za nowy wid na Marju Grólmusec*, „Rozhľad”, nr 10, 2019, s. 34-36, www.rozhlad.de

mgr Aliaksandr Paharely

- *Да праблемы выбару эвалюцыйнай парадыгмы развіцця Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыяй*, „Białoruskie Zeszyty Historyczne”, nr 50, Białoruskie Towarzystwo Historyczne, 2018, ISSN 1232-7468, s. 97-120.
- Recenzja: *MAČIULIS, DANGIRAS, STALIŪNAS, DARIUS, Lithuanian Nationalism and the Vilnius Question, 1883–1940, Marburg 2015, VI + 236 pp.*, „Białoruskie Zeszyty

Historyczne”, nr 51, Białoruskie Towarzystwo Historyczne, 2019, ISSN 1232-7468, s. 243-251.

- *Niepodległość i modernizacje – ze wzajemnych obserwacji Polaków i Białorusinów w okresie międzywojennym*, w: *Polacy na Białorusi od końca XIX do początku XXI wieku. Tom III. Niepodległość 1918-2018: Polskie i białoruskie idee niepodległościowe*, red. Tadeusz Gawin, Uniwersytet Warszawski, 2019, ISBN 978-83-61325-75-8, s. 255-270.
- *Праблема дысцыпліны часу ў дыскурсе друку БХД-БНА міжваеннага перыяду*, „Przegląd Środkowo-Wschodni”, nr 4, Katedra Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, 2019, ISSN 2543-618X, s. 117-158.
- Recenzja: *Włodzimierz Mędrzecki, Kresowy kalejdoskop. Wędrówki przez Ziemie Wschodnie Drugiej Rzeczypospolitej 1918-1939 [Kaleidoscopic Borderlands. Journeys through the Eastern Lands of the Second Republic, 1918-1939]*, Wydawnictwo Literackie, Kraków, 2018, 424 pp., bibliog., index, ill), „Acta Poloniae Historica”, nr 120, 2018, ISSN 0001-6829, s. 206-213.

dr Karina Stempel-Gancarczyk

- „Świadectwo zanikającego dziedzictwa” – książka o Bukowinie i dla Bukowiny, „Polonus – Pismo Związku Polaków w Rumunii”, nr 3 (269), 2019, ISSN 1223-4192, s. 19-21.
- *Dusza jako przekazicielka wartości. Wybrane narracje pierwszoosobowe w polskich i rumuńskich napisach nagrobnych*, w: *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy W perspektywie międzykulturowej. T. 3: Aksjosfera duszy – dusza w aksjosferze*, red. Joanna Jurewicz, Ewa Masłowska, Dorota Pazio-Wlazłowska, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, 2018, ISBN 978-83-64031-87-8, s. 531-562.
- *Medale Gloria Artis dla Heleny Krasowskiej i Lecha A. Suchomłynowa*, „Polonus – Pismo Związku Polaków w Rumunii”, 4 (270), 2019, ISSN 1223-4192, s. 14-16.
- *Szekspir w Kaczyce*, w: *O relacjach polsko-rumuńskich na przestrzeni wieków w Stulecie Odzyskania Niepodległości Polski i Wielkiego Zjednoczenia Rumunii / Despre relațiile polono-române de-a lungul timpului în anul Centenarului*

Independenței Poloniei și Marii Unirii a României, red. Karina Stempel-Gancarczyk, Elżbietra Wieruszewska-Calistru, Związek Polaków w Rumunii, 2019, s. 637-632.

- *XXVII Międzynarodowa Konferencja Naukowa Instytutu Bukowińskiego w Radowcach „Bucovina – identitate și transformare. Patrimoniul construit și peisaj cultural” (3-5 października 2019 r.)*, w: „Europa Orientalis. Studia z Dziejów Europy Wschodniej i Państw Bałtyckich”, nr 10, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2019, ISSN 2081-8742.
- *Lek na śmierć* (recenzja, „Piołun”, Agata Cichy, IM Mikołów 2019), „Obszary Przepisane”, nr 8, 2019, www.obszaryprzepisane.com.
- *Przestrzeń interpretacji* (recenzja, Ewa Olejarz, Mongolski cyrk, Mikołów 2018), „Afront”, nr 3 (9), 2019.

dr Natalia Tkaczyk

- Recenzja: *Tomasz Grzywaczewski. Granice marzeń. Wołowiec: Czarne, 2018*, „Критика”, nr 1-2, 2019, ISSN 1563-6461, s. 255-256.
- *О. Шкварок, Г. Петросаняк, Р. Малиновський, Літературні мапи / О.Шкварок, Г. Петросаняк, Н.Ткачик, Р.Малиновський / упор. Олеся Дибовська. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, – 2018. – 111 с., „Broszura Літературні мапи”, Lileja NW, 2018, ss. 112.*

7. AKTYWNOŚĆ SAMORZĄDU DOKTORANTÓW IS PAN

- pomoc w organizacji 17. Naukowej Sesji Doktoranckiej w IS PAN (8.5.2019)
- uczestnictwo w spotkaniach komisji d/s Pomocy Materialnej dla Doktorantów (12.11.2019)
- udział w spotkaniu Komisji Stypendialnej (5.11.2019)

8. WSPARCIE FINANSOWE DOKTORANTÓW

Stypendia naukowe doktoranckie – 8

Pomoc materialna dla doktorantów:

- stypendia dla wyróżniających się doktorantów – 5 w II semestrze 2018/2019 i 4 w I semestrze 2019/2020
- stypendia socjalne – 0
- zapomogi – 1 w II semestrze 2018/2019

9. SZKOŁA DOKTORSKA ANTHROPOS INSTYTUTÓW POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Członkini i zastępczyni przewodniczącej Rady Szkoły Doktorskiej Anthropolos:

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

Koordynatorka z ramienia IS PAN:

dr Anna Boguska

Liczba doktorantów przyjętych na rok akademicki 2019/2020 – **15 osób**, w tym **1 osoba** do Instytutu Slawistyki PAN – mgr Patrycja Chajęcka.

mgr Patrycja Chajęcka

Tytuł: *Zagrzeb – od wspólnoty do rozpadu. Narracyjne reprezentacje miasta we współczesnej literaturze chorwackiej*

Promotorka: dr hab. Grażyna Szwat-Gyłybowa, prof. IS PAN

Promotorka pomocnicza: dr Ewa Wróblewska-Trochimiuk

Zajęcia w I semestrze roku akademickiego 2019/2020

przeprowadzone przez pracowników IS PAN

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN (wraz z dr hab. Łukaszem Smyrskim, IEiAK PAN)

Seminarium „Zwrot kulturowy i lingwistyczny”

Historię dwudziestowiecznej humanistyki określają zwroty teoretyczne i zmiany paradygmatów badawczych. Uniwersalizujące teorie (ewolucjonizm, funkcjonalizm, strukturalizm, fenomenologia), zmierzające do obiektywizacji przedmiotu swojego badania, w wyniku gwałtownych zmian społecznych, kulturowych i politycznych (w tym

krytyki kolonialnej) traciły rację bytu na rzecz podejść uwzględniających nieoczywistość pojęć i kategorii (relatywizm, hermeneutyka, konstruktywizm). Ważną rolę w zmianach paradygmatu odegrała antropologia, podważająca utarte schematy poznania – pokazując, jak bardzo teorie i definicje uwikłane są w złożone relacje władzy i ideologii, związane z nauką zachodnią.

Zajęcia poświęcone były antropologicznej krytyce kultury jako samoistnego bytu na rzecz ujęcia znaczeniowego, relacyjnego i sieciowego, przydającymi ważne znaczenie kontekstom i lokalnym konceptualizacjom sposobów działania. Towarzyszyły im istotne zmiany natury epistemologicznej, gdyż w analizach i interpretacjach ważną rolę zaczęło odgrywać uwzględnienie pozycji badacza i jego wpływu na charakter opisywanych zjawisk. Współczesne nurty antropologiczne podkreślają podmiotowość i sprawczość przedmiotu badań – tym samym badacz utracił swoją dominującą pozycję nad przedmiotem badań.

Omówione zostało znaczenie zwrotu ontologicznego, który zakwestionował dotychczasowe granice między kulturą a naturą, pokazując jak kwalifikacja tego, co należy do świata natury bądź kultury, jest projekcją Zachodnich wyobrażeń o świecie, ugruntowanych za sprawą pozytywistycznych metod poznania, wykluczających inne systemy wiedzy i lekceważących odmienne ontologie.

dr Dorota Pazio-Wlazłowska

Warsztat – Umiejętności akademickie i specjalistyczne: „Aspekty prawne i etyka badań”

Na zajęciach omówiono następujące zagadnienia:

- Przedmiot prawa autorskiego – definicja utworu. Autorskie prawa osobiste. Autorskie prawa majątkowe. Utwory pracownicze. Prawa zależne. Dozwolony użytek. Domena publiczna. Ochrona wizerunku.
- Umowa wydawnicza. Licencja niewyłączna. Licencja wyłączna. Przeniesienie autorskich praw majątkowych. Pola eksploatacji. Licencje Creative Commons.
- Kodeks etyki pracownika naukowego. Dobre praktyki w badaniach naukowych. Konflikt interesów.

dr Paweł Kowalski / dr Jakub Banasiak

Warsztat – Umiejętności akademickie i specjalistyczne: „Bibliografia i nowe narzędzia bibliograficzne”

Przeprowadzone zajęcia miały na celu zapoznanie słuchaczy z narzędziami cyfrowymi do tworzenia bibliografii oraz narzędziami ułatwiającymi zarządzanie informacją bibliograficzną w pracy badawczej. Uczestnicy zapoznali się (teoretycznie i praktycznie) z funkcjonalnościami bazy bibliograficznej językoznawstwa sławistycznego iSybislaw, narzędziami tworzonymi w ramach konsorcjum CLARIN, językami informacyjno-wyszukiwawczymi różnych bibliografii cyfrowych. Nauczyli się tworzyć przejrzyste i relewantne słowa kluczowe opisujące teksty naukowe, a także ekscerpować z tekstów istotne terminy, które mogą być wykorzystywane w funkcji słów kluczowych.

XVII. BIBLIOTEKA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN IM. ZDZISŁAWA STIEBERA

W 2019 roku księgozbiór Biblioteki IS PAN powiększył się o:

- 245 wol. książek
- 7 wol. broszur
- 232 wol. czasopism.

W tym samym czasie frekwencja czytelnicza wyniosła: 487 zarejestrowanych osób (w tym 198 pracowników naukowych).

Ogółem księgozbiór BIS PAN liczył na dzień 31.12.2019:

- 93 867 wol. druków zwartych
- 31 630 wol. czasopism
- 876 jednostek zbiorów specjalnych.

Skatalogowano w systemie HORIZON (stan na 31.12.2019):

- 22 199 wol. książek i broszur (19 045 opisów)
- 37 938 zeszytów czasopism (989 opisów).

W 2019 roku pracownicy IS PAN mieli dostęp do następujących baz: Elsevier, Springer, Wiley, Web of Science, Scopus, Cambridge University Press (CUP), JSTOR.

XVIII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA IS PAN

1. PUBLIKACJE NAUKOWE WYDANE PRZEZ IS PAN W 2019 ROKU

Wydawnictwo Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk w 2019 roku opublikowało 8 czasopism oraz 10 monografii naukowych – łącznie ponad 416 arkuszy wydawniczych.

Czasopisma

Wszystkie czasopisma ukazują się wyłącznie w wersji elektronicznej, są zamieszczone w otwartym dostępie na Platformie czasopism IS PAN <https://ispan.waw.pl/journals/index.php>:

1. „Acta Baltico-Slavica”, redaktor naczelna: **Zofia Sawaniewska-Mochowa**, nr 43 za 2019 rok: *Dziedzictwo kulturowe i językowe pogranicza bałtycko-słowiańskiego. Kontynuacja – utrata – odzyskiwanie* (redaktorzy prowadzący: **Zofia Sawaniewska-Mochowa, Maksim Duszkin**).
2. „Adeptus”, redaktor naczelna **Karolina Ćwiek-Rogalska**, nr 13 za 2019 rok: *Aksjosfera duszy – dusza w aksjosferze*; nr 14 za 2019 rok: *Mały język – wielki temat* (redaktor prowadzący: **Maciej Mętrak**).
3. „Cognitive Studies | Études cognitives”, redaktor naczelny **Roman Roszko**, nr 19 za 2019 rok.
4. „Colloquia Humanistica”, redaktor naczelna Jolanta Sujecka, nr 8 za 2019 rok: *Hierarchies and Boundaries. Structuring the Social in Eastern Europe and the Mediterranean* (redaktorzy prowadzący: **Katarzyna Roman-Rawska, Tomasz Rawski**).
5. „Slavia Meridionalis”, redaktor naczelna **Ewelina Drzewiecka**, nr 19 za 2019 rok: *Performativity – Politics – Community* (redaktor prowadząca: **Ewa Wróblewska-Trochimiuk**).
6. „Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa”, redaktor naczelny Wojciech Józef Burszta, nr 51 za 2019 rok: *Józef Obrębski – etnosocjologia – Polesie wczoraj i dziś* (redaktorzy prowadzący: **Jacek Serwański, Anna Engelking**).

7. „Studia Litteraria et Historica”, redaktor naczelna Joanna Tokarska-Bakir, nr 8 za 2019 rok: *Stalinizm po polsku* (redaktorzy prowadzący: **Anna Zawadzka, Konrad Matyjaszek**).
8. „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”, redaktor naczelna Mariola Jakubowicz, nr 54 za 2019 rok.

Monografie

Monografie w wersji elektronicznej są zamieszczone w otwartym dostępie w zbiorze Wydawnictwa Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk repozytorium iReteslaw <http://www.ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/2>; jedna monografia ma dodatkową wersję drukowaną; jedna monografia ukazała się jedynie drukiem.

1. *Etymologica Slavica. Studia etymologiczne poświęcone prof. Franciszkowi Sławskiemu z okazji setnej rocznicy urodzin*, red. **Mariola Jakubowicz, Szymon Pogwizd**, Beata Raszewska-Żurek, Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna [Prace Sławistyczne. Slavica 146], ISBN 978-83-66369-01-6, <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1084>.
2. Aleksander Kiklewicz, Małgorzata Korytkowska, Julia Mazurkiewicz-Sułkowska, Agnieszka Zatorska, *Zintegrowany opis semantyczno-syntaktyczny czasowników bułgarskich, polskich i rosyjskich (verba cogitandi i verba sentiendi)*, red. Małgorzata Korytkowska, cz. I-II (1 i 2), Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna 2019 [seria: Prace Sławistyczne: Slavica 145]: e-ISBN: 978-83-66369-02-3 (the book); e-ISBN: 978-83-66369-03-0 (part 1), ss. 396; e-ISBN: 978-83-66369-04-7 (part 2.1), ss. 1410, e-ISBN: 978-83-66369-05-4 (part 2.2), ss. 1341, <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1087>.
3. *Konstrukcje i destrukcje tożsamości*, t. 5: *Granice stare i nowe*, red. **Ewa Golachowska, Dorota Pazio-Wlazłowska**, Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk 2019, ss. 394, ISBN 978-83-64031-90-8, <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1094>.
4. *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach XVIII-XXI wiek*, t. 3: *Konserwatyzm – liberalizm – naród*, red. **Grażyna Szwat-Gyłybowa** we współpracy z Dorotą Gil i Lechem Miodyńskim, Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna 2019 [Idee Wędrowne na

- Słowiańskich Bałkanach 3], ss. 231, ISBN 978-83-64031-95-3, <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1078>.
5. *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach XVIII-XXI wiek*, t. 4: *Nowoczesność – sekularyzacja – postęp*, red. **Grażyna Szwat-Gyłybowa** we współpracy z Dorotą Gil i Lechem Miodyńskim, Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna 2019 [Idee Wędrowne na Słowiańskich Bałkanach 4], ss. 211, ISBN 978-83-64031-96-0, <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1080>.
 6. *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach XVIII-XXI wiek*, t. 5: *Kultura – kształcenie – humanizm*, red. **Grażyna Szwat-Gyłybowa** we współpracy z Dorotą Gil i Lechem Miodyńskim, Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna 2019 [Idee Wędrowne na Słowiańskich Bałkanach 5], ss. 221, ISBN 978-83-64031-97-7, <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1081>.
 7. *Leksykon idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach XVIII-XXI wiek*, t. 6: *Oświata, tradycja uniwersalizm*, red. **Grażyna Szwat-Gyłybowa** we współpracy z Dorotą Gil i Lechem Miodyńskim, Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna 2019 [Idee Wędrowne na Słowiańskich Bałkanach 6], ss. 215, ISBN 978-83-64031-98-4, <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1082>.
 8. **Wojciech Mądry**, *Władysław Kowalenko (1884–1966). Badacz dziejów dawnej Słowiańszczyzny na lądzie i na morzu*, Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna 2019 [Kultura na Pograniczach 14], ss. 185, ISBN 978-83-64031-92-2, <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1086>.
 9. Hanna Popowska-Taborska, *Współczesny kaszubski język literacki z dziedzictwem leksykalnym w tle*, red. **Dorota Rembiszewska**, Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna 2019, ss. 203, ISBN 978-83-64031-89-2 (tylko wersja drukowana).
 10. *Słownik Bartłomieja z Bydgoszczy. Wersja polsko-łacińska*, t. 6: *Strach – Żyzny*, opr. **Lucyna Agnieszka Jankowiak**, Elżbieta Kędelska, **Arleta Łuczak**, Warszawa: Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk & Fundacja Sławistyczna 2019 Warszawa: ISPAN 2019, ss. 384; ISBN 978-83-64031-93-9 [druk], ISBN 978-83-

64031-94-6 [ebook]; <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1083> (wersja elektroniczna i drukowana).

2. INNE INFORMACJE DOTYCZĄCE WYDAWNICTWA IS PAN W 2019 ROKU

Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk znalazł się w Wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe z 18 stycznia 2019 roku z liczbą punktów 80. W nowelizacji (grudzień 2019) przyznano mu „unikatowy numer” 35800.

W 2019 roku internetowe repozytorium tekstów sławistycznych iReteslaw, gdzie w oddzielnym zbiorze publikowane są nowe, recenzowane monografie wydawane przez IS PAN, zostało włączone do „Registry of Open Access Repositories” (<http://roar.eprints.org/14274/>) – bazy otwartych repozytoriów prowadzonej na Uniwersytecie Southampton w Wielkiej Brytanii. Jednocześnie od tego roku przyznano repozytorium międzynarodowy numer identyfikacyjny „handle”, zatem każdy tekst upowszechniony w repozytorium otrzymuje jednostkowy identyfikator.

XIX. ARCHIWUM NAUKOWE INSTYTUTU SLAWISTYKI PAN

W roku 2019 prace na rzecz Zbiorów Specjalnych Instytutu Slawistyki PAN wykonywali: dr hab. Dorota Krystyna Rembiszewska, prof. IS PAN, dr Małgorzata Ostrówka – w wymiarze ½ etatu.

W ZS IS PAN był realizowany temat statutowy „Dorobek naukowy uczonych z Instytutu Slawistyki PAN w spuściznach archiwalnych”. Efektem było opracowanie zespołów: Pracownia Języka Białoruskiego – 3 j.a., Pracownia Języka Ukraińskiego – 3 j.a., Pracownia Języka Rosyjskiego/Badań Polszczyzny Północnokresowej – 5 j.a., Słownik mówionej polszczyzny północnokresowej (bez materiałów warsztatowych) – 5 j.a., Słownik Huculski (trzeba uzupełnić) – 3 j.a., Spuścizna prof. Jadwigi Zieniukowej – dział I – Prace twórczości naukowej – 45 j.a.

Ponadto zostały skatalogowane roczniki czasopisma „Pomerania” przekazane przez prof. Jadwigę Zieniukową, które włączono do biblioteczki ZS IS PAN.

Zrobiono również rejestr map sztabowych o formacie A-0, należących dawniej do Pracowni Onomostycznej (384 arkusze obejmujące 55 powiatów).

Zbiór biblioteczki ZS IS PAN został wzbogacony o 8 książek podarowanych przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych.

Podjęto działania związane ze zorganizowaniem (wraz Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych) konferencji archiwistycznej Biografie i biografistyka we współczesnych badaniach archiwalnych.

Przewodniczący Rady Naukowej
Instytutu Sławistyki PAN

Z-ca Dyrektora Instytutu Sławistyki PAN
ds. Naukowych

prof. dr hab. Ryszard Grzesik

dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska, prof. IS PAN

SPIS TREŚCI

I. OGÓLNE INFORMACJE O INSTYTUCIE	2
1. Miejsce w rankingu	2
2. Zatrudnienie	2
3. Pion naukowy Instytutu Sławistyki PAN	3
4. Kierunki badawcze w Instytucie Sławistyki PAN	3
5. Udział w konsorcjach naukowych	4
6. Upowszechnianie wyników badań naukowych	4
7. Dane liczbowe	5
II. NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN	7
1. Prestiżowe granty strukturalne	7
2. Doktoranci i doktorantki w IS PAN	9
3. Nagrody i stypendia otrzymane przez pracowników Instytutu	11
4. Wzmocnienie tematyki badawczej dotyczącej relacji żydowsko-słowiańskich	14
5. Wzmocnienie pozycji czasopism Instytutu Sławistyki PAN	15
6. Monografie pracowników Instytutu Sławistyki PAN w roku 2019	16
7. Umiędzynarodowienie publikacji pracowników Instytutu Sławistyki PAN	19
III. ZADANIA BADAWCZE	21
1. Kulturowe dziedzictwo Słowiańszczyzny. Badania diachroniczne	21
1.1. Projekty z zakresu leksykografii i leksyki słowiańskiej	21
1.2. Studia z onomastyki słowiańskiej	23
1.3. Edycje tekstów źródłowych z zakresu historii i literatur słowiańskich	24
1.4. Rusycystyczne i ukrainistyczne badania literaturoznawcze	27
2. Badania nad tożsamością (mity, idee, pamięć zbiorowa, dyskursy)	29
2.1. Badania narodowościowe – mity, idee	29
2.2. Badania nad pamięcią (memory studies)	34
2.3. Kulturoznawcze analizy dyskursów	37
3. Kontakty i pogranicza językowo-kulturowe. Mniejszości (językowe, etniczne, religijne)	39

4. Językowy obraz świata – etnolingwistyka sławistyczna.....	44
5. Sławistyczne językoznawstwo synchroniczne: badania konfrontatywne, semantyka, kognitywizm, lingwistyka komputerowa, lingwistyka korpusowa.....	48
5.1. Badania teoretyczne.....	48
5.2. Badania konfrontatywne.....	49
5.3. Studia nad językami bałkańskimi.....	50
6. Sławistyczna informacja naukowa. Badania sławistyczne na świecie.....	51
IV. GRANTY.....	55
1. Granty Narodowego Centrum Nauki afiliowane w IS PAN.....	55
2. Granty w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki MNiSW afiliowane przy IS PAN.....	59
3. Granty w ramach innych programów.....	61
4. Kontrakty w ramach programów ramowych UE.....	65
5. Wnioski o finansowanie projektów badawczych złożone do różnych podmiotów.....	67
5. 1. Wykaz wniosków na projekty badawcze złożonych w konkursach Narodowego Centrum Nauki.....	67
5. 2. Wykaz wniosków złożonych w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.....	70
5. 3. Wykaz wniosków złożonych w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki – Popularyzacja Nauki i Promocja Sportu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – granty afiliowane przy IS PAN.....	71
5. 4. Wykaz wniosków złożonych w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki – Popularyzacja Nauki i Promocja Sportu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – granty afiliowane przy Fundacji Sławistycznej – Współpraca z IS PAN.....	71
5. 5. Wniosek o finansowanie w ramach programu Doskonała Nauka – Wsparcie Konferencji Naukowych – granty afiliowane przy IS PAN.....	72
5. 6. Wniosek o finansowanie w ramach programu Doskonała Nauka – Wsparcie Konferencji Naukowych – granty afiliowane przy Fundacji Sławistycznej – Współpraca z IS PAN	72
5. 7. Wniosek o finansowanie w ramach programu Doskonała Nauka – Moduł Wydawniczy (wnioski o wydanie monografii) – granty afiliowane przy IS PAN.....	72
5. 8. Wniosek o finansowanie w ramach programu Doskonała Nauka – Moduł Wydawniczy (wnioski o wydanie monografii) – granty afiliowane przy Fundacji Sławistycznej – Współpraca z IS PAN	73
5. 9. Wykaz wniosków złożonych w konkursach innych grantodawców.....	73

6. Uczestnictwo w grantach afiliowanych poza Instytutem Sławistyki PAN.....	74
V. PUBLIKACJE PRACOWNIKÓW IS PAN	77
1. Monografie autorskie.....	77
2. Monografie współautorskie.....	80
3. Wznowienie.....	81
4. Tomy pod redakcją i współredakcją naukową pracowników Instytutu Sławistyki PAN.....	81
5. Czasopisma naukowe wydane lub współwydane przez Instytut Sławistyki PAN i zamieszczone na platformie internetowej: https://ispan.waw.pl/journals/index.php	83
6. Czasopisma naukowe pod redakcją pracowników Instytutu Sławistyki PAN wydane przez inne podmioty.....	84
VI. NAGRODY PRYZNANE PRACOWNIKOM IS PAN	85
1. Nagrody krajowe za działalność naukową	85
2. Nagrody zagraniczne za działalność naukową.....	86
VII. UZYSKANE STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE.....	88
1. Stopnie naukowe uzyskane przez pracowników IS PAN nadane przez Radę Naukową Instytutu Sławistyki PAN.....	88
2. Stopnie naukowe uzyskane przez pracowników IS PAN nadane przez Radę Naukową innego podmiotu.....	89
3. Stopnie naukowe doktora nadane przez Radę Naukową Instytutu Sławistyki PAN.....	90
VIII. OTWARTE PRZEWODY DOKTORSKIE.....	91
1. Przewody doktorskie otwarte przez Radę Naukową Instytutu Sławistyki PAN.....	91
IX. WSPÓŁPRACA Z MIĘDZYNARODOWYM ŚRODOWISKIEM NAUKOWYM.....	92
1. Wykaz wspólnych projektów badawczych w ramach protokołów o współpracy między PAN i zagranicznymi akademiami oraz innymi placówkami naukowymi w 2019 roku.....	92
2. Nowe tematy współpracy z zagranicą na lata 2020-2022 złożone w Biurze Współpracy z Zagranicą PAN w 2019 roku.....	96
3. Wizyty studyjne uczonych z zagranicy w jednostkach naukowych PAN.....	97
4. Współpraca między Instytutem Sławistyki PAN i zagranicznymi placówkami naukowymi na podstawie umów między instytutami.....	98
5. Współpraca pracowników Instytutu Sławistyki PAN z zagranicznymi instytucjami naukowymi bez zawartego formalnego porozumienia.....	99
6. Program Erasmus+ w Instytucie Sławistyki PAN.....	99
7. Udział w gremiach naukowych.....	100

X. REFERATY I WYKŁADY WYGŁOSZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW IS PAN NA KONFERENCJACH ZA GRANICĄ.....	106
1. Referaty wygłoszone za granicą.....	106
2. Wykłady i referaty wygłoszone na zaproszenie zagranicznych instytucji.....	117
XI. KONFERENCJE I INNE WYDARZENIA NAUKOWE ORGANIZOWANE I WSPÓLORGANIZOWANE PRZEZ INSTYTUT SŁAWISTYKI PAN.....	122
1. Konferencje międzynarodowe.....	122
2. Konferencje krajowe.....	128
XII. STYPENDIA NAUKOWE.....	129
1. Zagraniczne.....	129
2. Krajowe.....	130
XIII. AKTYWNOŚĆ MŁODYCH PRACOWNIKÓW NAUKI ORAZ DOKTORANTÓW IS PAN....	131
1. Monografie.....	131
2. Czasopisma pod redakcją młodych pracowników nauki oraz doktorantów IS PAN.....	132
3. Udział w projektach grantowych.....	132
4. Otrzymane nagrody.....	135
XIV. UPOWSZECHNIANIE I PROMOCJA NAUKI.....	136
1. Udział w Festiwalu Nauki w Warszawie.....	136
2. Otwarte seminaria naukowe i zebrania naukowe Instytutu Sławistyki PAN.....	136
3. Promocje książek.....	141
4. Popularyzacja nauki w mediach.....	142
5. Publikacje popularnonaukowe.....	143
5.1. Artykuły.....	143
XV. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA.....	146
1. Wykłady popularyzatorskie.....	146
2. Inne formy prezentacji badań.....	151
3. Organizacja wydarzeń artystycznych.....	152
4. Praca z dziećmi i młodzieżą.....	153
5. Prowadzenie warsztatów.....	155
XVI. STUDIA DOKTORANCKIE.....	157

1. Zajęcia w II semestrze roku akademickiego 2018/2019 realizowane w ramach grantu POWER. Zajęcia prowadzone w cyklu rocznym.....	157
2. Zajęcia w I semestrze roku akademickiego 2019/2020 realizowane w ramach grantu POWER. Zajęcia prowadzone w cyklu rocznym.....	161
3. Projekty tematów prac doktorskich doktorantów IS PAN bez otwartego przewodu doktorskiego.....	166
4. Doktoranci IS PAN z otwartym przewodem doktorskim.....	168
5. Udział doktorantów IS PAN w konferencjach.....	169
6. Publikacje doktorantów IS PAN.....	174
7. Aktywność Samorządu Doktorantów IS PAN.....	177
8. Wsparcie finansowe doktorantów.....	177
9. Szkoła Doktorska Anthropos Instytutów Polskiej Akademii Nauk.....	178
XVII. BIBLIOTEKA INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN IM. ZDZISŁAWA STIEBERA.....	181
XVIII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA IS PAN.....	182
1. Publikacje naukowe wydane przez IS PAN w 2019 roku.....	182
2. Inne informacje dotyczące Wydawnictwa IS PAN w 2019 roku.....	185
XIX. ARCHIWUM NAUKOWE INSTYTUTU SŁAWISTYKI PAN.....	186